

Rusya da İngiltere gibi Romanya ve Polonyaya teminat veriyor

Dün Bükreşten Varşovaya giden Potemkin Bekle müzakereler yaptı

Balkanlara dair makalesinde Taymis, Türkiye diplomatik mehafilinin Cenubu Şarki Avrupası devletlerine bir görüş birliğinin kıymetini anlatacağı ümidinde bulunuyor

Gafenko 15 Haziranda Sofyayı ziyaret edecek

Potemkin

Bek

Varşova 10 (Hususi) — Litvınoron na-rieciye komiserliğinden uzaklaştırılmasını müteakib, Sovyet hariciyesi muvafık bir (Devamı 11 inci sayfada)

Moskova İngilterenin teklifine cevap veriyor

Londra 9 (Hususi) — Sovyet sefiri Maisky bugün Lord Halifaksı ziyaret ederek, bir müddet görüşmüştür. Lord Halifaks bilâhare Fransız sefiri Korben'i de kabul etmiştir. (Devamı 11 inci sayfada)

Siyasî muharebe gittikçe kızışıyor

914 te harb, sulh havası içinde çıktı; 939 da harb havasının etrafta bu kadar kuvvetle esmekte olması sulhün devam edeceğine alâmettir

Yazan : Muhittin Birgen

914 de Fransanın harbe girdiği gün Paris sokaklarından bir görünüşü (Yazısı 2 nci sayfada «Hergün» sütununda)

Şimal devletleri bitaraf

Istokholmda toplanan konferans Almanyanın teklifini reddetti

Londra 9 (Hususi) — Stokholm'da toplanmış olan İsveç, Norveç, Finlandiya ve Danimarka Hariciye Nazırları arasındaki konferans sona ermiştir. Konferans, mezkûr devletlerle aynı esaslar dairesinde bir ademi tecavüz paktı akdi için Almanya tarafından yapılan teklifi, etraflı istişarelerden sonra reddetmeğe karar vermiştir. (Devamı 11 inci sayfada)

İktisad Vekili dün Parti Grupunda suallere cevap verdi

Ankara 9 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis grubu bugün -9.5.939- saat on beşte reis vekili Hasan Sakanın başkanlığında toplandı.

Ruznameye dahil mesele, Muğla meb'u su Hüsnü Kitabcı tarafından İktisad Vekâletine tevcih edilmiş üç maddelik bir sual taktıriri di.

İlk defa sual sahibi Hüsnü Kitabcı bu sual taktıriri ile sanayie müteallik hangi (Devamı 11 inci sayfada)

(Tosun) komedisi filmə alınıyor

Şehir tiyatrosu san'atkârları dün filmin bir sahnesini Trak vapurunda çevirdiler

Feriha Tevfik filmin bir sahnesinde (Yazısı 7 nci sayfanın (1), (2) ve (3) üncü sütunlarında)

Papa Vatıkanda bir sulh konferansı akdini teklif etti

Almanya, Papanın Dançig için yaptığı teklifi kabul ediyor

Konferansa İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve Lehistan iştirâk edecekler

Londra 9 (Hususi) — Papanın Londra mümessili monsenyör Godfrey'in geçen Cumartesi günü Lord Halifaksı görüşmüş olduğu, henüz bugün öğrenilmiştir. Resmî mahfeller, bu görüşmenin mevzuu hakkında tam bir ketumiyet muhafaza etmektedirler. Maahaza gerek Londra, gerek ecnebi hükümet merkezlerinde ısrarla söylendiğine göre, monsenyör Godfrey'in bu ziyareti, Papanın Avrupa sulhünü korumak lehinde girişmiş olduğu teşebbüsü ile alakadardır.

Godfrey, Danzig meselesinin halî için Almanya, Polonya, Fransa, İngiltere ve İtalya mümessillerinden mürekkep bir konferansın toplanmasını Papa namına Lord Halifaksı teklif etmiştir.

Hattâ, bazı mahfellerde söylendiğine göre, bu beşler toplantısında Danzig meselesinden maada, Avrupayı alâkadar eden diğer mühim ihtilâfların da görüşülmesi derpış edilmektedir.

Papanın bu teşebbüsüne bilhassa büyük bir ehemmiyet atfeden Fransız gazetesleri, beşler konferansı fikri tahakkuk ettiği takdirde, toplantının Vatıkanda yapılmasına Papa tarafından müsaade edileceğini yazmaktadırlar.

Vatikan mahfellerise, Papanın bazı devlet reisleri nezdinde sulh teşebbüsünde

Papa

bulunduğunu itiraf etmekle beraber, herhangi bir konferans teklifinden haber dar olmadıklarını söylemektedirler.

Ribbentrob davet edildi

Paris 9 (A.A.) — Paris Soir gazetesinin de Sauer Wein yazıyor:

Papa, mümessilleri vasıtasile, Almanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Polony başvekil ve hariciye nazırlarını Vatikan (Devamı 11 nci sayfada)

Dün genç denizcilerimiz merasimle meç taktılar ve harb okuluna geçtiler

Heybeliadada dün merasim yapıldı, 33 genç denizci stajlarını görmek üzere Hamidiyeye geçti

Yukarıda: Amiral Şükrü Okan diplomatları tevzi ederken, aşağıda genç denizciler Hamidiyeye geçerlerken (Yazısı 4 üncü sayfanın 1 ve 2 nci sütunlarında)

Hergün

Siyasi muharebe
Gittikçe kızışıyor

Yazan: Muhittin Birgen

Evet, bütün cephelerde büyük Avrupa muharebesi devam ediyor. Diplomasi ve politika kuvvetlerinin muhtelif mücadele sahnelerinde karşı karşıya gelen çüzütamları, birbirlerine çarpışarak kendilerine yol açmaya çalışıyorlar; yer yer, kuvvetler arasında birleşmeler, muhtelif istikametlerdeki hareketleri bir araya toplamalar ve gene yer yer, sahneye yeni kuvvetler çıkarmalar veyahud, toz ve duman arasında ufuktan yeni ordular peyda olmalar, hülâsa bütün bu siyasi sevkülceş hareketi, umumî bir hercuimerç içinde, inkişaf edip gidiyor.

Son haberlere bir göz atalım: Almanya ile İtalya arasında siyasi ve askerî bir ittifak aktediliyor; Alman hariciye nazırı İtalyaya gidip İtalyan hariciye nazırile mühim konuşmalar yapıyor. Ondan evvel de Lehistan hariciye nazırı bir nutuk söyleyerek Almanya iddialarına karşı Lehistanın mevkiini tasrih etmişti. Öte taraftan İngiltere ile Fransa ve bu memleketlerle Rusya ve sair memleketler arasında haftalardanberi başlamış olan müzakereler devam edip duruyor. Her tarafta konuşma hareketleri, her tarafta askerî hazırlık, siyasi taarruzlar ve mukabil taarruzlar, karşılıklı gerilemeler ve ilerlemeler göze çarpıyor.

★

914 ün aynı mevsimini hatırlıyorum. O zaman Avrupa çok sakindi. Yalnız büyük devlet denilen altı devletin büyük adamları arasında ziyaretler teati ediliyor, bu normal görünüşlü ziyaretlerin haricinde ortada hiç bir fevkalâdelik göze çarpmıyordu. Bununla beraber, günün birinde, hiç beklanılmıyan bir yerde pathyan bir kurşun, bütün Avrupayı harekete geçirdi. Önceleri bu hareket te gizli, sakın bir cereyan takib etti. Sonraları diplomasi faaliyeti biraz daha kesafet ve hararet kesbetti. Bununla beraber gazeteler ve umumî efkâr sakindi. Avusturya - Macaristan imparatorluğunun Belgrad hükümetine tevdi ettiği ultimatomu gelince kadar hiç kimse harbi beklemedi; ortalıkta o kadar mülayim bir hava esiyordu.

Şimdi öyle değildir. Senelerdenberi Avrupada siyasi bir mücadele hüküm sürüyor. Bu mücadele, yavaş yavaş sahalarını genişletti. Bu genişleşiş nisbetinde de mücadele eden kuvvetlerin miktarı ve cidalin kesafeti arttı. Eğer Avrupanın bugünkü vaziyetini Südetler meselesi esnasındaki gerginlik ile mukayese edecek olursak, şunlara dikkat ederiz:

1 — Mücadele henüz kesafet ve hararet derecesi itibarile o günkü hadde gelmiş değildir.

2 — Fakat, buna mukabil mücadeleye iştirak eden kuvvetlerin miktarı o zamankine nisbetle çok artmış ve saha da çok genişleşmiştir.

Şu halde, sulh ile harb arasındaki hududun aşılması için henüz, çok mesafe vardır. Sulhe tekrar dönmek için, henüz mücadele kâfi derecede kızışmış değildir; çünkü, çarpışan kuvvetler arasında henüz mücadele unsurları kâmilan sahneye atılmıyolar.

İşler biraz daha kızışmadıkça, diplomasi ve politika bütün kuvvetlerini birbirlerine karşı harekete atmış bulunmadıkça harb veya sulh kararı verilemez. Buna da henüz vakit var. 914 de harb, sulh havası içinde çıktı; 939 da harb havasının etrafına bu kadar kuvvetle esmekte olması sulhün devam edeceğine bir alamettir.

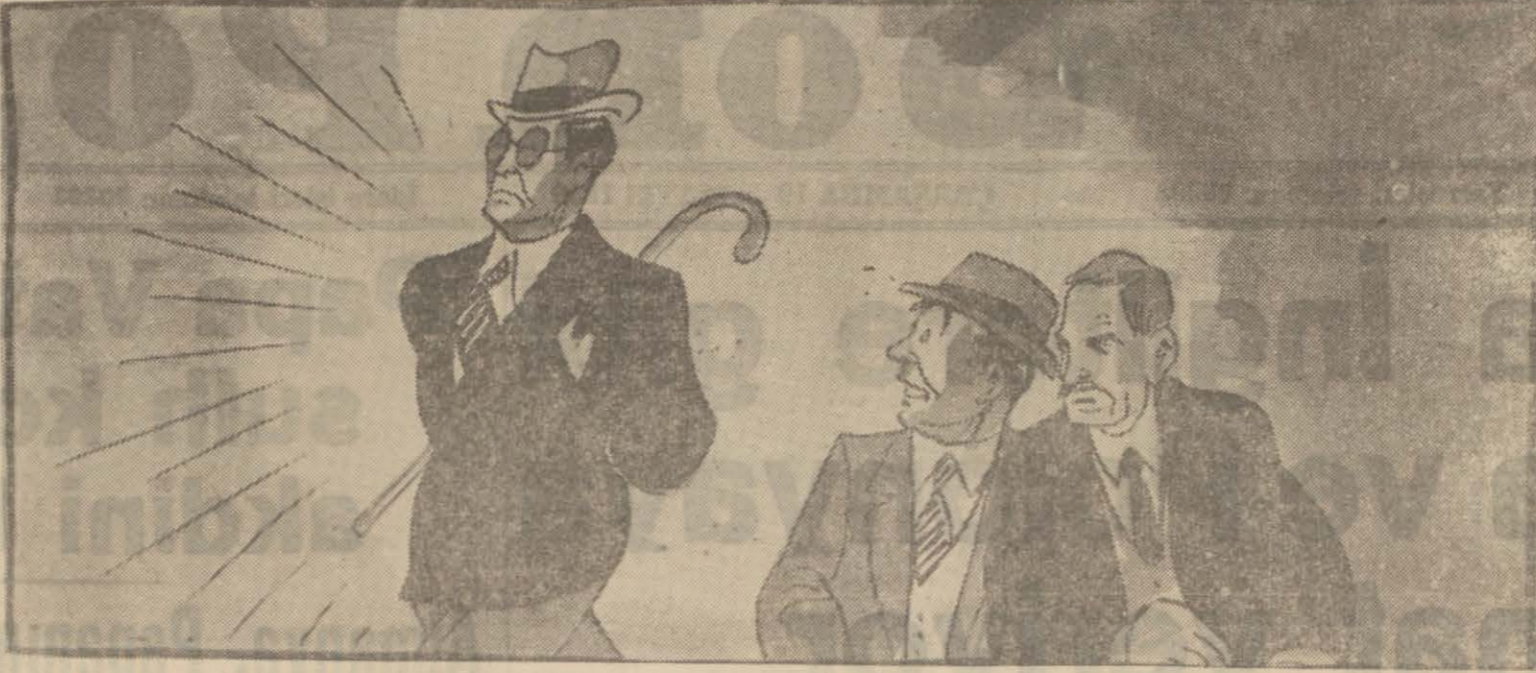
★

Denilebilir ki her tarafta harb hazırlıkları pek ileride gitti. İtalyada Alman askerleri bulunuyor. Akdenizde harb filoları, ilk emre hazır! cevabını verecek bir vaziyet almışlardır. İtalya ile Almanya arasında ötedenberi mevcut olan bağluluk havası, şimdi iki tarafın kat'i imzasını taşıyacak olan bir ittifak muahedesini ile resmen tesbit ediliyor. İngiltere ve Fransa ile bazı memleketler arasındaki müzakereler, aktedilen ve edilmekte olan anlaşmalarda harbin çok yakın olduğu manasını ifade etmezse harb alâmeti olarak bizzat harbin kendisinin zuhûr etmesini mi bekliyeceğiz?

Belki bu sual haksız değildir; fakat, biz zannediyoruz ki bütün bu hareketler nü-

Resimli Makale:

Lâkayid insan..

Lâkayid insan, bugünün içtimaî hayatı içinde içi sâmen doldurulmuş bir köpek derisine benzer, ne sizden ekme bekler, ne de nüvazîş dilenir. Arkanızdan havladığı vaki değildir. Fakat yardımınıza koymasını da beklemiyiniz.

Adam tanımak, mümkün olduğu kadar fazla tanıdık sahibi olmak 20 inci asırda mühim bir sermaye teşkil eder. Fakat tanıdıklarınızın içinden dost edinmek istediğiniz zaman seçtiklerinizin içi sâmen doldurulmuş bir deli olmasına dikkat ediniz.

SÖZ ARASINDA

Toskanininin
En büyük
Konseri

Meghur bestekâr ve orkestra şefi Toscanini Londrada Queen's Hall'da senenin en büyük musiki festivalinin ilk gecesini açmış ve Beethoven konserini idare etmiştir. Resmimiz bestekârı gösteriyor.

mayişlerden başka bir şey değildir; bütün bu gayretlerin gayesi de askerî bir muharebeden içtinab için siyasi muharebeyi en son haddine kadar ileri götürmek ve bu sahada son kuvvetleri kullanmaktan başka bir şey değildir.

Mesela, Almanya ile İtalya arasındaki münasebetleri, her iki tarafın en salâhiyettar ağızları bugüne kadar o derece kuvvetle teyid edip durdular ki bugün bu askerî ittifakın o sözlerdeki kuvvete bir şey ilâve etmesi imkânı yoktur. Şu halde, bu ittifak haberlerinin ortaya atılması daha ziyade bir nümâyiş alâmeti değil midir? Nerede nümâyiş varsa orada harb yoktur.

Dünyanın bu kadar gergin bir devrinde korkulu rüya görmemek için uyanık yatmak üzere alman tedbirler boş değildir. En basit bir ihtiyatkârlık duygusu elbet milletleri tedbirli olmağa sevkeder. Fakat, bu ihtiyatkârlıklar, hiçbir zaman dünyanın harb gününün geldiğine inan-

Hergün bir fikra

Çok bekletmeden

Mezarlıkta yanyana yapılmış iki mezar taşı vardı. Birinin üzerindeki kitabe şu idi:

«Karıcağım seni bekliyorum»
1903

Öteki mezar taşındaki kitabe, buna cevabı:

«İşte kocacığım, seni çok bekletmeden geldim.»
1939

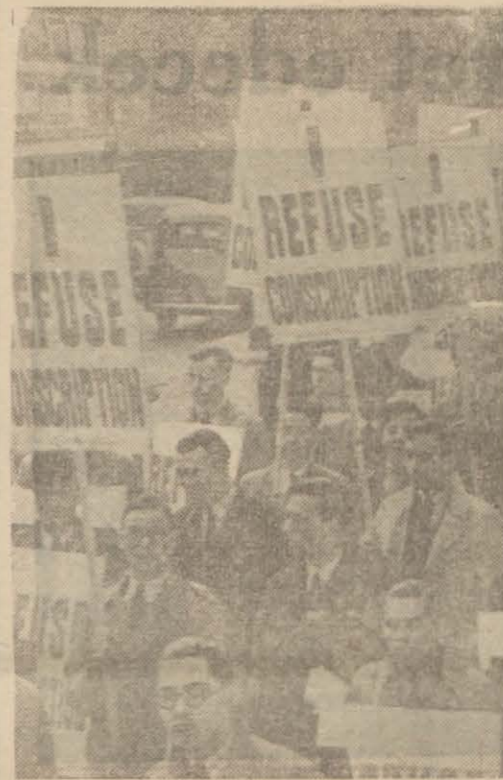
Bir zenci boksör
Londrada

Dünya hafif sıklet boks şampiyonu Amerikalı John Henry Lewis, İngiliz Len Harvey ile dövüşmek üzere İngiltereye gelmiştir. Resimde kendisini babası ile arada görüyorsunuz.

masa alâmeti olamaz. Harbi çıkaracak olanlar için dikkat edilecek en mühim nokta, onu en sakın bir zamanda çıkarmaktır. Ancak böyle bir baskın sayesinde ki gafletten istifadeye imkân olur. Harbin gelmekte olduğunu davul ve zurna ile âleme ilân etmek, olsa olsa, harb sözünü siyasi bir silâh olarak kullanmak arzusunun ileri geliri.

Şu halde sulhün yakın bir zamanda tehlikeye uğruyacağına inanmamakta devam edebiliriz.

Muhittin Birgen

İngiliz üniversiteleri
Mecburî askerlik
İstemiyorlar!

İngilterede mecburî askerlik usulü ihdas edildiğini biliyorsunuz. Bu usul aleyhinde bulunan Üniversite talebeleri resimde gördüğünüz gibi ellerinde (Mecburî askerliği reddederim!) ibarelerini havi levhalarla Londra sokaklarında büyük nümâyişlerde bulunmuşlardır.

İngiltere Kralı berberini
Kanadaya götürmeyecek

İngiltere Kralı daima kendisi traş olduğu için, an'aneler hilâfına olarak, Kanadaya seyahatinde saray berberini birlikte götürmeyecektir. Zira seyahat altı hafta sürecek, bu zamana kadar da saçları fazla uzamıyacağından kestirmek ihtiyacını duymıyacağı için Kral berberini sarayda kalmamasını emretmiştir.

Nevyorkun kibar kaçakçısı!

Nevyork gümrük idaresi, şehrin tanınmış simalarından Madam Ayer'e aid ve 40 bin lira değerindeki kürk, ve mücevherlerini kaçak olduğu beyanile müsaderet etmiştir. Madamın 1935 senesindenberi, muntazaman Paris'ten Nevyorka kaçak mal getirdiği iddia olunmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

İstanbul Belediyesi bir ekme fabrikası yapmayı düşündü, tasavvurun gazetelere intikal etmesinden bir gün sonra ortaya yeni bir rivayet çıktığını işittik, güya:

— İstanbul fırınları sıhhati koruyacak tedbirlerle iyi ekme çıkarırları takdirde İstanbul Belediyesi bu tasavvurundan vazgeçecekmiş...

Bu haber gazetelerde okurken yanımızda bir dost vardı, güldü:

— Ben vaz aylarında, epeyce kalabalık bir köyde oturum. Bu köyün bir tek fırını vardır, taze iken yenmez, bayatlayınca deve hamurunu andırır siyah bir ekme çıkarır, sorarsanız İstanbul fırınları satışları çok olduğu için Belediye'nin empoze ettiği çeşninin fevkinde iyi un da katarak daha iyi ekme çıkarırlar, ben ise satışın fazla olmadığından Belediye'nin formülü ile iktifa ederim der. Halbuki

bazan bir dükkancı bu köye İstanbuldan ekme getirir, yahud da beş on gün kalmak üzere büyüklerimizden biri gelir, köye yerleşir. O zaman bu fırında çıkan ekme kalitesinin de yükselişini görürsünüz, fakat devam etmez, ya köye gelen büyük misafir gitmiştir, yahud da İstanbuldan ekme getiren bakkal üç beş kuruş alarak ticaretinin bu kısmından vazgeçmiştir. O zaman köy fırınının ekme kalitesi eskisinden fena bir hale düşer.

Ben senenin 6 ayı gözlerimin önünde cereyan eden bu oyunu cüsündüğüm zaman, Belediye'nin sermayesile, yahud da bizzat fırıncıların teşkil edecekleri bir şirketin eline şehirden üç beş fabrika kurmadıkça, hülâsa fırıncıya rakib çıkarmadıkça İstanbulda ekme işinin doğrulabileceğine inanmıyorum dedi. Ey okuyucu sen bu yazıyı okuduktan sonra kuru taahhüde iyi ekme çıkarılabileceğine:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kısası

Mütakaidlere kolaylık

E. Talu

Şu zavallı mütakaidlerin derdleri bitmiyor. Gün geçmez ki bana derd döküp benden meded uman bir iki tanesinden yanık mektublar almıyayım. Hani ya, insanın bu zehir gibi satırları okurken bazan hüğürlü hüğürlü ağlayacağı geliyor. İtiraf ederim ki, bu feradnamelerin hepsi makul ve muhik değil. Böylelerinin üzerinde durmuyarak derhal sepete atarım. Fakat bazan da öyle basit, kolay, mantıklı teklifler karşısında bulunuyorum ki, bunları yırtıp atmağa gönülüm kâil olamıyorum.

Mesela şu yeni kanundan önce tekaüd olmak bedbahtlığına uğramış olanlar, bu zavallıların, diğerlerine nisbetle geri kahr hiçbir şeyleri yok. Millî davaya canla başla hizmet etmişler, temiz kanlarıyla harb meydanları sulamışlar, takdire mazhar olmuşlar, istiklâl madalyasıyla taltif edilmişler.. sade ötekilere nazaran bir talih farkları var.

Bu gibilerin vaziyeti düzeltilecekti. Ne oldu, bilmem? İhtimal ki bütçe müsaadesizliği bu sene de mutasavver kanunu geri bıraktırdı. Olabilir, herhalde eminiz ki hükümet maddî imkân bulsaydı bu biçareleri mutlaka sevindirirdi.

Şimdi, bu vaziyette bulunanlardan bir zat, bana yazdığı mektubda makul bir teklifte bulunuyor. Diyor ki:

— İstiklâl harbinde hizmeti sebkedip te, eski kanuna göre tekaüd edilmiş olanların, hiç değilse, hükümet, çocuklarını meccanen okutmak suretile bir nevi tavizde bulunamaz mı?

Bu, bir!

Boğaziçinde mütakaidinden Niyazi imzasını atan diğer bir okuyucum da yoklamadan şikâyetçidir. O da diyor ki:

— Elimizde bir nüfus cüzdanı var. Medenî vaziyetlerimizin her birinde yegâne muteber vesika olarak kullandığımız bu cüzdan, ibraz edilmekle hali hayatta bulunduğumuz teyyüd etmiş olur. Fazla üzücü ve yorucu merasime ne lüzum var? Üç aydan üç aya, hattâ her ay maaş alırken nüfus cüzdanımızı göstermek davayı halletmez mi?

Bay Niyazinin yerden göke kadar hakkı var. Askerlik muamelelerinde, evlenmede, ölümden mahkemede, bankada, postada, noterde, yolculukta hüviyetimizi, tabiiyetimizi, medenî vaziyetimizi ve benliğimizi isbata medar olan en esash vesikanın, maaş alırken niçin kâfi gelmediğini sormaktan insan kendi kendini alamıyor.

Mütakaidler içerisinde öyleleri vardır ki bu yoklama külfeti onlar için adeta bir azab olur. Mütakaid.. adı üstünde: Oturan, dinlenen, rahata ve kolaylığa hak kazanan adam!

Bu uzun boylu muameleleri, merasimleri sadeleştirsek, olmaz mı? Biraz dana dua kazanmanın, gönül yapmanın zararı yok, bilâkis faydası vardır.

Şu hüsnüniyetle yazılmış satırıların, çok muhterem ve insanîyetperver Malkiye Vekilimizin ve aynı evsafı haiz Maarif Vekilimizin asüde bir zamanlarında gözleri önüne düşmesini bütün hülâsumla temenni ederim.

E. Talu

Bir otomobil bir kadına çarptı

Samatyada bir otomobil kazası olmuş, şoför Sabri Erin kullandığı 3110 sayılı taksit, Hanife adlı bir kadına çarpmıştır.

Ayağından ve başından yaralanan Hanifenin müdavası yapılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

TAKVİM

MAYIS											
Kumî sene			10			Arabi sene					
1356						1353					
Nisan			Resmî sene			Hızır					
27			1939			5					
ÇARŞAMBA											
GÜNEŞ				Rebiülevvel				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
4	48	2	47	9	34	7	38				
YATAY											
Oğla		İkinci		Akşam		Yatay					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
Z.	12	10	16	06	19	16	21	02			
4.	4	56	8	51	12	—	1	48			

TELGRAF HABERLERİ

Amerikan radyolarının gümrük resimleri yüzde 75 tenzil edildi

Me'iyet mevkiine giren Türk - Amerikan ticaret anlaşmasına göre gümrük resimleri indirilen maddelere aid iki liste

Ankara 9 (A.A.) — Amerika Birleşik Devletleri 5 Mayıs 1939 tarihinde me'iyet mevkiine girmek üzere 1 Nisan 1939'da imzalanmış olan ticaret anlaşması tabiiyetine başlanılmıştır.

Mezkûr anlaşma hakkında evvelce iki muhtelif vesile ile vermiş olduğumuz izahatı daha ayrıntılı bir şekilde bir kere daha alâkadarların nazarı dikkatine vazetmeyi faydalı buluyoruz.

Yeni Türk - Amerikan ticaret anlaşmasına nazaran, tarafeyn menşeli malların gerek ithalât ve ihracatı ve gerek sair bilcümle hususatta en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi kaydından istifade edecektir. Fazla olarak anlaşma, iki taraf ülkesine hini ithalde tenzilatlı gümrük resmine tâbi tutulacak mallara aid iki listede ihtiva etmektedir.

Gümrük resmi tenzil edilen maddeler

Anlaşmaya bağlı 1 sayılı listede Türkiye tarafından hangi nevi mallara ne nisbette gümrük resmi tenzilatı yapılacağını göstermektedir. Buna nazaran bilcümle binek otomobilleri, her nevi otomobillerin şasisi, karoseri ve şasi aksamı, tekerlekler yüzde 60, radyo âhize cihazları yüzde 75, radyo için birleştirilmemiş müteferrik parçalar yüzde 88, her nevi elektrikli tekerlik makine ve cihazları yüzde 12, yazı, hesap, kayı, tâdad, tefrik ve tasnif makineleri yüzde 12, beher desimetre muarabai 4,5 gramdan yukarı olan keçi glâseleri yüzde 40, dosya tasnifine mahsus bazı dolaplar da yüzde 20 nisbetlerindeki gümrük resmi tenzilatından istifade edebileceklerdir.

Bu belli başlı maddeler yanında diğer birtakım mallara da muhtelif nisbetlerde tenzilat verilmiş bulunmaktadır.

Mallarımız için tenzilatlı tarife

Ticaret anlaşmasına bağlı 2 sayılı listede ise Amerika Birleşik Devletleri hangi mallarımızın ne nisbette tenzilatlı bir tarife üzerinden ithal edileceği görülmektedir. Bu listenin tetkikinden anlaşılacağı üzere Amerika, muhtelif mühim ihracat mallarımız için me'iyet gümrük resimlerinde tenzilat yapmışlar ve tenzilatlı resimleri anlaşmanın me'iyet müddeti zarfında arttırmayacaklarını da kabul etmişlerdir. Diğer taraftan, Amerika halen gümrük resminden muaf olarak ithal olunan bazı mallarımızın da

gene anlaşma devresi zarfında muafan ithal edilmekte devam edeceğini taahhüd etmişlerdir.

Yeni anlaşmaya nazaran Amerika Birleşik Devletlerine hini ithallerinde tenzilatlı gümrük resminden istifade edecek olan mühim mallarımız ve bunlardan alınacak gümrük resmi miktarı aşağıya yazılmıştır:

Tütün, üzüm, incir

Sigaralık yaprak tütün, libresinden 30 sent, aklı çekirdeksiz olan kuru üzüm libresinden 1,½ sent, libresinin kıymeti 7 sent veya daha yukarı olan incir, libre-sinden 3 sent, kabuksuz fındık, libresinden 8 sent, muhtelif halı, kilim ve yol kilimleri, kıymeti üzerinden yüzde 45 den aşağı olmamak üzere ayak murabbaından 30 sent, kabuklu fındık, libresinden 1,¼ sent, kabuksuz fındık, libresinden 2,½ sent, palamut hülâsası «spirto ihtiva etmeyen» kıymeti üzerinden yüzde 7,5, meyankökü hülâsası, kıymeti üzerinden yüzde 15, kuşyemi, libresinden 3/4 sent, haşhaş tohumu, 100 libresinden 16 sent, lüle taşı, kıymeti üzerinden yüzde 10.

Muafan ihmal edilecek mallarımız

Amerikaya muafan ithalleri konsolide edilmiş olan mallarımız da şunlardır:

Krom, boraks, zımpara, sucukluk bar-sak vesaire, tavşan ve sansar derisi, palamut, meyankökü.

Anlaşmada tediyeye bakımından mevcut hükümler de şu şekilde telhis olunabilir. Amerika Birleşik Devletlerine ihraç olunan mallarımızın bedelleri serbest dövizle ödenecektir. Türkiyeye ithal olunan Amerika Birleşik Devletleri menşeli mallara da tarafımızdan muayyen bir hadde kadar serbest döviz tediyeye edilecektir.

Bu had senelik umumî ithalâtımızdan kredi anlaşmalarına mahsuben ithal edilmiş olup ta senesi zarfında ödenmemiş olan malların balığı çıkarıldıktan sonra kalan kısmın yüzde 10,91 ine müsavidir.

Ancak ihracatımız mevsimlere tâbi olduğundan, tediyeye mevsimlik teahhürlerin de nazarı itibara alınması lâzım gelecektir.

Esaslarını yukarıda yazdığımız ticaret anlaşmasının, iki memleket arasında hali inkişafatta bulunan ticari münasebatın daha ziyade genişlemesine yardım edeceği muhakkak görülmektedir.

Beyrutta toplanan faşist aleyhdarı kongrenin kararları

Berut 9 (A.A.) — Berutta toplanan faşist aleyhdarı kongreye Suriye ve Lübnanlı birçok şahsiyetlerle iki memlekette faaliyette bulunan 35 teşekkülün mürahasaları iştirak etmişlerdir. Eski Başvekillerden Cemil, Lütfi Hafar, Mashar Raslan ile eski nazırlardan Faziz Huri, Şükrü Koatli Şamdan bir mesaj göndererek heyet azasile tesanüdlerini bildirmişlerdir.

Kongrenin kabul ettiği karar suretinde «totaliter devletlerin yakın bir tehlike teşkil ettiğini» müdrük bulunan bütün Arabların demokrasiler cephesile mütesanid bulunduğu kaydedilmektedir.

İngiliz - Fransız askerî görüşmeleri

Londra 9 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin Paris muhabiri yazıyor:

Bir harb takdirinde Fransaya gidecek olan İngiliz ordusuna kumanda etmesi beklenen General John Dill, Fransız ordularını başkumandanı General Gamelin ile Maginot hattını gezmektedir.

Bu ziyaret münasebetile, geçenlerde İngiliz genel kurmay reisi General Gortun başladığı müzakerelere devam edecektir.

Çinde bir ay içinde 31665 Japon ölmüş

Şungking 9 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Nisan ayının son on beş günü zarfında Çinin muhtelif cephelelerinde 504 çarpışma vukua gelmiş ve bu çarpışmalarda 31,665 Japon sübayı ve eri ölmüş, 512 kişi de esir edilmiştir. Çinliler tarafından elde edilen harb malzemesi ise, 275 at, 1456 tüfek, 56 makineli tüfek, 21 top ve 5,757,691 mermidir.

Diğer taraftan Çinliler, 96 Japon tankını ve zırhlı otomobilini tahrib etmişler, 3 Japon harb gemisini batırmışlar, 10 kadar tayyareyi düşürmüşler, 56 kilometre demiryolu ile 76 kilometre kara yolunu bozmuşlardır.

Trakyada spor hareketleri

Edirne 9 (Hususî) — Umumî müfettişlik salonunda bölge başkanı, ajan ve klub murahhaslarının iştiraki ile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda umumî müfettiş General Kâzım Dirik, beden terbiyesi umum müdürü Cemil Tahir, vali, eskrim federasyonu başkanı Edirne mebusu Fuad Balkan da bulunmuşlardır.

General Kâzım Dirik Edirnedeki spor vaziyetini anlatmış, General Cemil Tahir, vali ve diğer zevat bu husustaki düşüncelerini söyleyerek esaslı konuşmalara yol açmışlardır. Müzakere neticesinde bir Edirne, diğeri Karaağaçta olmak üzere iki spor klübünün teşkili, merkezdeki yeni klub için bir jimnastik salonu ile her yeni tesisatı havi bir klub binasının yapılması, mintaka gençliğinin spora ve bilhassa beden hareketlerine büyük bir çökümlü iştirak ettirilmesi için gereken tedbirlerin alınması, yürüyüşler, bisiklet gezintilerine, atletizm hareketlerine, atıcılık, binicilik, yüzücülük gibi spor şubelerine ehemmiyet verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu arada mintaka klüblerinin azadının çoğaltılarak klüblerin mekteplerle karşılaştırılması ve şehirlilerden başka köy gençlerinin de spora alıştırılmaları üzerinde konuşmalar yapılmış, General Cemil Tahir konuşulan ve kararlaştırılan işlere aid hususların temini için elden gelen yardımcı yapılabilecek vâdetmiştir. Toplantıdan sonra Kale içindeki basketbol sahasına gidilerek tetkiklerde bulunulmuştur.

İspanya Milletler Cemiyetinden çekildi

Burgos 9 (A.A.) — İspanya, Milletler Cemiyetinden çekilmiştir.

Ribbentrop Hitler'e izahat verdi

Berlin 9 — Von Ribbentrop ögle üzeri Münih'e gelmiştir. Mumai-leyh, bilâhare Berchtesgaden'de Hitler tarafından kabul edilerek Kont Ciano ile yaptığı mülakatın neticesini bildirmiştir.

Nazır, yarın akşam Berlinde bulunacaktır.

Tefsirler

Varşova 9 (A.A.) — İtalyan - Alman ittifakı hakkında mütalealar yürüten Express Poranny, diyor ki:

«İtalyanın, arkadaşları Almanya teslimiyet arzettiği olduğuna inanmak yanlışdır. Daha ziyade ümidini Almanya ile olan ittifakına raptetmiş bulunan İtalyanın istikbaldeki hattı hareketini bu ittifakın tesiri derecesine göre tayin etmesine intizar edilebilir. Diğer taraftan bu ittifakın İtalyan emellerinin tahakkukuna yarıyabilecek bir âlet olup olmayacağı mevzuubahstir. İtalyanın azçok bir zamandan sonra hayal inkisarına uğrayacağı mütaleasında bulunanlar çoktur.

Prens Pol

Berline gidecek

Belgrad 9 (A.A.) — Belgrad siyasi mehafilinde beyan olduğuna göre, Naib Prens Pol Haziran başlarında Berlin'e de resmen ziyaret edecektir.

Roma seyahati

Belgrad 9 (A.A.) — Belgrad mehafilinde beyan olduğuna göre, Naib Prens Pol'un İtalyayı ziyareti bundan daha birkaç ay evvel takarrür etmiştir.

Naibe refakat etmekte olan Hariciye Nazırı Markoviç, bittabi İtalyan devlet adamlarile görüşecektir. Fakat yeni hiçbir siyasi vesikanın imzası mevzuubahs değildir.

Eski Arnavudluk Kralı abideye Çelenk koydu

Sabık Arnavud kralı Zogu dün öğleden evvel kraliçe ile beraber Taksim Cümhuriyet âbidesine giderek âbideye bir çelenk koymuştur.

Bir kadını yaralayan adam, kendine kefil olan çiftlik kâhyasını da yaraladı

Dün akşam saat 20 de Kanlıkavak memba suyunda garib bir yaralama vak'ası olmuş, memba suyunun pul memuru Hadi Kanlıkavak çiftliği kâhyası Mehmedî kasiğından ağır surette yaralanmıştır.

Hadi dört gün evvel Taksimde İzzet bahçesine gitmiş ve orada hafif meşreb kadınlardan Dilber isiminde birle muarife tesis etmek istemiştir.

Fakat Dilber Hadiye yüz vermemiş ve gazinoyu terketmiştir. Kadının peşine düşen Hadi yolda da kadınıla konuşmak teşebbüslerinde bulunmuş, fakat Dilber muarife tesisi teklifine yanaşmamıştır.

Bunun üzerine hiddeflenmiş Hadi bacağına çekerek Dilber'i yaralamış ve hâdiseyi müteakib de yakalanarak karakola sevk edilmiştir. Kadının yarasının hafif olması dolayısıyla Hadi şahsi kefalete rabten tahliye edilmek istenilmemiş ve çiftlik kâhyası Mehmedî kefil irae etmiştir.

Kefalet muamelesi ikmal edildikten

Sabahtan Sabaha

Gezmek, eğlenmek herkesin hakkıdır, Pazar günleri kırlar, su başları ve deniz kıyıları binlerce vatandaşla dolup taşır. İstanbulda olduğu gibi tabii her yerde böyledir. Açık havada kır yemeği zevkli bir şeydir.

Fakat bu gazinoların ve lokantaların hududları haricindeki kırların bir de akşam manzarasını görmek insana istikrah veriyor. Tatillerini açık havada yemek içmekle geçirenlerin arkasından oturup eğlendikleri o yeşil çimenler birer çöplük halindedir. Sardalya kutularından yağlı gazeteler, mutfak paçavralarından kırık rakı şişelerine kadar her şeyi oralarda görebilirsiniz. Çimenler, ağaç atları, su başları adeta Belediyenin bir yıllık çöp deposu kadar iğrençtir.

Avrupada tatil günlerini bizim gibi kırlarda geçiren aileler herhalde bizden çoktur. Her Pazar Parisin etrafını çeviren ormanlar, çayırar ve nehi kıyıları yüz binlerce insanla dolup taşar. Fakat hiçbir yerde hattâ küçük bir kâğıd kırpıntısına bile tesadüf edemezsiniz.

Fikri kemalini bulduğuna şüphe etmediğimiz Türk cemiyetinin yemek, içmek gibi daha sade hareketlerinde derli toplu olduğunu gördüğümüz gün ev ve ev dışı terbiyesinin de kıvamını bulduğuna şahid olacağız.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Harb bu'utları karşısında su.hcu gayret

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Vindsor dükası ünvanı altında münzevi bir hayat yaşayan eski İngiliz kralı sekizinci Edvard Verdön harb meydanını gezdikten sonra Birleşik Amerika haikuna hitab ederek radyo vasitasile bir nutuk söylemiştir. Muhafazası mümkün oabildiği takdirde sulh yolunun terkedilmemesini isteyen eski kralın bu sözlerine bilhassa ehemmiyet verdirilmesini icab eyleyen, onun da bir çokları gibi eski bir muharib olması ve 1914-1918 harbinin büyük fecatlerini yakından görmüş bulunmasıdır. Kanaatince Büyük Harbi takip eden senelerde siyasi faaliyet ile bu noktai nazarı fiilen tatbik eylemiş olan devletlerden biri ve belki birincilerinin birincisi Türkiye olmuştur.

Bu devletin Milletler Cemiyeti haricindeki münasebetleri ise, gene bu kolektif teşriki mesaiye tamamen uygur mahiyettedir. Balkan paktının harareti bir mürevvici oluşu, sulhe karşı olan bağlılığındandır. Dünkü dostu veya düşmanı ile olan münasebetlerinde, maziyi unutarak insanlığın refah ve saadet için daima ileriyi düşünmesi, hep bu mefkûrenin ateşi ile yanmasındandır. Sulhü sâven ve dünyanın iyiliğini bunda gören bu milletin bir başkasından daha korkak olması, onu bu akideye bağlamış değildir. Mazideki kahramanlıklar, Türk milletinin icabında ne yaman ve biaman bir hasım olduğunu kâfi derecede isbat etmiştir. Bundan dolayıdır ki gerek müddet biten ahidnameleri tazelerken, genel bunların yenilerini meydana getirirken fikir ve hareketimize hâkim olan düşünce, altına imzasını attığımız vesikana tecavüzkâr olmamasına ve sulh fikrine azaamî derecede yardım edebilecek bir mahiyette bulunmasına dikkat etmek olmuştur ve olmaktadır. Dünya, çok nazif zamanlar yaşamaktadır. Bu nezaketin icablarını düşünmek ve ona göre tedbir almak her milletin hakkıdır. Çünkü aklarımızın «Hazır ol cenge, eğer ister isen sulhü salâh» sözü kadar âdetâ bugün için söylendiği iddia olunabilecek bir hakikat daha gösterilemez. Fakat cenk hazır lığı cenk için değil, sulh için, muhteme bir düşmanı tecavüz fikrinde alakoymaya yaradığı zamandır ki kıymet kıtsal eder. Bu kabil tedbirlere sulhü koruyucu tedbir denir ki ne kadar kuvvetli olursa sulh te o derece zâman altına alınmış olur. Bugünün beynelmîlel siyasi durumunda Türk cümhuriyetinin aldığı vıalmayı muvafık gördüğü bütün tedbirler işte bu üstün ve uzlaştırıcı zihniyetle ilham almaktadır.

Selim Ragıp Emeç

sonra bundan memnun görünen Hadi kâhyası Mehmedle şakalaşmaya başlamış ve bir aralık bıçağını çekerek Mehmedin kalçasına daldırılmıştır.

Bu hâdiseden gerek Mehmed ve gerekse hâdiseyi görenler hayrete düşmüşler, fakat yarası derin olan Mehmed kısa bir müddet sonra yere yuvarlanmıştı.

Hadi tekrar yakalanarak karakola sevk edilmiş, fazla kan kaybetmesi sebebiyle baygın ve ifadeye gayri muktedir bir hale gelen Mehmed de, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Pazar günleri

Gezmek, eğlenmek herkesin hakkıdır, Pazar günleri kırlar, su başları ve deniz kıyıları binlerce vatandaşla dolup taşır. İstanbulda olduğu gibi tabii her yerde böyledir. Açık havada kır yemeği zevkli bir şeydir.

Fakat bu gazinoların ve lokantaların hududları haricindeki kırların bir de akşam manzarasını görmek insana istikrah veriyor. Tatillerini açık havada yemek içmekle geçirenlerin arkasından oturup eğlendikleri o yeşil çimenler birer çöplük halindedir. Sardalya kutularından yağlı gazeteler, mutfak paçavralarından kırık rakı şişelerine kadar her şeyi oralarda görebilirsiniz. Çimenler, ağaç atları, su başları adeta Belediyenin bir yıllık çöp deposu kadar iğrençtir.

Avrupada tatil günlerini bizim gibi kırlarda geçiren aileler herhalde bizden çoktur. Her Pazar Parisin etrafını çeviren ormanlar, çayırar ve nehi kıyıları yüz binlerce insanla dolup taşar. Fakat hiçbir yerde hattâ küçük bir kâğıd kırpıntısına bile tesadüf edemezsiniz.

Fikri kemalini bulduğuna şüphe etmediğimiz Türk cemiyetinin yemek, içmek gibi daha sade hareketlerinde derli toplu olduğunu gördüğümüz gün ev ve ev dışı terbiyesinin de kıvamını bulduğuna şahid olacağız.

Bürhan Cahid

Mussolininin ihtiyat zabitlerine hitabesi

«Kalblerimizin vermiş olduğu karar muazzamdır, vakti gelince bunu isbat edeceğiz.»

Roma 9 (A.A.) — Via İmpero'da yapılan muazzam askerî geçid resminden sonra feçide hazır bulunmuş olan 30 bin ihtiyat zabiti Venedik meydanına giderek Venedik sarayı önünde toplanmışlar ve Düçeyi alkışlamışlardır. Muazzam bir halk kütlesi de Venedik meydanına tevacüm etmiş ve alkışlarını ihtiyat zabitlerine alkışlarına karıştırmıştır.

Düçe, Venedik sarayının balkonundan bir iki söz söylemiş ve ezcümle, şöyle demiştir:

«Silâhlarımızın kuvveti şüphesizdir ki muazzamdır, fakat kalblerimizin vermiş olduğu karar daha muazzamdır, vakti gelince bunu isbat edeceğiz.»

Bu sözler, ihtiyat zabitlerinin ve halkın şiddetli alkışlarıyla karşılanmıştır.

Tokyoda bir irfilâk

Tokyo 9 (A.A.) — Bu sabah Tokyo ciyarında bir selluloid fabrikasında irfilâk olmuş ve yangın dehşetli surette büyüyerek 9 büyük ve 40 kadar da küçük aletelye yanmıştır.

Ölenlerin sayısı henüz belli değildir.

Ölenler Tokyo 9 (A.A.) — Bu sabah Tokyoda bazı fabrikaları tahrib eden irfilâkın bilançosu şudur: 11 ölü ve 99 ağır olmak üzere 251 yaralı.

General Veygand Londraya gidiyor

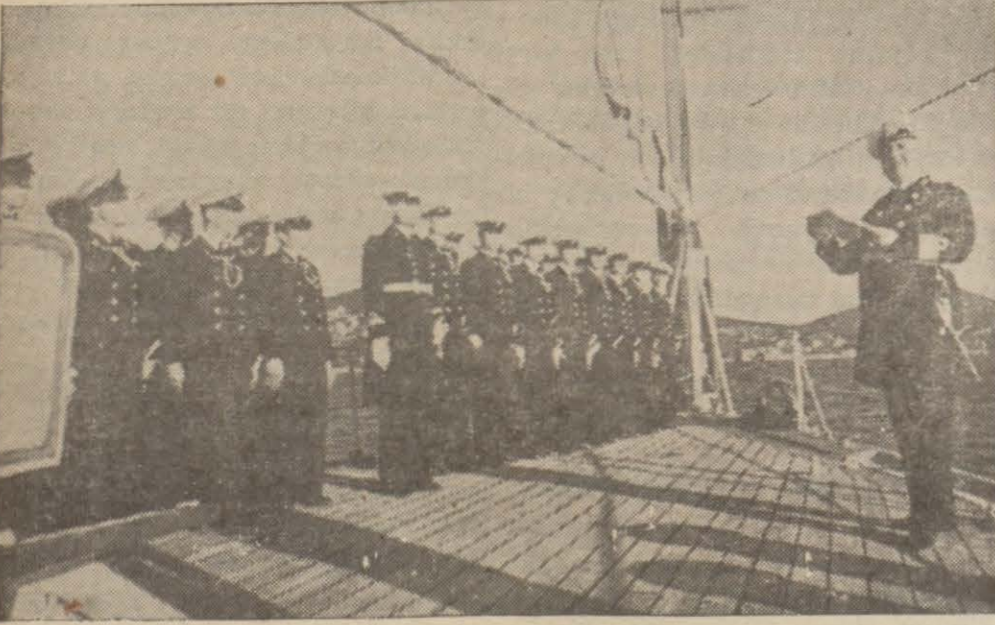
Paris 9 (A.A.) — Bone, İran - Ankara - Bükreş seyahatinden dönen General Veygand'ı kabul ederek kendisiyle uzun müddet görüşmüştür.

General yakında Londraya gidecek ve ihtiyat zabitleri kongresinde hazır bulunacaktır.

Dün genç denizcilerimiz merasimle meç taktılar ve harb okuluna geçtiler

Heybeliadada dün merasim yapıldı, 33 genç denizci stajlarını görmek üzere Hamidiyeye geçti

Hamidiye gemisinde Komutan nutuk söylerken

Dün Heybeliadadaki Deniz Harb okulunda, bu yıl Deniz lisesini bitiren Harb okuluna geçen talebelerin diploma alma ve meç takma töreni yapılmıştır.

Köprüden 14.15 vapur ile gelen kalabalık ve güzide bir davetli kütlesi deniz harb okulunun geniş sahasını doldurmuştu. Mekteb binası bayraklarla donatılmış ve davetlilerin istirahat etmeleri için mahsus yerler ihdas edilmişti. Davetliler arasında, Genel Kurmay hava müsteşarı albay Çakmak, askeri liseler müfettişi Kurmay Albay Adil Türer, askeri liseler Komutanları, eski filotilla komodoru, harb akademisi yüksek kumanda kursundan Albay Bilâl ve Albay Cevad, Hamidiye Komutanı Yarıbay Saim, eski deniz müsteşarı Salih ve birçok emekli deniz subayları, mektebin eski komutanları, ilk ve son mezunlar bilhassa göze çarpıyordu.

Tören, Amiral Şükrü Okanın karşılamaşını müteakib İstiklâl marş ile başladı. İstiklâl marşından sonra, 1938 - 1939 ders yılı imtihanında muvaffak olarak harb sınıfına geçen 33 genç mezuna diploma lar ile meç tevzi edildi. Bir deniz subayı tarafından meç takılan ve diplomasını a-

lan her mezun vakur bir tavrı ve o nisbette saygılı hareketlerle mekteb komutanının önüne çıkarak erkek bir sesle haykırıyordu.

« Sağol! »
Davetlilerin takdir ve hayranlık ifade eden bakışları, gerek öğretmenlerin ve gerekse yürekleri temiz heyecanlarla çarpan arkadaşlarının sıcak hisleri arasında nihayet bulan bu şeref ve muvaffakiyet tevziatından sonra, birer tarafları şık meçlerle süslenen ve elleri muvaffakiyet vesikalarıyla dolu olduğu halde hak birer gururla yerlerine geçtiği mezunlar, dik başları ve kabarık göğüsleriyle birer tunç heykel gibi duruyorlardı.

Bunlardan birincilikle mezun olan 716 Nusret Hepgül'e mekteb komutanı tarafından bir altın saat hediye edildi. 717 Şerafeddin Özkan ile 711 Nejad Esengüne ikinci ve üçüncülükle mezun olduklarından dolayı birer altın kalem verildi.

Amiralin nutku

Müteakiben, donanma komutanı Amiral Şükrü Okan tarafından heyecanlı bir nutuk söylendi.

(Devamı 15 inci sayfada)

Emniyet müdürlüğünde dilencilerle mücadele bürosu ihdas edildi

Emniyet Müdürlüğünde dilencilerle mücadele bürosu ihdas edilmiştir. Bu büro mütemadi surette ve münhasıran dilencilerin takibine iştigal edecek, şehirdeki dilencilerin icrayı faaliyette bulmalarına kat'î surette mâni olacaktır.

Emniyet bürosu âmirliğine birinci şube müdür muavini Zeki tayin edilmiştir.

Hemen faaliyete geçen büro, 13 ü çocuk olmak üzere 50 den fazla dilenci toplamıştır. Bunlardan ehliyeti cezaiyeti haiz görülenler adliyeye teslim edilmiştir. Yaşları küçük olan dilencilerin de, velileri hakkında takibata başlanmıştır.

İstanbulun imarına 3 senede 20 milyon lira sarfedilecek

İstanbulun imarına üç senede harcanacak para belediye ve vilâyet fevkalâde bütçeleriyle 20 milyon lirayı bulacaktır. Bu paranın mühim bir kısmı yollara, hastanelere ve Konservatuara harcanacaktır.

Denizde müteaffin bir cesed bulundu

Sebze hali önünde taaffün etmiş bir cesed bulunmuş, zabıta tarafından yapılan tahkikat sonunda, ölümün sebze iskelesinde madrabazlık yapan Trabzonun Maçka kazasının İpsala köyü ahalisinden Osman Bostanoğlu olduğu anlaşılmıştır.

Osman, evvelce de birkaç kere sarhoşlukla denize düşmüş ve kurtarılmış olduğundan, ölümüne sebebiyet veren kazanın da bu yüzden olduğu ve bu sefer kurtarılmadığı anlaşılmıştır.

Tıp ustalarının jübilesi

Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım Cemiyeti, yarım asır tababet hayatını yaşamış meslektaşlarının şerefine bir jübile tertib ettiğini evvelce yazmıştı. Önümüzdeki Cumartesi günü saat 16 da Tokatlıyan salonunda tertib edilmiş olan bu jübileye bütün memleketin doktorları, aileleriyle birlikte davetlidir. Doktorların haricinde hükümet ve matbuat erkânı da hazır bulunacaklardır.

Büyük bir meslek toplantısı olan bu jübileye Başvekil Refik Saydam, Sıhhat Vekili ve müsteşarı, Askeri Sıhhat İşleri Reisi G. Dr. Mazlum Baysan da davetlidir. Merasimden sonra Konservatuvarın orkestrası senfonik bir konser verecek ve bilâhare geç vakitlere kadar tertib edilen danslı çayda eğlenilecektir.

Poliste :

Bir kadın tramvaydan inerken düşüp yaralandı

Kadıköyünde Yoğurtçu caddesinde oturan Emine, Üsküdar'da, Doğançılar'da tramvaydan inerken ayağı burkularak yere yuvarlanmış, başından yaralanmıştır.

Emine, Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Bir çocuk sustalı çakı ile arkadaşını yaraladı

Eminönünde Muradpaşa sokağında oturan 14 yaşında Bürhan ile 13 yaşında Mehmed arasında bir kavga olmuş, Mehmed, sustalı çakı ile Bürhanı yaralamıştır.

Suğlu çocuk adliyeye teslim edilmiştir.

BU AKŞAM MELEK

Sinemasında :

ARTİST AŞKI

Şahane bir aşkın romanı başrollerde:

YVONNE PRINTEMPS - PIERRE FRESNAY

Ayrıca: Paramount dünya haberleri - en son havadisleri. Numaralı koltukların erkenden alınması rica olunur.

Telefon: 40868

Yarın matinelere den itibaren İPEK Sinemasında

2 büyük ve yeni film birden

1- ALTIN MABUT

Aşk ve heyecan dolu, büyük Fransız filmi

Baş rollerde: MIREILLE BALLIN

2 - M. MOTO KATİLLER KLÜBÜNDE

Fransızca sözlü büyük sergüzeşt filmi.

AZAK sinemasında bugün matinelere den itibaren

(Tino Rossi)

LÂLE sinemasının resmi kışadını yapan senenin en neşeli ve meşhur sanatkar TINO ROSSI'nin en muvaffak olduğu ve sabırsızlıkla beklediğiniz muazzam filmi.

Corc Obriyenin en heyecanlı filmi

HOLWOOD - KABOY

Ayrıca her hafta yeni dünya havadisleri. Telefon: 23542.

Lüks hayatı ve Gazinolariyle

NİS - PARİS - LONDRA ve MONTE CARLO

Güzel ve sevimli

ANNABELLA

bütün dehasını gösterdiği

MACERA KADINI

Büyük aşk, sergüzeşt, macera ve ihtiras filmi bu havalide cereyan ediyor.

Yarın Akşam SARAY Sinemasında

3 Büyük artistin yarattığı... Göz alan renklerin süslediği, milyonların azamet verdiği... Senenin en büyük filmi

ALTIN HARBİ

Olivia de Havilland - George Brent - Margaret Lindsay

Yarın akşamdan itibaren LÂLE Sinemasında

Numaralı koltukları evvelden kapatmanız tavsiye olunur.

Telefon: 43595

Bugün matinelere den itibaren

YILDIZ

Sinemasında

JEAN GABIN'in en güzel filmi olan

HARB ESİRLERİ

Ayrıca arzu umumî üzerine bir hafta daha gösterilecek olan

DAMGALI KADIN

filmini görmeği ihmal etmeyiniz.

Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda

Bu gece

(KAVUKLU ALI)

ve arkadaşları birlikte büyük müserere, okuyucu bayan Aysel ve Atıl revüüsü

Kadıköy Halkevinde konferans

Kadıköy Halkeviden: 12 Mayıs

939 Cuma akşamı saat 8,30 da Evimiz

salonunda Bayan Halide Nusret tarafından (Karacaoğlan) mevzulu bir konferans verilecektir.

İstanbul İhisarlar Başmüdürlüğünden

Hükmü Mayıs 939 sonunda bitecek olan müskirat satıcılarının ruhsat tezkere lerinin yenileme muamelesine 22/5/939 tarihinde başlanarak 5/6/939 Pazartesi akşamına kadar devam edilecektir.

Ruhsat tezkere lerini yenilemek isteyenlerin tayin olunan günlerde eski tezkere ve konturatları birer fotoğraflarını alarak Kabaataşta İhisarlar Başmüdürlüğüne müracaat etmeleri ve 5/Haziran/939 tarihinden sonra tezkere lerini yenilemeyecek içki satanlar hakkında kanunî takibat yapılacağı ilân olunur. (8114)

İhisararlarda :

İhisarlar umum müdürü Ankara'ya gitti

İhisarlar Umum Müdürü Adnan Halet Taşpınar, dün Ankara'ya gitmiştir. Umum müdür Ankara'da, ihisarlara ald muhtelif işler hakkında Vekâletle temaslar yapacak ve ihisarların yeni sene kadrosunun Büyük Millet Meclisinde müzakeresinde hazır bulunduktan sonra şehrimize dönecektir.

İhisar kolonyaları yakında piyasaya çıkarılıyor

İhisarlar İdaresinin piyasaya çıkarmaya karar verdiği iyi kalitede kolonyalar çeşitleri 15 Mayıs'ta satışa çıkarılacaktır.

Bu kolonyalara derecelerine göre fiyat tesbit edilecek ve muhtelif esatısları havi bulunacaktır.

Gümrüklerde :

Gümrük varidatı yükseldi

Türk - Amerikan ticaret anlaşmasının yeni esaslar dahilinde 5 Mayıs'tan itibaren tatbiki üzerine eski anlaşma hükümlerine göre ve takas yolu ile ihlasat yapan firmalar siparişlerini teslim etmişlerdir.

Son bir hafta içinde gerek bu yüzden ve gerekse siyasi vaziyetteki vü zuh dolayısıyla ihlasat geçen aylara nisbetle hayli artmış ve gümrük varidatı da yükselmiştir. Bu cümleden olarak geçen ayın ilk haftasında yapılan gümrük muameleleriyle bu ayın ilk haftası arasında 600 bin liralık bir fazlalık görülmüştür.

Şehir işleri :

Hapishanenin yıkılması için 146 bin lira tahsisat verildi

Hapishane binasının yıkılması için lâzım gelen 146 bin lira tahsisat Vekâletten gelmiştir.

Binanın yıkılma ameliyesine yakında başlanacağı anlaşılmaktadır.

Şehir Meclisi toplandı

İstanbul Şehir Meclisi dün toplanmış, muhtelif encümenlerden gelen mazbatalar üzerinde meşgul olmuştur. Cuma günü tekrar toplanılmak üzere, toplantıya nihayet verilmiştir.

Müteferrik :

Trenlere taş atanlar cezalandırılacak

Trenlere seferleri esnasında çocuklar, çobanlar ve saire tarafından taş atıldığı görülmüş, bu harekete şiddetle mâni olunması için tedbir alınmıştır.

Dün 500 seyyah geldi

Alman bandırak Stoben seyyah vapur ile dün limanımıza muhtelif milletlere mensub 500 seyyah gelmiştir. Seyyah vapuru bugün limanımızdan ayrılacaktır.

Küçük bir çocuk pencereden sokağa düştü

Kumkapı caddesinde 155 numaralı evde oturan elektrikçi Ekrem Beycanoğlunun 11 aylık çocuğu Bürhan, evin 6 metre yükseklikteki penceresinden sokağa düşmüştür.

Başından yaralanan Bürhan, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

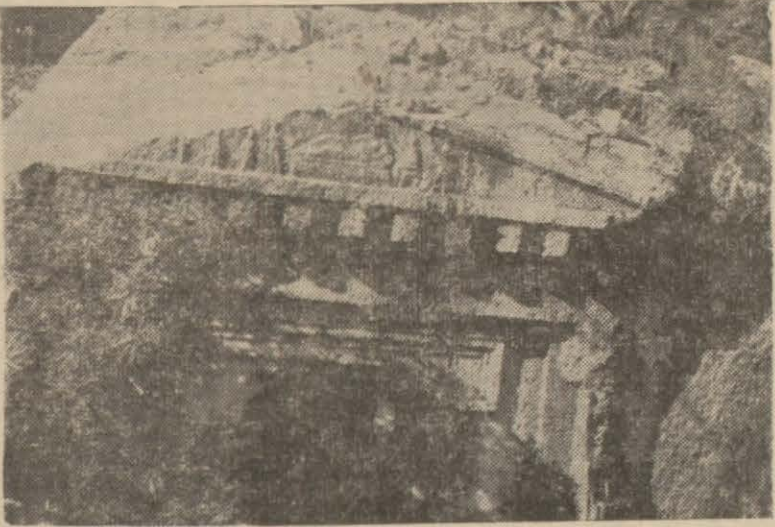
MEMLEKET HABERLERİ

Kaştı Temre köyleri ve Mira harabeleri

Çok eski ve medeniyetlere sahne olan Mira harabeleri tetkike değer bir kıymet ve mahiye taşımaktadır

Kaş (Hususi) — Akdeniz sahillerinin alçak, meyilli düz toprakları üstünde kurulan Temre nahiyesi, Kaşın en bereketli ve verimli bölgelerinden biridir.

Bu nahie, 6 köyün bir araya toplanmış olmasından teşekkül etmiş olup büyük bir kasaba manzarası arz etmektedir.

Mira harabelerinden bir görünüş

Buranın daha 7 köyü vardır ki, onlar, nahie merkezinden uzaklarda, dağların eteklerinde kurulmuşlardır. Yemyeşil ve dümdüz bir ova üzerine serpilen ve binlerce verimli ağacın arasında, baygın bir güzellikte duran Temre nahiyesi, cana yakın, güzel bir yurd köşesidir.

Temrede, yeşil, geniş Temre ovasının üstünde çeşid çeşid meyvalar çıkararak ağaçların, ovanın iç açan dekoru içinde arzettiği manzara, misilsiz bir tablo halinde uzanmaktadır.

Temrede, düz ovanın üstünde, sabahdan akşama kadar didinen, tarlalarında ekinlerini savuran köylü vatandaşları, daima çalışırken buldum bir yanda tarlaların sürenlerin, bir yanda toprağı çapalıyanların, kızmağa başlıyan güneş altındaki gayretli çalımları, burada, insana köy hayatının zevkini yaşatmaktadır.

Kaştan uzaklaştıkça ve Temre hudutları içinde motörümüz suları yarak ilerledikçe, bütün bir deniz kıyısında, sulara boyun eğen eski medeniyet abidelerini içim acıyarak seyrettim.

Çağış iskesine varıyoruz. Denizlere serpilmiş, Anadolu Yarımadasının koyununda, ayrılmaktan korkan yüzlerce adacıklar... Hepsi de eski çağ eserlerinden ibaret birer şaheser... Muazzam abideler, tabii hâdiselerin neticesi, asırların getirdikleri musibet-

Divrikteki tren kazası

Divrik (Hususi) — Geçen Salı günü gece saat 20,20 de bir kaza olmuş, demir yüklü bir vagon manevra esnasında kendiliğinden hareket etmiş ve Erzincandan gelen marşandize çarpmıştır. İki kişi yaralanmış, 4 vagon da raydan çıkarak devrilmiştir. Bu yüzden Erzincan - Malatya arası postası bir müddet teahhura uğramıştır. Resim, devrilen vagonları gösteriyor.

Pazer Ole Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bizim bir tanıdık muharrir var.

... Bir kitab yazmış.

... Münekkidler yazdığı kitabı gök yüzüne çıkarırlar...

Hasan Bey — Merak ettim. Babîlîde kaldırıma yayılı kitaplar arasından alır okurum.

Mersine çirkin bir manzara veren "evler"

Mersinden yazılıyor: Son günlerde Mersin sür'atli bir şekilde terakki ve inkişafa doğru gitmektedir. Şehir civarında tesis edilen bahçeler ve yapılmakta olan yollar, bilhassa yeni inşa edilen binalar çok ehemmiyetlidir.

Bütün bu güzel ve faydalı çalışmalara rağmen şehirde tek münasebet-siz ve çirkin bir şey var ki, bu Mersinin her türlü güzelliğini öldürmektedir. Bütün halkın şikâyetini mucib olan bu çirkin şey, şehrin en kalabalık yeri olan ve sebze haline yakın bulunan çarşı içinde umumi evlerin mevcudiyetidir. O kadar ki, bu evler temiz ailelerin oturdukları evlerin pencerelerinden bile görülmektedir. Mersinin bütün hususiyetlerine ve güzelliğine sed çeken bu umumi evlerin buradan kaldırılması için değerli valimiz Rükneddin Nasuhoğlunun alâkasını bekliyoruz.

Balikesir piyade alayı ve topçu taburunun and içme merasimi

Balikesir (Hususi) — Cumartesi günü piyade alayı ile topçu taburunda erlerin and içme merasimi yapılmıştır. Merasime İstiklâl marşı ile başlanmış, bunu Alay Kumandanı Nacinin bir nutku takib etmiştir. Bundan sonra bölükler sırasile sancağın önüne gelecek and içmişlerdir. Çok heyecanlı olan bu merasimden sonra kahraman erler muntazam bir geçid resmi yapmışlardır.

Pazar günü de erler arasında bahar bayramı tertib edilmiştir. O gün muhtelif eğlenceler yapılmış, millî oyunlar oynanmıştır. Çok kalabalık halkın da bulunduğu erlerin eğlenceleri geç vakte kadar devam etmiş, kuzu dolmaları ve helvalar yenilmiştir.

Bir hayvan yüzünden bir köylü öldürüldü

Muş (Hususi) — Buradaki köylüler ilkbahar gelince köy hayvanlarını kurtarmak için çoban buluncaya kadar köydeki bütün ev sahipleri sıra ile çobanlık yapar. Geçenlerde bu usulü tatbik eden ikinci Azakpur köyü halından 35 yaşlarında Nadir oğlu Abdülkerim sırasını savmak için günün çobanı olmuş, hayvanları otlatmağa götürmüştü, hayvanlar yayırlırken bir kurt gelerek bir tosunu parçaladı. Akşam üstü köye dönen Abdülkerim vak'ayı haber vermiş. Tosunun sahiplerinden Mehmed Hüseyin ile Sado oğlu Adem Abdülkerimin yanına gelmişler ve tosunun bedelini kendisinden alacaklarını söylemişler. Abdülkerim de bunda bir taksiri olmadığını ve konunun tazmin icab ederse vereceğini söylemesi üzerine tosun sahiplerinden Hüseyin elindeki meşeyi ile Abdülkerimin başına vurmuş ve sersemleyen Abdülkerim kendini müdafaaya kalkışmak istemiş, bu sırada Hüseyinin diğer arkadaşı Adem elindeki küllük tabir edilen ve kartal gagasına benzeyen demirden yapılan aleti kuvvetle Abdülkerimin kafasına indirmiş ve bu demirin sivri ucu Abdülkerimin beynine kadar girmiş, tehlikeli bir surette yaralanmıştır. Muşa getirilen yaralıyı sähhiye teşkilâtının ve hükümet doktoru Tahsinin ihtimamı kurtaramamış ve aldığı yaradan ölmüştür. Katiller yakalanmıştır.

Erzincan ve kazalarında şehircilik çalışmaları

Tercan ve Kuruçay içme suları ıslah ediliyor arıcılığa ehemmiyet veriliyor

Erzincan (Hususi) — Toplantısına nihayet verilen vilâyet umumî meclisinin bu devrede başırdığı işler her yıldan daha fazla ve memleketin imarına ve köylünün kalkınmasına büyük faydalar temin etmiştir. 320.552 lira varidat ve masrafla karışılan hususî muhasebe bütçesinden 939 yılı için yapılacak bir çok işler vardır. Bunlardan bazılarına şu günlerde başlanmış olacaktır. Bilhassa halkın sıhhatile alâkalı olan Tercan ve Kuruçay içme sularının ıslah ve yollarının yaptırılmasına hayli tahsis ayrılmış olduğundan bu işi kazanın da su derdi bu yıl içinde halledilmiş bulunacaktır. Ayrıca Kemah, Tercan, Kuruçay kazaları ile Refahiye yollarının esaslı bir surette tamiri kararlaştırılmıştır.

Köylerde cirid meydanlarının tesisi ve arıcılığın inkişaf içinde örnek kovanları satın alınarak köylüye mec-

canen verilmesine ve spor kısmına da ayrılan tahsisat miktarı büyük bir yekün teşkil etmektedir. Memleket hastanesine her yıldan fazla ilaç parası ve rilmış ve bu fasıdaki tahsisat ta artırılmıştır. Köy sandıklarına 1500 lira muavenet yapılmıştır. Nafia için bir kamyon, vilâyet için son model bir otomobil alınacaktır. Hastanede yatacak hastaların işe bedelleri de bu yıl 500 lira kadar artırılmıştır. Bu ve bu gibi perakende işlerde halkın ihtiyaçlarının temini gözönüne alınarak imkân derecesinde tahsisat konmuştur.

(320.552) lira tahsisat şöylece dağıtılmıştır. 60.236 lira umumî meclis ve daimî encümen ve hususî muhasebeye, 11.179 lira Nafiaya, 112.562 lira köylü işlerine, 4.018 lira ziraat ve baytarlık işlerine, 15.621 lira umumî sıhhiyeye, 43.014 lira muhtelif ve müşterek işlere, 73.920 lira fevkalâde bütçeye.

Erzincan sayılabir ev'nin talebe yur'u haline getirilmesini is'edi

Erzincan (Hususi) — Erzincan mebusu Abdullah Fırat Kale civarında ve Terzibaba yanındaki sahibi olduğu büyük bahçeli ve akar çeşmeli senevi 300 lira getiren bir evi memleketin hayır işlerine tahsis etmiştir. Abdullah Fıratın Vali ve Belediye Reisine gelen telgrafa göre şehirde tahsilde bulunan fakir ve kimsesizlerle kaza ve köylerden gelen talebelerin yatmalarına mahsus olmak ve bir muallimin nezareti altında idare edilmek üzere bu büyük binanın talebe yurdu olarak kullanılması istenmiştir. Bu iş için de valinin başkanlığında Belediye Reisi ile Kültür Direktörü ve ortaokul müdüründen müteşekkil komisyonun kurulmasını temin etmiştir. Bu komisyon işe başlamıştır. Hayırhah sayın Sayılabir bu değerli hizmeti memlekette takdirlerle yadedilmektedir.

Suşehri - Şarkışla belediye intihabları bozuldu

Sivas (Hususi) — Şûrayı Deşlet tarafından Suşehri, ve Şarkışla kazalarının belediye intihabları bozulmuştur. Vaziyet vilâyete tebliğ edilmiş olduğundan yakında yeni belediye intihablarına her iki kazada da başlanacaktır.

İzmir limanının bir aylık ihracatı

İzmir (Hususi) — Nisan ayı içinde İzmir limanından muhtelif memlekete 3.654.932 lira kıymetinde ihracat yapılmıştır. İhracat rakamları arasında en kabarık kısmı bütün mahsulü temin etmiştir.

Konya Kız Muallim mektebi talebelerinin Mersin seyahati

Konya (Hususi) — Konya kız muallim mektebi talebelerinden bir kafil, başlarında direktörleri Nami Çetinel olduğu halde bir hafta sürecek olan bir Mersin seyahatine çıkmışlardır. Seyahat çok güzel olmuş ve talebelerimiz birçok yerlerde tarih ve kültürel tetkikler yapmışlardır. Resim genç kızlarımızı Mersin sokaklarında muntazam yürüyüş halinde göstermektedir.

Küçük Mem'eket Haberleri

İnegöl köylerinde mekteb müsameresi İnegöle bağlı Gongurlar köyü imamı Mehmed Ceylan ve köy mekteb muallimi Abdurrahman Keser, Parti Başkanı Mehmed Şen taraflarından yapılmış olan (Aşar soyguncuları) piyesi köy halkı ve etraf köylerden gelen davetliler tarafından alâka ile seyredilmiştir.

İzmit Valisi Karasu'da

Vali ve Parti Başkanı Ziya Tekeli, Adapazarı ve Karasuya giderek tetkiklerde bulunmuşlardır.

Kızılcahamam tapu memurluğu

Kızılcahamam tapu sivil memurluğuna Hikmet Diser tayin edilmiş ve vazifesine başlamıştır. Ancak işlerin fazlalığından buraya bir de tapu kâtabi getirilmesi lâzım gelmektedir.

Divrik himaye heyeti

Divrik himaye heyeti ilk okullarda okuyan kimsesiz yavrulardan 300 den fazlasına her gün muntazaman sıcak öğle yemeği vermeğe başlamıştır.

Sivas Kültür Direktörü

Sivas Kültür Direktörü Cemal Gültedir Antalya tayin edildiğinden şehrimizden ayrılmıştır.

Tokad sporcuları Sivas'a gidiyor

19 Mayıs İdman ve gençlik bayramında Sivasspor klübü ile futbol temasları yapmak üzere Tokadspor klübü Sivas'a gidecektir.

Sivas Halkevi

Yeni yapılacak modern Halkevinin yapılabileceği sahada düzenleme işlerine devam edilmektedir.

Sivas Vali Vekili

Vali Vekili Osman Nuri Tekeli kaza tetkilerine başlamıştır.

Bursada bir hırsızlık

Atatürk caddesinde tütün, sigara ve pu bayiliği yapan Sakirin dükkanına, anahtar uydurmak suretile girilmiş, 80 lira nakid para ile 100 liralık pul çalınmıştır.

İnegöl jandarma komutanlığı

İnegöl jandarma komutanı Şerefeddin tekaüde sevk edilmesi üzerine yerine Gemlik jandarma komutanı yüzbaşı Selim Özmen gelmiş ve vazifesine başlamıştır.

İnegölde spor faaliyeti

İnegöl İdmanyurdu ile Yenidoğan klüpleri arasındaki 3 haftadan beri devam eden kupa maçı 2-1 Yenidoğanların mağlûbiyetleriyle neticelenmiştir.

Hâdiseler Karşısında

SİYASET

Acele acele konuşuyordun:

— Teyzem dayıma gitti. Dayım enişteme gitmişti, eniştemden döner dönmez teyzemle konuştular, teyzem kalktı, dosdoğru amcamı aramaya çıktı. Dayım o esnada, teyzemin oğlile konuşuyordu.

Deli mi idi neydi?

— Hele dur, dedim, bir nefes al!

Nefes aldı, fakat nefes alır almaz, daha acele konuşmaya başladı:

— Ali Bey Necati Beyin bahçesinin bir yanını kendi bahçesine katmak istemiş, Necati Bey, Hüsamettin Beye işi anlatmış, Hüsamettin Bey, Ferdi Beyle konuşmuşlar. Necati Beye haber yollamışlar. Ali Bey senin bahçenden bir parçasını kendi bahçesine kaimak isterse, demişler. Hasan, Hüseyin, Veli...

— Nefes al yahu!

— Nefes almama lüzum yok. Ayşe hanım, Fatma hanımın başındaki şapkanın üstündeki kordelanın, kendi başındaki şapkadan kopmuş kordelâ olduğunu iddia etmiş, bunu duyan Aliye hanım Fatma hanımın iskaripin bağıni kendi iskaripin bağından kesilmiş diyerek almak istemiş. derken Ayşe hanım bağırması, Fatma hanım bağıra bağıra cevap ver-

miş, Naciye hanım araya girmek isterken tâ öteki mahalledeki Selma hanım Ayşe hanımın haksız, Fatma hanımın haklı olduğunu söylemiş; eğer, demiş, Ayşe hanım Fatma hanıma.. o lâfını bitirmeden daha öteki mahalleden Neclâ hanım..

— Sen lâfını bitir be adam.

— Dur daha bitmedi.

— Sen lâfını bitirmeden ben aklıma karacağım.. dediüklerinden bir şey anlamıyorum ki.. o raya gidiyor, o radan geliyor, derken o onun bahçesine giriyor, öteki ayakkabısının tekini istiyor.

— Bir şey anlamadın demek.

— Ded'im ya.. anlamadım ve anluyacak adam da bulunacağını tahmin etmiyorum.

— Yanılmamışım.

— Yanılmamış mısın?

— Evet, bugünaün siyasetine kimsenin aklı ermez, siyasi hâdiselerden kimse bir şey anlamaz diye düşünmüştüm. Siyasi vaziyetleri ufak misallerle anlattım. Sen de bir şey anlamadığını ve kimsenin de bir şey anlamıyacağını söyledin. Yani kimsenin sen de benim gibi düşünmüyor muşsun!

İsmet Hulusî

Bunları biliyor muydunuz?

Banyonun ilk icadı

Eski zamanlarda banyo henüz bilinmiyordu. Yıkamak için ağaçtan, mermerden, bronzdan, porfirden, hatâ gülmüşten küpler kullanılırdı. İlk banyo 1768 senesinde kazancı Level adında bir Fransız tarafından inşa edilmiştir.

Konserve usulünü kim buldu?

Mekülâtin kutulara konması 1800 senesinde Apert tarafından icad edilmiştir. Fakat bu adamın keşfeylemiş olduğu usul ancak meşhur âlim Pasteur tarafından fennî bir surette istimala salih hale sokulmuştur.

Dünya yüzünde muh bereinin ehemmiyeti

Avrupada son neşredilen bir istatistiğe göre son seneler zarfında muhtelif memleketlerde muhabere adedi fevkalâde bir surette artmıştır. 1900 de İsviçrede vasatî olarak adam başına 49 mektub isabet ettiği halde 1937 de bu miktar 179 u bulmuştur. İngilterede 67 iken 163 ü, Belçikada 26 dan 156 ya, Fransada 24 ten 142 ye, Avus-

Düğmenin kısa tarihçesi

Düğme pek eski zamanlarda başka türlü kullanılırdı. Bir delik üzerine bir tahta parçası geçirilirdi. Orta devirlerde kemelere ve kopçalı yahud kancalı iğnelere rağbet edilmiştir. On beşinci asırda ceketin önüne bir tek düğme konmuştur. Ancak on sekizinci asırda düğme taammüm eylemeğe başlamıştır.

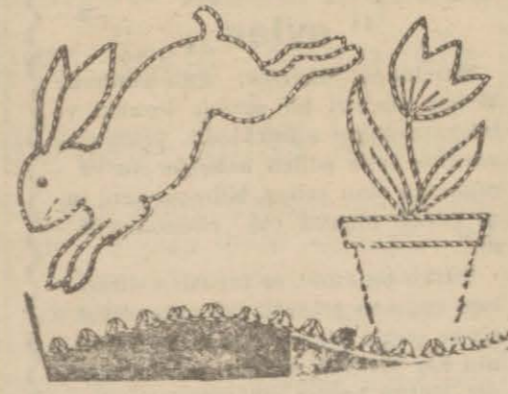
Mendil ne zaman icad olundu?

Eski zamanlarda resimde görüldüğü veçhile parmaklarla sümkürülürdü. Hoş, mendil icad edildikten sonra da parmaklar ile sümkürmeğe devam edilmiştir ya. Bidayette mendil teri silmek için kullanılırdı. Mendilin burun silmek için kullanılması keyfiyeti asıl kadınlar tarafından icad olunmuştur.

turyada 31 den 114 e, İsviçte 17 den 96 ya, Almanyada 44 ten 86 ya, İtalyada 12 den 57 ye, İspanyada 7 den 37 ye çıkmıştır.

Kadın Köşesi

Çocuk elbiselerinin süsü

Çocuk elbiselerine, önlüklerine daima çocuğun zevkini okşayacak süsler yapmalıdır. Hayvan, çiçek vesaire gibi...

Bunları mümkün olduğu kadar basit şekilde işlemelidir. Çünkü karışık işlemler ne çocuğun alâkasını çeker. Ne de sık sık yıkınacak ve yırtılacak bir elbiseye o kadar emek vermeye değer. Göze çarpan renkler kullanılmı, elbise ile gar nitürü arasında bir renk ahenği yapılmaya çalışmalı, bu kadarı kâfidir.

Bugünkü modelimizi bu maksadla seçtik. Sap iğne, zincir iğne herhangi alelade bir brode ile yapabilirsiniz. Bir tavşan, bir de fantezi lüle sakısı... İki den birini yanyana dizerek, bir iki tanesini birleştirerek muhtelif motifler şekline sokar, çocuğun muhtelif elbiselerini süslersiniz.

Pratik güzellik bilgileri

Ellerinizin güzel, pürüzsüz, yumuşak ve beyaz olması için ılık su ve lanolin ile yapılmış sabunla yıkadıktan sonra yarı yarıya gül suyu ile karıştırılmış gliserin ile uğuşturunuz. Bu çok iyi bir tertibdir.

Tırnaklarınızın güzel kalması ve kırılmaması için etle birleştikleri yarım ay şeklindeki beyaz yerlere sürülmek üzere şu tertibi kullanınız.

Müsavî miktarda: 90 derecelik alkol, d'huile de bouleau blanc ve terpinéol.

Göz altılarınızda kese gibi şişlikler varsa zeytinyağını, lanolin ile karıştırıp hafifçe sürünüz, bütün gece kalsın. Bu şişkinliği arttırmamak için de gözlerinizi uğuşturmadan sakınız.

Boynunuzun buruşmasını mümkün olduğu kadar geciktirmek için ayda iki defa bir kabin içinde sıcak suya daldırılarak ısıtılmış bal ile masaj yapınız.

Kenar çizgileri aşağı doğru inik dudakları nasıl düzeltmeli?

Bu şekildedeki dudaklar yüze hüznü verir ve bazan yaş ilerledikçe daha kuvvetli bir hal alır.

Bunun önüne geçmek için şu tedbir yapınız:

Sağ ve sol elinizin şahadet parmağını ağzınıza sokup kulaklarınıza doğru kuvvetle çekiniz. Dudaklarınız bütün kuvvetle bu harekete karşı koyar. Bir de bunun aksine olarak parmaklarınızı gene ağzınıza sokup dudaklarınızı kuvvet sarfetmeden iki taraf doğru çekip açtıktan sonra dudaklarınıza büzünüz. Bu defa da parmaklarınızla dudaklarınızın büzülmesine mâni olunuz. Bu hareketlerle a dâleleriniz gittikçe kuvvetlenir. Dudaklarınızın kenarları da aşağı inmekten kurtulur.

Göz atırlarındaki şişkinlikleri nasıl gidermeli?

1 — Bu bazan uykusuzluktan olur. O halde üstüste beş gün saat onda yatıp sabah saat yedide kalkmalı ve kalkar kalk-

Mahkemelerde

Bir sarhoş gece yarısı bir evin kapısını kırıp içeri girdi

Suçlu evin köpeğini vermek için girdiğini iddia etmiş olmasına rağmen suçu sabit görülerek mahkûm oldu

Dün asliye 4 üncü ceza mahkemesinde bir cebren eve girmek hâdisesinin muhakemesi yapılmıştır.

Suçlu Sırrı, iddiaya göre, evvelki akşam saat 24 sularında fazlaca sarhoş olduktan sonra Kocamustafapaşada Süleyman ile kızı Zeynebin evine gitmiştir. Sırrı, kapıyı tekmelemeğe başlamış, ve nihayet kırarak içeri girmiştir.

Gece yarısı vuku bulan bu sebebsiz taarruz karşısında neye uğradıklarını anılamayan hane sahipleri bağırmağa başlamışlar, hâdisе bütün mahalleyi ayaklandırmıştır. Gürültüyü duyan mahalle bekçileri vak'â mahalline yetişerek, suçluyu yakalayıp, karakola götürmüşlerdir. Sırrı, bekçilere:

— Canım, beni ne diye yakalarsınız, dışarıda bir köpek buldum, bu evin köpeği mi diye soracaktım, demiştir.

Dün, Adliye teslim edilen maznun asliye 4 üncü cezada yapılan duruşmasında, bu ifadeyi değiştirerek, kendini şöyle müdafaa etmiştir:

— Bu evi, arkadaşım Mehmedin oturduğu zannederek yanılmışım. Zira, Mehmedle sabahleyin kavga etmiştik. Gece, bu vak'ayı hatırladım. Kendisini yakalayıp, karakola götürmek için, bu işi yaptım. Evin başkasına aid olduğunun farkında değilim.

Te'viline rağmen, yapılan muhakeme sonunda, mahkeme Sırrının suçunu delillerle sabit görmüş, 6 ay müddetle hapsedine ve derhal tevkifine karar vermiştir.

Karısının kayınpederini öldüren garsonun muhakemesi neticelendi

Sultanahmedde, kıskançlık yüzünden bıçakla karısı Zehra ile kayınpederi Hasan Çavuşu öldüren ve ustası Mehmedî de yaralıyan garson Eminin muhakemesine, ağırcezada dün de devamla, dava neticeye varmıştır.

Suçlu, çünkü celsede mahkemeye yazılı müdafaaamesini tevdi etmiş tir.

Emin, bu müdafaaamesinde karısı ile ustasını zina halinde yakalıyor bu suçu işlediğini, kayınpederini ise, karınlıkta ustası zannederek yanlışlıkla öldürdüğünü anlatmaktadır.

Dava, karar tefhimi için talik edilmiştir.

Bursadaki cinayetin muhakemesi neticelendi

Bursa (Hususî) — Şehrimizde güpegündüz sokak ortasında bir cinayet işlendiğini telgrafla bildirmiştim. Hâdisе meşhudsuçlar hükümlerine tâbi

maz 45 dakika açık havada gezmeli. Çok defa bu uykü kürü şişliğin kaybolmasına kâfi gelir.

2 — Koyu bir çay yapınız, yapraklarını bir gaz bezinin arasına koyup şişliğin üstüne tatbik ediniz. On dakika bekletiniz. Vakit vakit bir pamuk parçasını çaya batırıp şiş üstündeki gazlı bezi ıslatınız.

tutularak ağırceza mahkemesinde dün intaç edilmiştir. Mahkemede dinlenen şahidlerin ifadelerine nazaran vak'ânın tafsilâtı şudur:

Maktul Zekeriyya, Kapalıçarşıda, Demirkapı denilen yerde dükkânı bulunan bir havlucudur. İyiliği çok sever, hesabına çok sağlâm 60 yaşlarında bir adamdır. Katil Mustafa Adil ise keza havlucudur. 63 yaşındadır. İki senedenberi ticari muamele yapmaktadırlar ve Adil Zekeriyyaya 600 küsur lira borçlanmıştır. İki yüz lirayı vak'ânın olduğu 5 Mayıs günü, 400 lirayı ise Mayıs nihayetinde ödemek mecburiyetindedir.

Zekeriyya Tuzpazarında 1400 liraya bir arsa almış. Buraya birkaç dükkân yaptırmak istemekte ise de belediye den izin alamamıştır. Kaza Parti başkanı Tevfik Birecik ile katil Adilin eskidenberi iyi tanışmakta olduklarını öğrenen Zekeriyya, Adil vasıtasile bu inşaat işine, Tevfik'in tavassutunu te'min etmek arzusuna düşmüştür. Adil birkaç defa bu hususta ricalarda bulunmuş, fakat netice itibarile menfi cevap almıştır.

Nihayet vak'â günü ikisi beraber Tevfik Birecigin evine giderek tekrarıca etmek için sözleşerek sabahleyin Zekeriyyanın dükkânında birleşmişlerdir. Kaza Parti başkanının evine gitmek üzere Sedbaşında Sakalöken caddesinde Bahçe sokağına geldikleri vakit feci cinayet işlenmiştir.

Katil Adil, müdafaaifesi için Zekeriyyayı öldürdüğünü söylemektedir.

Her ikisini de hiç tanımayan ve te'sadüfen vak'ayı gören şahidlerden ortamektebde hademe bulunan Ali:

— Bahçe sokağında iki kişinin itişmekte olduğunu gördüm. Evvelâ şakaşlıyorlar sandım. Fakat Adilin elindeki koca bıçağı görünce, Zekeriyyanın da iki ellerini yukarı kaldırarak «Allah Allah Aşkına yapma... Vaymana diye yalvardığını işitince işin ciddiye'tini anladım. Adil mütemadiyen hamle ediyordu. Ben daha ziyade dikkat ederek her ikisini iyice tanımağa çalıştım. Bir bıçak darbesi yiyen Zekeriyya yere düştü. Adil de üzerine eğilerek rasalödiği yerlerine saplamağa başladı. Hemen polise haber vermekten başka çare olmadığını anlıyarak karakola koştum.

Dinlenen diğer şahidlerin ifadeleri de aynıdır.

Elleri kan içinde karakola getirilen Adil:

— Başka kimseyi aramamın, onu ben öldürdüm, demiştir.

İddia makamı canavarcâ bir hissin sevkile Zekeriyyayı öldüren Adilin Türk ceza kanununun 450 nci maddesinin 3 üncü bendine tevfikân tecziyesini talep etmiştir. Sabaktan akşamâ kadar devam eden muhakeme neticesinde 448 inci maddeye tevfikân 18 sene ağır hapis cezasile müebbeden hapsedematî âmmeden memnuiyetine bin lira tazminat vermesine, mahkûm edilmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Hükümsüz kalmış Bir söz..

İki genç sevişiyorlar, evlenmeyi kararlaştırıyorlar, fiiliyata da geçeceklerdir, fakat erkek hastalanıyor, veremdir, tehlikededir, bir şifa yurduna kaldırılıyor, bir ciğerine hava veriliyor, sonra sıhhatinde yavaş yavaş salâh görülüyor. Doktorların verdikleri teminata göre iyileşecektir. yalnız uzun müddet takayyü'd altında kalması lâzım...

Ve delikanlı yeisin de vermiş olabileceği şiddetle genç kızın ellerine sarılıyor:

— Sensiz olamam, yaşayamam, beni bırakma, bekle, biraz daha iyileşeyim, evlenelim, diyor.

Genç kız sıhhatte, bir hayat kaynağı halinde, içinden neşe taşan bir vücuddür. Bana müracaat eden de o:

— Söz vermiştim, fakat daima takayyüde muhtaç bir arkadaşla mes'ud olamamaktan korkuyorum, diğer taraftan bu genci yeis içinde, hastalığının artması tehlikesine maruz bırakmak ta istemem, diyor.

Hâdisе üzerinde uzun tahliller yapmak istemem, tek cümle ile cevap vereceğim:

— İki zararın en hafifi tercih edilir, iki genci ölüm tehlikesine maruz bırakmaktansa bir tanesini feda etmek daha makuldür. Kaldı ki, aşktan doğma ölüm hikâyeleri de hakiki hayattan ziyade romanlarda görünür, milyonda birdir.

Eskişehirde Bay «A. R.» ye:

Çocuğum,

Sana ilerde yazacağın hikâyelerde biraz daha mantıklı olmanı tavsiye ederim, mektubunun başında:

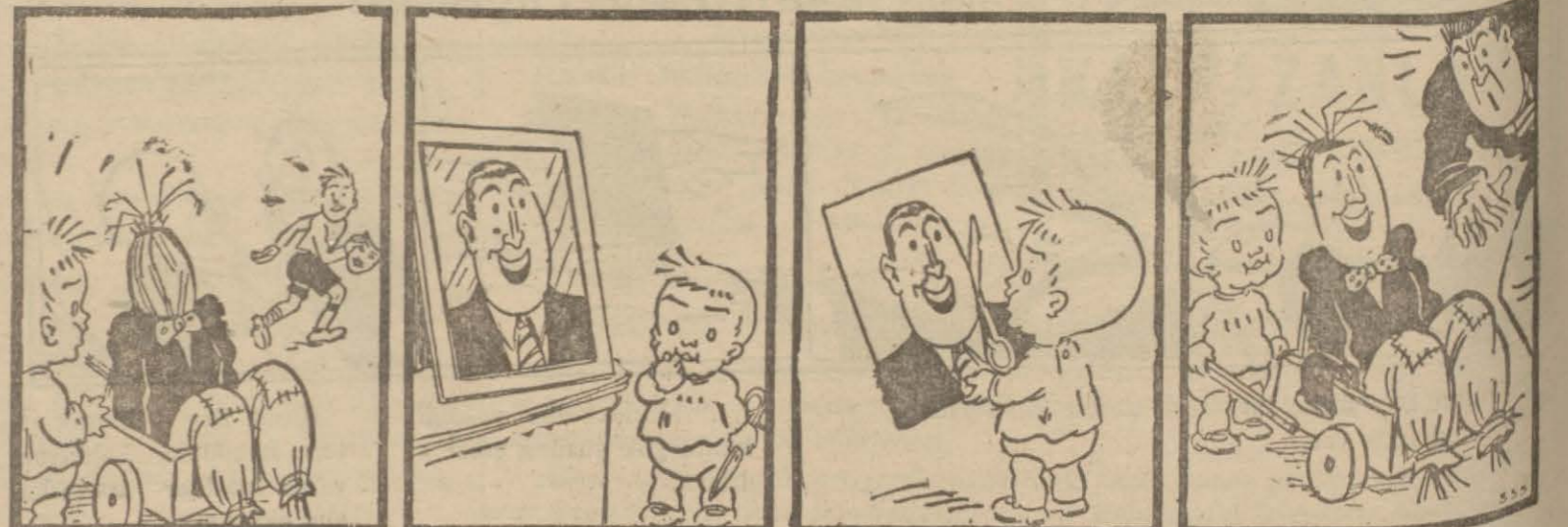
— Benden 5 yaş büyük bir genç kızla alâkadarım, düşündüğüm tek nokta bu yaş farkıdır, diyorsun. Biraz sonra genç kıızı o kadar sevmediğimi, daha ziyade onun sana bağlı olduğunu söylüyorsun, mektubunun sonunda da «bu kıızı sevmek yüzünden gece uykularını kaybettiğini» iddia ediyorsun. İddianın hang: noktasına inanayım? Sonra mektubunun başına ve sonuna ilâve ettiğin:

— Yaşamın aşkı nidasının manası ne?

TEYZE

Baceksizin maskaralıkları:

Korkuluk

Tosun isimli bir komedi filme alınıyor!

Şehir tiyatrosu san'atkarları filmin bir sahnesini (Trak) vapurunda çevirdiler

Kabataş iskelesinden Avrupa haritasına dönmüş. Çelik deşik bir sandalla, ağızta demir... olduğu rivayet edilen ameliyatta «Etrüsk» e gidiyoruz.

Şehir tiyatrosunun, geçen seneki röpertuvarına dahil bulunan, dereci harareti yüksek komedilerden «Tosun» filme alınıyor. Bu sırrı da bize faşeden arkadaş, bugün de son meclislerden birinin «Etrüsk» te çevrileceğini ağzından kağırdı.

Diyeceksiniz ki, bundan ne çıkar?.. Ha, bakın şu çıkar ki, Ertuğrul Muhsin ile gazetecilerin arası pek hoş değildir ve gazeteciler yeni bir filmin çevrildiğini kolay kolay duymazlar.

Sandal, Ankara radyosu gibi her taraftan gıcırtilar, boğuk sesler çıkarak ilerliyor. Etrüsk görünürlerde yok. Bu genç yaşta kötürüm olan geminin küçük oğullarından biri, başını Beşiktaş iskelesine doğru uzatmış uyuyor. «Trak» her halde diyoruz, isim yanlışlığı var. Bu vapur buharında Etrüskü seferden alıkoymazlar ya.. (Trak) ta aynı işi görür.

Tahminde yanılmamışız: Film Trakta alınıyor! Vapurun fare kapanına benzeyen kapısından girerken, orta boylu, kalın kaşlı, çok acele konuşan bir delikanlı bizi karşıladı:

— Tam vaktinde geldiniz.. Rejisör nerede ise gelecek.. Rollerinizi biliyorsunuz değil mi?.. Yolcu rolü yapacaksınız... Ben foto Cemale baktım, foto Cemal de bana...

Meğer, Trakta çevrilecek sahne için yolcu rolü yapacak birkaç figüran angaje edilmiş. bizi onlardan sanmışlar.. Makineler ve teknisyenler gelmiş ve hazırlanmışlar. Henüz rejisör ve artistler meydana çıkmış...

Çok bekletmediler.. Ertuğrul Muhsin İpekçiler hesabına vakti daima nakid sayar.. biraz sonra bestekâr Muhlis Sabahaddin, akordiyon çalan delikanlı, dekoratör Vedat Ar yanında olduğu halde sandalla gemiye geldi.

Ertuğrul Muhsin istediğimiz resimleri alabileceğimizi söyledi. Fakat arkasından ilâve etmeği unuttu:

— Yalnız çok rica ederim, benim resimimi almayın!.. Resim çıkarmaktan kat'iyen hoşlanmam!

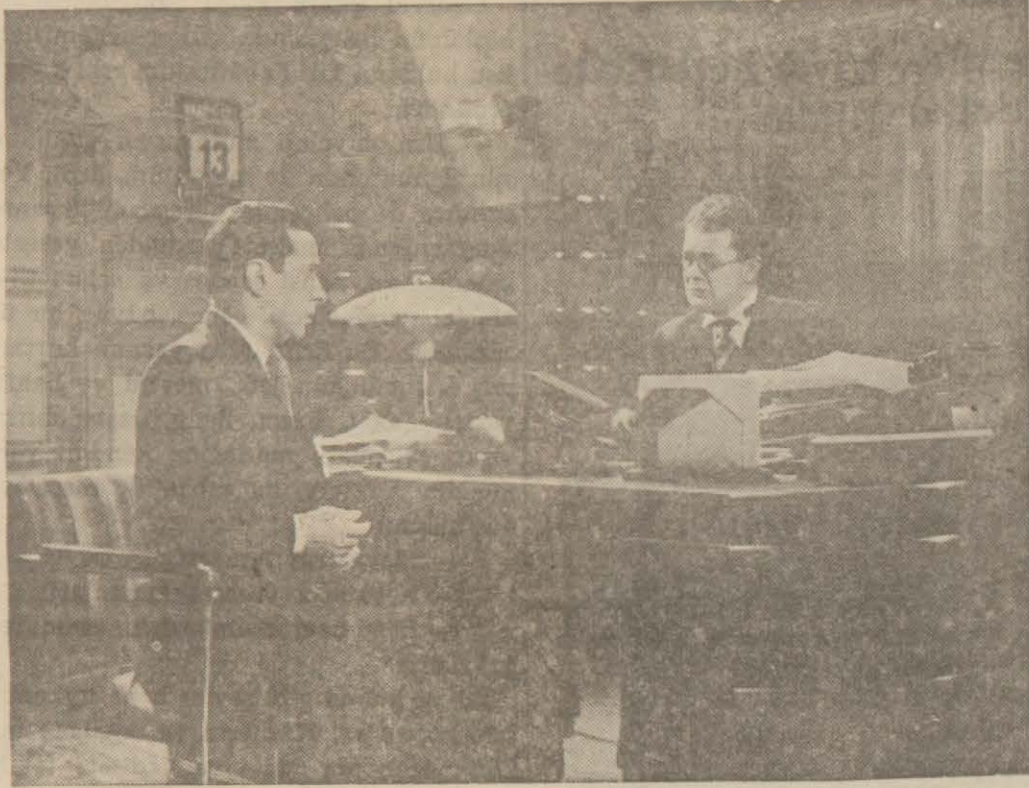
San'atkarın bu âdeti de malûmumuz.. Muhsin resim çıkarmaktan hakikaten müteneffirdir. Fakat, onu makine başında çalışmasını objektife tesbit ettirmekten kolay kolay vazgeçebilir miyiz?.. Vâdettik.. lâkin hasbelicab vâdimizi tutmadık..

Vapurun lüks salonunda derhal tertibat alındı. Bu tertibat almıncıya kadar filmde baş kadın rolünü oynayan Feriha Tevfik'in sandalı gemiye yanaştı.

Makine salonun dışına yerleştirildi. İçerisi pencereye alınacaktı. Feriha Tevfik, geminin endam aynasında makyajını tamamlayıncıya kadar da Muhlis Sabahaddin, akordiyonda çalınacak parçanın provasını yaptırmaya başladı. Fakat üstadın titizliği malûm.

— Olmadı, bir daha.. haydi benim şekerim!..

Diye mütemadiyen parçayı tekrarlatı-

Hazım ve Vasfi filmin bir sahnesinde

yor, yahud birdenbire keserek avazı çıktığı kadar haykıyordu:

— Major, ikinci kopyeye girmeden evvel ağırlaşacak!.. Anlıyor musun. Tam, tam.. taratatam, tam taratatam.. tam..

Filmde Hazım, Vasfi Rıza başrolde.. Fakat onların bu çekilecek meclislerde rolleri yok. Vapurun yolcusu rolünü yapacak olan muhtelif tipteki figüranlar rejisör muavini tarafından masalara yerleştirildiler. Ne yapacakları kendilerine bir defa daha tekrarlandı. Garson rolünü de, vapurun garsonlarından biri yapacak.. Ona da nereden girip, nerde durup, nereden çıkacağı anlatıldı.. Zavalı genç sapsarı, elinde tepsisi zangır zangır titriyor.

Dışarıya geniş safiyeler halinde ziyayı aksettiren cilalı saç levhalar kondu. Ses tertibatı ayar edildi. Mikrofon Feriha Tevfik'in önüne yerleştirildi. Muhsin sesi ölgün kulaklığı başına geçirdi. Elinde prosu.. Biraz daha sakın, tiyatrodaki kadar haşın değil!.. Her emrinin yapılmasına iki defa teşekkür ediyor.

Fakat bu film makinelerini hazırlamak ta Newyork sergisindeki bizim pavionu hazırlamak kadar mesele oldu. Nihayet her şey hazır..

Yolcu rolü yapan artistler kendilerine çekti düzen verdiler. Makinenin önüne hangi sahnenin çekildiğini gösteren işaret tutuldu. Muhlis Sabahaddin müziğin çabucak biraz netameli olan bir yerini düzeltti. Tam çekilecek.. bir feryad.. Muhlis Sabahaddin bağıyor:

— Bir mezür eksik!..

Bu eksik olan mezür nerede?.. Etrafta araştırıyorum. Meğerse akordiyon eksik çalmışmış..

Rejisör son emirlerini de verdikten sonra:

— Çevirebiliriz.

Dedi. Ve ellerini birbirine vurdu:

— Dikkat!..

Trak vapuru şimdi sabah bir stüdyo-

dür. Makineler işlemeğe başladı. Işıklar sa-

lonu doldurdu. Feriha Tevfik şarkısına başladı. Lâkin bu yolcu yapan artistler yaman şeyler hani.. Sanki Bursadan kalkmışlar, İstanbula geliyorlar da, vapur ruhtuna yaşıyor.. ne kadar da tabii hareket ediyorlar. Ne olsa çoğu tulduçtu.. Hattâ kırk yıllık mükallid Rasih bile birinci mevki yolcusu rolünde..

Bu çeviriş beş dakika devam etti. Yani Feriha Tevfik (Güzel İstanbul) şarkısını bitirinceye kadar.. bu arada da garson kahveleri getirdi; masalara dağıttı. Ve.. bir el, bir dudak hareketile faaliyet durdu:

— Stop!..

Biz her şey yolunda zannediyoruz. Fakat rejisör beğenmemiş olacak ki:

— Tekrar edeceğiz!

İş iki titiz adamın elinde ki, biri müzikte, diğeri çeğişte azamî titizliği gösteriyorlar. Muhlis Sabahaddin müzik iyi oldu diyor, fakat Muhsin oynanış tarafını beğenmemiştir. Bazan Muhsin beğeniyor, fakat Muhlis Sabahaddin'e göre gene akordiyonun körüğü birkaç mezür kaçırmıştır.

Meclis ikinci defa tekrar edildi. Bu sefer garson masadakilere birer kadeh likör götürdü. Eğer Amerika stüdyolarında olduğu gibi burada da bir meclis yirmi defa tekrarlanırsa, artistlerin midesine yirmi türlü madde girecek demektir. Maa mafih, Rasihin gözü büfede..

— İnşallah bu meclis te olmaz da, bu sefer rakı ikram ederler! temennisini; bakışlarında okuyorum.

İkinci çekiliş muvaffakiyetlidir.

Rejisör:

— Teşekkür ederim! diyor.. İşleri bitenler gidebilirler.

Biz de gidebiliriz. Fakat bir işimiz daha var.. Ertuğrul Muhsinin makine başında çalışırken bir resmini almak istiyoruz. Bir türlü müsaide bir vaziyet bulunmuyor. Resmini çekeceğimizi hisseden rejisör, gözü makinede, tetik davranıyor, ya arkasını çeviriyor, yahud bir diğerinin arkasına saklanıyor.

Şimdi güvertedeyiz. Vapurun bacası, düdüğü öterken alınacak.. ancak vapurun ötebilmesi için midisini doldurması, yani stım tutması lâzım!..

On beş dakika bekliyoruz. Makine ve ses tertibatı hazır.. Biz de foto Cemalle Muhsinin bir müsaide pozunu yakalamak için bacanın altındayız.

Haber geliyor:

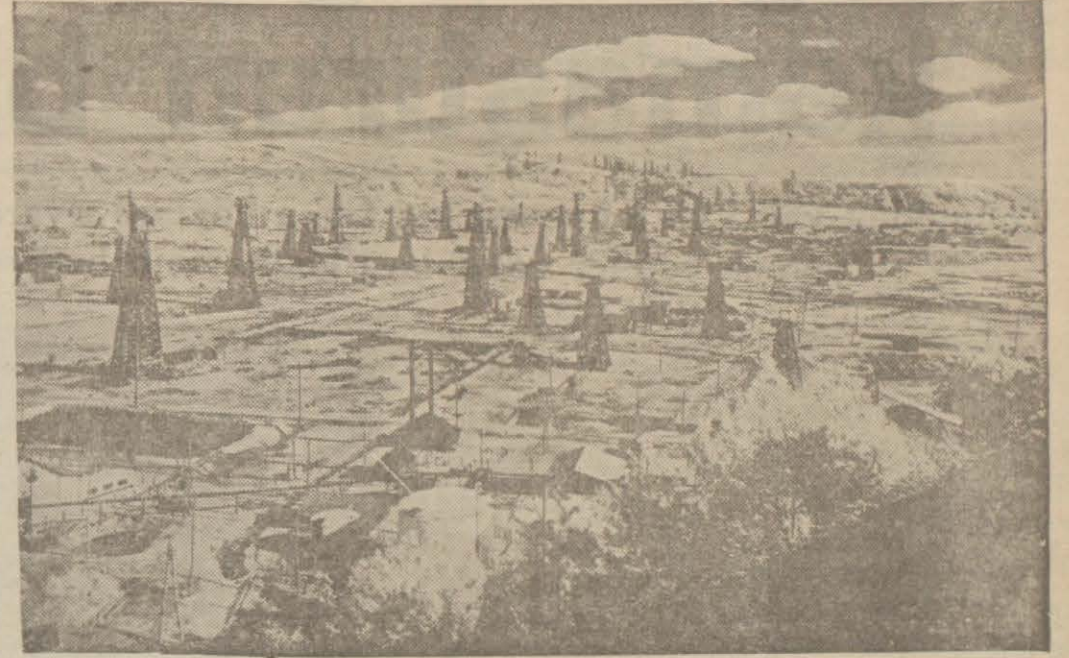
— Tamam!..

Muhsin makineye gözünü uydurarak vaziyeti tesbit ediyor. Biz de onu tesbit edelim... Haydi Cemal.. birdenbire düdüğü öter ötmez, bacadan fırlayan sıcak sular güvertenin, bizim bulunduğumuz tarafına sıçırıyor. Ben baştan aşağı, Cemal kısmen sırsıklam oluyoruz. Üstelik sıcak su benim yüzümü de bir istakoz gibi haşlıyor.

(Devamı 12 inci sayfada)

Romanya petroluları ve Almanya

Bir Fransız muharririnin Rumenlere sorduğu sual : " Harb olur ve bir Alman istilâsı vukubulursa petrol membalarını imha edebilecek misiniz? "

Romanya petrol kuyularından bir görünüş

Bir Paris gazetesinin muharriri Orta Avrupada şayanı dikkat bir tetkik seyahatı yapmaktadır. Macaristandan geçmiştir. Macarların Rumenler elinde bulunan Transilvanyayı her ne pahasına olursa olsun geri almaya karar verdiklerini tesbit ettikten sonra Romanya topraklarına dahil olmuştur. Maksadı, Almanyanın bir harb halinde geniş petrol membalarına ihtiyaç duyacağı ve en yakın petrol membalarının Romanyada olduğu düşüncelerinin bu memlekette uyanırdığı aksülâmeleri tetkik etmektir. Kendisini dinliyelim:

Macaristanı terketmeden evvel Paris'te Mesökovs'da tevakkuf ettim. Kilisede büyük ruyunî âyin yapılmıştı. Kilise meydanında gayet zengin işlemelerle süslü elbiseler giymiş iki yüze yakın genç kız vardı. Bunlar dörder beşer kişilik gruplar halinde meydana doluyorlardı.

Bir köşede gene işlemeli kostümler giymiş, on, on iki delikanlı vardı. Bunlar genç kızları dikkatle süzüyorlardı.

Sonra bana söylediler. Bunlar küçük şehrin evlenmeğe talib olan delikanlıları imiş.

— İki yüz genç kıza on iki erkek mi var burada? diye sordum.

Bu suretle diğer delikanlıların silah altına alınmış olduğunu öğrendim.

Ve sonra kendi kendime: «Orta Avrupa devlet adamları, kat'î bir hareketle geçmeden evvel işlemeli korsajlar altındaki kalpleri hiç evlenememek en dişesile dolu Macaristanlı iki yüz köy kızını düşününüz» dedim.

«Transilvanya iki memleketin kalbidir»

Birkaç saat sonra Transilvanyada idim. Romanyalı köylüler Macar köylülerinin esvablarının örneği olan elbiseler giyiyorlardı. Malûmdur ki bugün Karpatların Şimal ve Cenubunda toplanmış miktarı 4 milyonu geçen ve Macar menşinden gelen Sekler'ler müstesna, Transilvyanın bütün köy nüfusu hemen, hemen tamamen Romanyalı kalmıştır. Yalnız şehirlielerin ekseriyetini Macarlar teşkil etmektedir. Sekiz asırdanberi gayet kapalı bir şekilde yaşayan Transilvanya halkı ile hiç bir surette ihtilâl etmeyen Macar aristokrasisi Transilvanyalılarla bir türlü kaynaşmamıştır.

Macar tahakkümü ne kadar şedid olmuşa halkın kendi an'anelerine karşı olan merbutiyeti de o nisbette artmıştır. Transilvanya nasyonalizmini doğuran şey köylülerin altında ezildikleri bu şiddetli tahakkümdür. Onlar bundan ancak bir millî isyanla kurtulabilmişlerdir.

İki millete tek kalb

Bükreşte Transilvyanın Rumen milletinin doğduğu toprak olduğunu söylerler. Macaristanda gene aynı şeyi söylüyorlar:

«Transilvanya bizim kalbimizdir.»

Aynı kalbe malik olan iki milletin nasıl olup ta iyi bir anlaşma içinde yaşamadıklarına hayret edenler pek çok. Kim bilir belki de birbirleriyle kavga eden yapışık hemşireler de vardır.

Fakat beni Transilvanya, yalnız Almanyanın bir geçid yeri olacağı için alâkadar etmektedir.

Çünkü Almanlar Macarların talebe-

rini tutarak Romanya petrol kuyularına doğru yaklaşacaklardır. Bu petrol kuyuları Bükreşin şimalinde, Dambo-rute ve Prahova'da bulunmaktadırlar. Henüz işletilmeyen petrol havzası ise tâ Karpatlara ve Leh hududu olan Oltenie'ye kadar uzanmaktadır. Hattâ Transilvyanın bazı mntakalarının petrol bakımından şayanı tetkik olduğu söylenilmektedir.

«Petrol sahalarını bir ordu muhafaza ediyor.»

Bir tren beni Bükreşe götürüyor. Her köprü iki nöbetçi tarafından bekleniyor. Garlarda bekleyen trenlerin askerlerle dolu olduğunu görüyoruz. Hat tâ trene giren bir köylünün elinde de seferberlik vesikasını taşıdığını görüyoruz. Üzerinde beyaz yünden dar bir pantolon, kırmalı bir tünik vardı. Bir eski çobana benziyordu. Yarın bu adamın boz rengi kasket ve boz rengi üniforma giyip bütün medenî dünyanın askerlerine benziyeceğini düşündüm.

Romanya petrolünü müdafaa etmek için işte dünyada böyle okuyup yazma bilmeyen bu adam ve bunun benzerleriyle Fransada, dünyanın en ileri ve parlak erkânharbivelelerinden biri diye tavsif ve telâkki edilen Romanya erkânharbiyesi var. Eli silah tutabilecek bütün vatandaşların seferber ettiği zaman da Romanyanın beş yüz bin kişilik bir ordusu olacaktır

★

Ertesi gün Plaesti'de; en mühim petrol mntakasında idim. Beni iki teknisyen bekliyordu. Bunlardan biri Romanyalı, diğeri Fransız bir mühendis idi. Bana bir sürü teknik malûmat verdiler, sonra bana sordular:

— Ne görmek istiyorsunuz? Evvelâ yapılmak üzere olan bir kuyuyu görmemiz pek mantıklı olacak... Bir kuyu nasıl yapılır, sizi alâkadar etmez mi?

— Hayır dedim. Ben bir kuyu nasıl bozulur ve kullanılmıyacak hale getirilir, onu merak ediyordum.

Bana hayretle baktılar ve onlara fikrimi izah ettim. Dünyadan haberleri yok gibi şaşarak beni dinlediler:

— Avrupayı dolaşarak buraya gelmekten maksadım eğer bir Alman istilâsı olursa Romanya kuyuları nasıl müdafaa edilecek ve icabında nasıl istimal edilmeyecek bir hale sokulacak, onu öğrenmek istiyordum.

Onlara 1916 da Almanların altı günde Bükreşe erişmiş olduklarını hatırlattım. Eğer umumî bir ihtilâl olursa seri bir hücumla aynı müddet içinde petrol havzasını işgal edecek olurlarsa onlar buraya ayak basmadan evvel bu kuyular tahrib edilebilir mi? Onu öğrenmek istiyordum. Acaba bu iş bu kuyuları yıkmak suretine mi yapılabilir di?

Benim bu sualime karşı kahkahalarla güldüler.

— Petrol kuyularını kibritlemek mi? dediler. Demek Fransada hâlâ böyle şeylere mi ihtimal veriyorlar?

Bu defa şaşırarak bana düşüyordu:

— Ne demek dedim, petrol yanmaz mı?

(Devamı 12 inci sayfada)

Ertuğrul Muhsin iş başında

YURDDAN İNTIBALAR

Kömürdağı üstünde güzelliği ile göz kamaştırıran bir köy

Zonguldak valisi ve münevverleri Gaca köyünü ziyaret ettiler, köylü ile birlikte yemek yediler ve onlara Halkevinin hediyelerini dağıttılar

Köyün mektebi bayraklarla donatılmıştı

Zonguldak, (Husuf) — Üstad Hüseyin Cahidin pek çok beğendiği Zonguldak yollarında uzun bir kervan halinde ilerliyoruz. Kervan dedim. Şu fark ile ki, bizim kervanın devesi yok, otomobili var.

Eteğinden duruğuna kadar, yemyeşil fundalarla kaplı kömür dağına, eteğinden duruğuna kadar bir yumak ip gibi saran yolları aşıkça, zirveleri halkalayan sis tabakası üzerimize çöküyor ve önümüzdeki kafilere neşe içinde bir ağızdan şarkı söylüyor:

«Dağ başını duman almış
Gümüştüreme durmaz akar.»

Sis tabakaları o kadar kesafet peydahladı ki, hemen beş metre ilerisini görmek imkânsız. Bereket versin uzaktan davul sesleri geliyor ve biz de istikameti bu seşe göre ayarlıyoruz.

★

«Gaca» köyü tabiatın elile en ince, en haşmetli güzelliğine bürünmüş... İlk bahar anne, misafirlerinin gözlerini kamaştırmak için olacak kızını tellemiş, pullamış kapıp koyuvermiş. Hafif esen meltem sis tabakalarını sıyrıkça, tabiatın, tabiatı taklide çalışan bir sanatkarı güldürtücek maharetlerle işlediği tablolar göz alabildiğine uzatıyor.

Gaca köyünün mektebi bayraklarla ve yapraklarla bezenmiş, bahçesinde köylü-şehirli bir insan mahşeri kaynaşıyor, temelinde ilk taşın, çatısına son kiremiden konduğu günden bu ana kadar mektebin böyle bir bayrama şahid olmadığı muhakkak.

Mektebin bahçesindeki kalabalığa göz atıyorum, en yeni elbiselerini giyinmiş kadın, erkek bir köylü grubu içinde Vali Halid Aksoy, mebusumuz İbrahim Bozkurdu görüyorum. Onların yanında jandarma alay kumandanı Kaymakam Şevket Özüpek'i ve binbaşı Hamdiyî her zamanki beşuş simalarıyla farkediyorum. Halkevi reisi Kara Oğuz ve köycülük kolunun bu sütunlarda her zaman takdirle bahsettiğim başkanı Ahmed Gürel köylü misafirlerle meşgul...

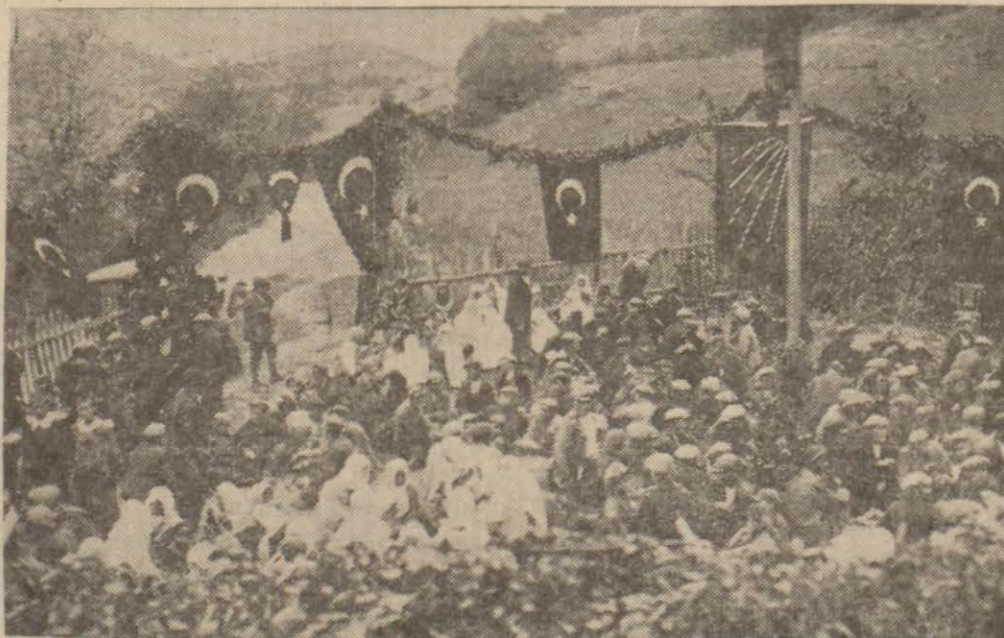
Şehir bandosu İstiklâl marşına başlıyor. Meydanda kaynaşan insan mahşeri bir anda hareketsiz kaldı, biraz evvelki lâkırdı uğultusu, yerini, en küçük serse-ri bir tıkırtının bile duyulmasına imkân verecek derin bir sessizliğe bıraktı.

Bayrak çekme merasimi sürekli alkışlar arasında sona erdi.

Şimdi köycülük komitesi başkanı Ahmed Gürel dinliyoruz. Halkevinin şimdiye kadar yapmış olduğu köv zivaretle-

Yemek kazanları başında

Yemek esnasında

rinin muhakkak ki en güzel ve faydalısı olan bu köy gezisini hazırlamak için çok çalışan Ahmed Gürel, söylediği güzel sözlerle köycülük kolundaki çalışmaların bir bilançosunu çizdi, Cumhuriyet Türkiye'sindeki köy ideolojisinin belirtti.

Ahmed Gürel'den sonra sırasıyla sıhhat, Maarif, ziraat, veteriner, tapu, orman müdürleri ihtisas şubelerinin çevresi içinde köylü ile hasbihal yapıyorlar. İş da iresi bölge amiri, Ziraat Bankası Müdürü, avukat Hilmi Yüksel ve avukat Tevfik Bilgin mesleklerinde köy ve köylüyü alâkadâr eden mevzular üzerinde konuşular.

Bu konuşmalardan edindiğim umumî intiba şudur ki: İçinde nutuk çeşnisi ol-

myan konuşmalar, köylünün istifadesi bakımından daha verimlidirler. İçlerinde bir çokları hazırlıksız oldukları halde, kendilerine verilen işi muvaffakiyetle başaran daire reislerini ve değerli avukat arkadaşları burada takdirle anmak zevkli bir vazifedir.

Sözlerini bitiren hatibler şimdi köylünün içine karıştırlar, dikkat ediyorum, köylünün dileklerini not edenler içinde sıhhat ve tapu müdürlerinin, avukat Hilmi Yüksel'in başında toplananlar daha çok. Fakat bu kadar mı ya.. kat kat insan çemberiyle sarılmış biri daha var: Üstad Refet Güneş. Etrafındaki kalabalığı işaret ederek üstüda soruyorum:

(Devamı 10 uncu sayfada)

Tıp âlemimizde 50 yılın hikâyesi

Namlarına jübile yapılacak doktorlarımız, "Son Posta," ya hatıralarını anlatıyorlar

General Şükrü Pelit'in Londradaki tatbiki kimya kongresine Osmanlı İmparatorluğunun sırmalı paşa üniforması ile iştirak edişi adeta bir hâdise olmuştu

General Şükrü Pelit'i Büyükdadadık köşkünün bahçesinde, güllerini temizlerken buldum. Tıp Fakültesinin eski kimya profesörü:

— Ben, biyoloji mütehassısı olduğum için daima onun ile meşgulüm, dedi. Yorulunca da bahçemle uğraşırım. İnsanın ihtiyarlığında maişet derdinden varest kalamaması, şahsi saadet ve selâmetine nefsini verememesi, bence, büyük bir üzüntüdür. Bu üzüntüden yakamı kurtarmış bulunduğum için, mes'ud ve bahtiyarım. Fakat, insan, hangi yaşta olursa olsun çalışmalı, mesleğine kendini vermelidir. Bakınız, bu sabah üç meseleyi düşündüm:

1 — Mayaların tesirleri,
2 — Nebatatta veraset kanunları,
3 — Bazı uzvi cisimlerdeki acıba te-
gayyürler.

Bu ve bunun gibi şeyler bana uykumu bile kaçırdılar! Kimyaya ve tababete talilük eden her iddia ve hâdiseyi takip ederim. Çünkü, bugünkü medeniyetin, içinde bulunduğumuz sırada bir inkılâb geçirmesi pek muhtemeldir.

General Şükrü Pelit, birden geniş geniş güldü. Sonra:

— Şu ders vermek itiyadından bir türlü kurtulamıyorum. Hekimliği, hocalığı bir yana bırakalım da, sorduklarınızın cevabını verelim, sözlerini söyledi.

Ben, Petriçte doğdum. Babamı, pek küçük iken kaybettim. Akrabamızdan birinin delâletile 12-13 yaşında iken İstanbul'a geldim. Soğukçeşme Askerî rüşdiyesinde okudum. Sonra Kule; Askerî İdadisine girdim. İdadiyi bitirince kur'a çekildi, bana da Tıbbiye gitmek düştü! Böylece, kur'a ile istikbalim çizilmiş oldu.

Hayatımın ilk büyük vak'ası, 17 Mayıs 1909 da Londrada toplanan beynelmilel tatbiki kimya kongresine, Osmanlı imparatorluğu murahhası olarak gitmemdir. O devirde, Avrupada seyahate çıkmak çok zordu. «Parayı veren düdüğü çalar!» derler amma, biz, milyonumuz da olsa, Avrupaya gitmenin düdüğünü çalamazdık! Zira, Abdülhamid II, Avrupaya hiç kimsenin - hele bu şahıs doktor olursa - seyahate çıkmasına müsaade etmez idi! Tatbiki kimya kongresi, elime bu fırsatı vermiş oldu, İngiltereye yollandık. Kongrede 2800 murahhas vardı. Şimdiki İngiliz kralının babası V inci Jorj, tarihte henüz veliahd idi ve kongreye yaset ediyordu.

Kongre açıldıktan sonra, Londra belediye dairesinde bir kabul resmi yapıldı. Bütün murahhaslar, sıra ile veliahd ve refikası Mariye - şimdiki İngiliz kralı Jorj VI nun annesi - takdim ediliyorlardı.

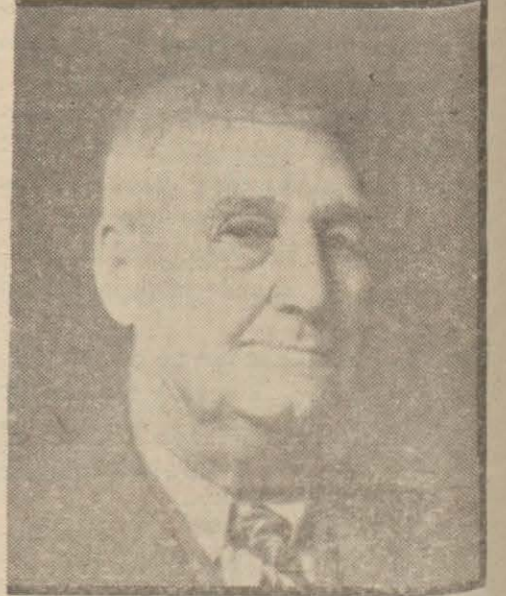
Bu sırada başıma tuhaf bir hâdise geldi: İsmim, biliyorsunuz, Şükrü. Bunu listeye Çukri şeklinde yazmışlar. Veliahdin bulunduğu salonun kapısında duran saray teğrifatçısı esasını yere vurdu ve bağırdı:

«General Çakri!»

Ben, adımın, İngilizlerin dilinde böyle bir istihale geçireceğini tahmin edemediğim için, yerimden kapırdadım bile! Bereket versin, benden sonra çağırılacak olan murahhas, hazırlanan «esami listesi» ni bir gün evvel görmüş! Onun ikazile, adeta koşarak içeri girdim. Fakat, teğrifata çok riayetkâr olan İngilizler için, veliahd bekletmenin ne demek olduğunu tabii takdir edersiniz.

Bereket versin üstümde, kongre, resmî mahiyette olduğu için, resmi üniformam vardı. Sırmalı apoletlerim, müteaddid nişanlarım ve eğri kılıcım ile pek şatafatlı idim! Diğer murahhasların yanında göze çarpıyordum!

Murahhasların elini, evvelâ veliahd, sonra da refikası sıkıyordu. Jorj V in önünde, cabucak nöbeti savdım. Sıra Mariye gelmişti. O zaman genç ve güzel bir kadın olan Marinin önünde hürmetle eğilerek uzattığı elini tuttum. Mari, elimi bırakmıyor, bariz bir neşe ve alâka ile omuzlarıma, göğsüme, kılıcıma bakıyordu! Veliahdin refikası tarafından

General Şükrü Pelit

böyle alâka ile karşılaştın herkesin nazarı dikkatini celbetmiş! Merasimden sonra, görüştüğüm murahhaslardan biri kulağıma eğilerek, yavaşça:

«Siz, kongrede, sade murahhaslık değil, aynı zamanda Donjuanlık yapıyor sunuz!»

Demesin mi?

Nasreddin Hocanın «Buyur kürküm!» hikâyesinde olduğu gibi, biz de sırmalı paşalık esvabı ile Donjuan olmuştuk!

Fakat iş bu kadarla da kalmadı. Kabul resminden sonra, gece halo verildi. Salonlarda gezerken bir davetname aldım. Mister Mondun - eski İngiliz nafia nazırlarından - madamı tarafından çağırılıyor idim. Ne fayda ki keramet, hep bizim esvabda idi! Üstelik, almanca, fransızca biliyor da İngilizce bilmiyordum. Yanında bir de tercüman getirmek için Mü Mondun müsaadesini rica ettim. Davete, böylece, o zaman sefaret ikinci kâtibi olan Bay Esad Cemal ile beraber gittim.

Kongrenin, artık mergub simalarında biri olmuştu amma, İngilizce bilmemek her işi altüst ediyordu! Hatta, bakın, bu yüzden, başıma daha neiler gelmişti! Londraya gitmek üzere, Doverde bile alım için gardaki gişeye müracaat ettim. Memura, incecğim istasyonun adını söyledim. Yani:

«Şarinkros.»

Dedim. Fakat, gişe memuru aval aval yüzüme baktı. Tekrar:

«Şarinkros u bastırıldı! Lâkin, herif gene bundan bir mana çıkaramadı. Nihayet, yanındaki hamal, herhalde memurdan daha zeki olacak ki araya girdi!

«Çerinkros!»

Dedi, biz de bileti alabildik! Çerinkros'ta trenden indim, bir taksiye bindim. Sefarethaneye gidecek idim. Şöföre:

«Portlanplâs, dedim. Fakat, o da Doverdeki gişe memuru gibi, aval aval yüzüme baktı! Adresi tekrar ettim. Lâkin, nafi! Gene belâya çatmıştık! Bir kâğıdın üstüne, bu kelimeyi yazıp şöföre gösterdim. Herif:

«Portlenpleys.»

Deyip üstelik bir de küfür etmesin mi! İşte, bütün bu anlaşamazlıklar, Çakri meselesi ve Mis Mondun davetinde dut yemiş bülbül vaziyete düşmemek sonunda şu kanaate vardım:

Londra çok enteresan bir şehir, bir âlem: Fakat İngilizce bilmek şartı ile!

İlk Londra seyahatinden sonra, hemen bir İngilizce muallimi tuttum, İngilizceyi öğrendim. Müteakib kongrelerde artık eskisi gibi müşkülât çekmiyordum. Hatta, Hayd Parkta her Pazar günleri yapılan ve «Opinermiting» adı verilen konferanslara gidiyor, şivemi düzeltmeğe çalışıyordum.

Böylece Londranın bana pek cazib gelen hayatına ben de karışmış oluyordum. Kanaatimce, Avrupanın en enteresan şehri de Londradır. Hatta, büyük sair Abdülhak Hâmid bile, Londradan hiç ayrılmazdı. Evvelce, Londranın tadını almış ta ondan! Kendisi, Lahey sefiri olduğu halde vaktini hep Londrada geçiriyordu.

(Devamı 13 üncü sayfada)

SÜVEYŞ KANALI

Dünya muvazenesine yeni bir veçhe veren, yeryüzü yollarını değiştiren Kanalın mazisi, hali ve istikbali

YAZAN — ÇEVİREN
Andre Sieyfried — Nayyir Kemal

Kanal açılmadan evvel ve sonraki deniz yolculuğu

İnşası 1869 da sona eren Süveyş kanalı; beynelmül münakaleye iki büyük iyilik getiriyordu: Birincisi Akdenizle Kızıldenizi birleştiren kısa, lokal bir pasaj olmak, ikincisi ve çok daha mühimmi: Asya yolunu (Kap) a nazaran bir hayli kısaltmak... Filhakika Ümidburnundan geçen Liverpool - Bombay yolu 10.180 bahri mil olduğu halde Süveyş kanalından geçilince bu mesafe 6.223 mile düşmektedir. Şu halde yolculuğun yüzde kırk ikisi azalıyor demektir.

Şimdi bu kuru rakamları biraz bırakalım da, Ferdinand de Lesseps bu şaheseri tamamlamadan önce Hinde nasıl gidiliyordu, bugün onun harikası sayesinde Şark ve Asyaya ne kadar kolaylıkla ve ne kadar çabuk ulaşabiliyor, bunu müsbet misallerinden anlayalım:

(1840) a kadar Bombay, Kalkütaya giden klasik yol Kap yolu idi. Yelkenli den başka da gemi yok gibi idi. Hattâ 1846 da bile buharlı işleyen gemiler ticaret gemilerinin ancak yüzde birini buluyordu. O da ne buharlı... Makine yelkene bir yardımcı olmak vaziyetinden ileri geçemiyordu. Kömürden o kadar noksan şekilde istifade ediliyordu ki o zamanki (Yarımadalar ve Şark) kumpanyasının meşhur Hugh Lindsey pakebüsü çok çok bir tek yolu taşıyabiliyordu. Çünkü: Vapurun yemek salonuna varıncaya kadar bütün içi yakacakla dolduruluyordu. 1840 da İngiltereden Bombayya yelkenli 120-150 günde gidiliyordu. Demek aşağı yukarı dört, beş ayda... 1842 de buharlı gemiler Southampton'dan Kalkütaya - 23 işkeleye uğruyarak - (91) günde varılıyordu. Böylece Hindistan yolu en az üç ay sürüyor, ve bu hız o devir için mükemmel sayılıyordu.

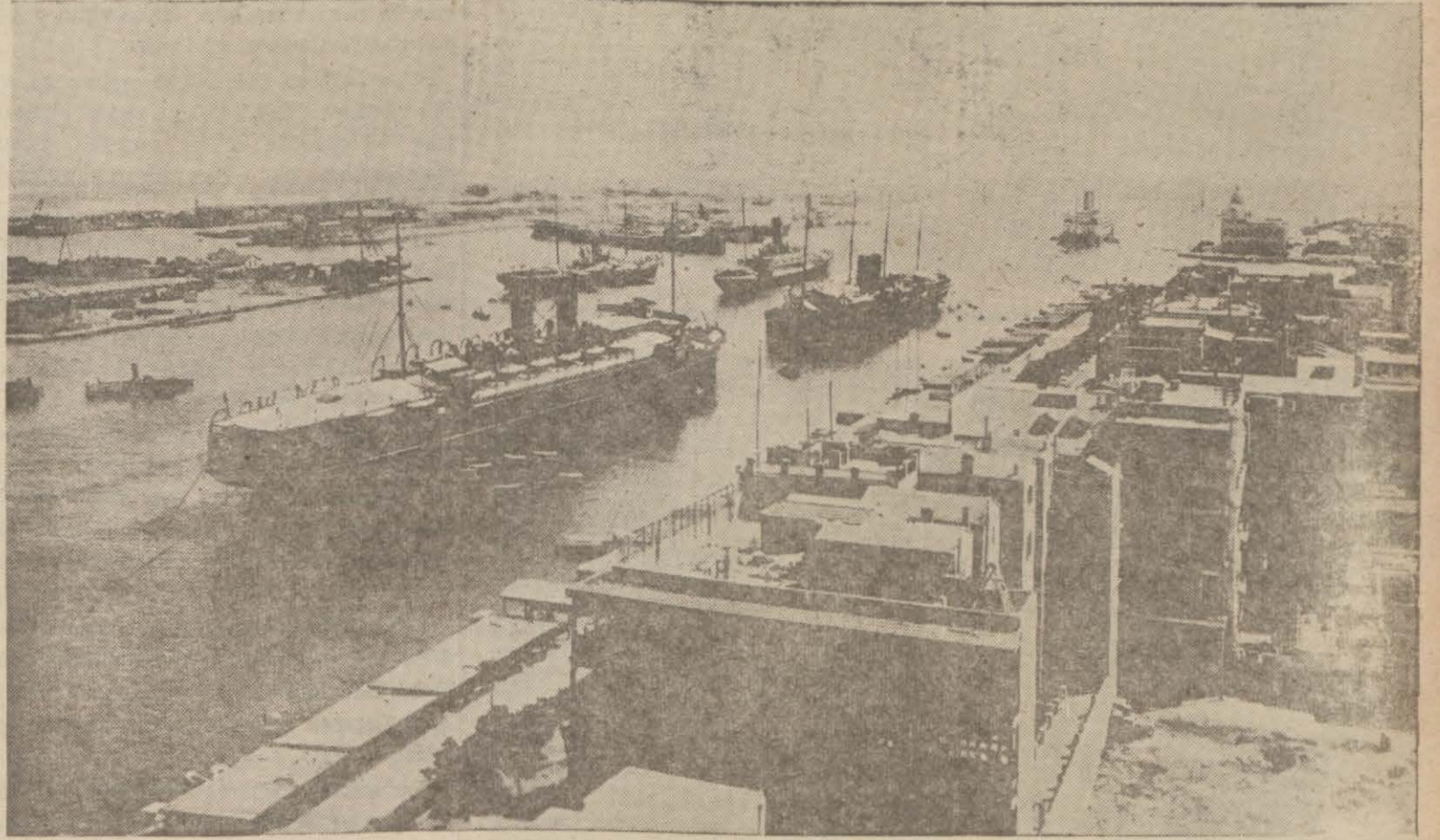
Fakat 1840 dan itibaren yol pek uzun görünmeye başladı. De Lesseps'in kendine göre - bir müjdecisi ve hakiki bir Jules Verne kahramanı olan - Waghorn İngilterenin deniz aşırı memleketler için yeni bir yol organize etti. Bundan böyle

(Kap) tan dolaşmaktansa Süveyş berzahında aktarma yapmak suretile (Akdeniz - Kızıldeniz) den geçilecekti. Yeni sistem 1840 da fiile konulur, Kahiredeki meşhur «Çoban» oteli işte bu tarihten kalmadır. (Yarımadalar ve Şark) kumpanyası bu yolda seferler hazırlar. Yolcular vapurla Londra ve Marsilyadan İskenderiye'ye gelirler. Oradan Nili geçerek 26 saatte Kahireye varıyorlar. Kahirede on iki saat dinlendikten sonra atlı omnibüsle 30 saatte çölü geçiyor, Süveyşe ulaşıyorlar. Onlar Süveyşi buluncaya kadar aradan tam beş gün geçiyordu. Bağajların develere taşındığı, yolcuların kâh nehirden, kâh karada atlı omnibüste geçirdikleri bu çok zahmetli yolculuk hakkında elimizde o vakitler yazılmış enteresan bir yazı var:

«Bindiğimiz omnibüsün modern konforla hiçbir alakası yoktu. İçine altı kişi sığabiliyordu. Bu altı kişi üçü bir yanda, üçü bir yanda karşılıklı kanapelere dizdize sıralanıyordu, başları otomobilin kubbeye benzer alçak tavanına değmesin için iki büküm oturuyorlardı. Koşuma alışmamış kızgın Arab atları omnibüsü çöl ortasında toz toprağa boğarak koşuyordu. Süveyşe varınca insan bula bula bir fıncan su bulabiliyordu. O da içmek için değil, yılanmak için...»

1854 de bu yoldan omnibüs ve nehir gemisi yerine trenle geçilmeye başlandı. Bu, ileriye doğru atılmış büyük bir adım sayılabilir. Babam 1862 de aynı seyahati şu kadar zamanda yapmış: «Marsilya - İskenderiye: 6 gün. Berzahı geçiş: İki gün. Süveyş - Bombay: On iki gün.» O seneki hatıra defterinde yolculuğuna dair hoş şeyler yazılı:

«1862 - İlkânun 5. (Yarımadalar ve Şark) kumpanyasının Valetta vapur ile Marsilyadan yola çıkıyorum. Dalgaların üstünde nazlı nazlı sallanan bu sekiz yüz tonluk minimini gemile altıncı günün sabahı İskenderiye'yi buluyoruz. Saat dörtte Kahireye yollanacağız. (Adalar ve Şark) kumpanyası insana hiçbir yerde vakit kaybettirmez. Saat dörtte Kahireden yeni dönen trendeyim. İçeride anlatılmıyacak bir karışıklık. Vagonlar tıklım tıklım dolu. Her biri bir türlü gayimli Arablar banklara oturacaklarına yere çömelmişler, bir yandan sigalarını tellendiriyor, bir yandan çene çalyorlar. Savısız

Kanalın başlangıcı: Portsaid limanı

istasyonların birinde yarım saat duruyoruz. Kumpanya tarafından yemek dağıtılıyor. Herkes birbirinden önce davranmaya çabılıyor. Geç kalırlarsa bu bedava yemekten eli boş dönerler diye korkuyorlar. Halbuki bitişik salonda mükemmel bir masa kurulu... Yanaşıyorum. Gardiyan önümü alıyor:

— Burada İngilizler yiyecek.

Nihayet gece yarısına doğru Kahireye varıyoruz. Süveyşe gidecek tren buradan sabah saat dokuzda kalkıyor. Kahire ile Süveyş arası baştanbaşa çöl. Etrafta ince kumdan, güneşte yanmış çakıllardan başka şey yok. Rüzgâr esti mi haliniz harab... Yerden kalkın kum doğru gözlerinizde, boğazınızda... Canınız acıyadurun. Hele bu yol beş saat yerine günlerle sürdüğü zamanlar kim bilir ne çekilmez şeymiş!

Tren memurlarının hilekârlığını, idarenin bozukluğunu yolda anladım. Yolcuların çoğu bilet almıyor, kondoktörün eline biraz bahşış sıkıştırıyorlar. O da onlara göz yumuyor. Bir yolcu tanıdım. Yıllardır her ay iki kere Kahireye gider gelirmiş. Şimdiye kadar bir kerecik olsun bilet almamış.

Süveyşte Avrupa otellerine benzeyen güzel bir otelde birkaç saat dinleniyor, sonra bir istibotla, bizi Bombayya götürecektir olan vapura gidiyoruz. Kumpanyanın en güzel gemisi... Her tarafı demir. Kamaraları geniş, rahat. Sarsmıyor, gü-rültü yapmıyor. 1600 tonluk mükemmel bir gemi...»

Böyuce hız meselesi hemen hemen halledilmiş bulunuyordu. Fakat aktarmayı ortadan kaldırmak lâzımdı. Yüklerin nakli de henüz nazik bir mesele olmaktan kurtulamamıştı.

İşte tam bu sırada kanal işlemeye açılır ve yolculuk şartları tamamiyle değişir. Kanalın ikinci yılında Marsilya - Bombay yolculuğu (23) gün sürmektedir. Bir İngiliz gazetesi Londradan Bombayya normal gidişle 20 günde varılabileceğini iddia etmektedir. Nitekim babam da bu kadar zamanda gitmiştir.

O vakittenberi elde edilen sürat farkı mühim olmakla beraber doğrusu pek te fevkalâde değildir. 1887 den itibaren Marsilya - Bombay yolu on altı buçuk güne indirildi. Ben (1900) da Bombaydan Marsilyaya on beş günde geldim. Bugünkü 15.000-23.000 tonluk pakebüler (babamın anlattığı o canım 1600 tonluk mükemmel gemiler nerede?) bu yolu on iki günde yapıyor. Görülüyor ki: Vaktile (Yarımadalar ve Asya) kumpanyasının organize ettiği yolculuk ile bugünkü yolculuğun müddetleri arasında çu'zî bir fark vardır.

Terakkinin asıl mühim olan ciheti, aktarmanın kalkmasında, konforda ve marşandizin - bilhassa bağajların - yüklemeye

in beklemeyen yollanabilmesindedir.

Buna mukabil Süveyş kanalının Kap yoluna nazaran üstünlüğü pek büyük ve kat'idir. 1869 danberi bu kanal Şarkla garb arasında söz götürmez bir mihver halindedir.

Ferdinand de Lesseps'in muvaffakiyetindeki büyüklüğü beklenmedik bir hâdise hazırladı. Kızıldenizde yelken işli-yemez. Eğer evvelce olduğu gibi 1840 dan sonra da gemilerin yüzde (99) u yelkenli olarak kalsa idi, Süveyş kanab hiç şüphesiz dünya transitini kendinde toplamazdı. Ferdinandın zaferi, buharlı gemilerin - tam o devre rastlıyan - zaferinden doğdu. O, bunu tahmin edememişti. Zaten buhar, her tahmini geride bıraktı.

Filhakika 1885 de ticaret gemilerinin hâlâ yüzde (96,5) u yelkenli olduğu halde 1937 de bu nisbet mevcudun yüzde (1,5) unu geçemez oldu. Makinenin sürme kudreti yüzde (98,5) a çıktı. Bunun yüzde 47,90 i kömüre, yüzde 50,57 si petrole aiddir. Denebilir ki, Süveyş kanab deniz nakliyatının tanıdığı en büyük istihale ile bir zamana raslamıştır. Lesseps yaşadığı asır jenesinin bir ifadesidir.

Kanal dünya mübadelesini nasıl altüst etti?

1869 da Süveyş kanalının açılması dünya mübadele haritasının değişmesi bir oldu. Bu geçidin (Kap) a nazaran faydası aşikârdır amma diğer yollara nazaran değil...

İlkin kanalın en fazla işe yaradığı seyahatleri ele alalım: Liverpoolü hareket noktası diye kabul edersek, Süveyştan geçildiği takdirde Liverpool - Bombay yolu Kaptan geçenden yüzde 42 daha kısadır. Bu nisbet Liverpool - Yokohamada yüzde 24 tür. Liverpool - Melbourne yüzde (8) den fazla değildir. Bundan şu anlaşılıyor: Süveyş kanab Hindistan ve daha ziyade Uzaksarka gitmek için pratiktir. Avustralya yolunda bu ehemmiyetinden çok kaybeder.

Buna göre, Süveyş kanalının tabii mübadele muntakalarından Kızıldeniz, İran körfezi, Hinddenizi birinci plânda, Uzaksark (Japonya - Sünd adaları - H'ndi Çini) ikinci plânda, Avustralya üçüncü plânda gelir.

Kanalın coğrafik tonaj taksimi de bunu göstermektedir:

1937 de Kızıldeniz, İran körfezine, Afrika sahillerine doğru gemiler mevcudün yüzde 35 ini, Avustralyaya gidenler yüzde (6) sını teşkil etmekte idi.

Demek ki Kap yolu Süveyşle yalnız Avustralya ve Afrikamın şark sahilleri cihetinden rekabete girişebilir. Süveyşle Panama kanalı arasında bir rekabete geçilince: Yapılan tetkikler iki kanalın bir-

birinin menfaatine zıt olmadığını göstermektedir. Birer muntakaları müstesna hududları umumiyetle sariftir. Tekmil Şarkî Amerika sahili, Yeni Zelanda, Şarkî Sibirya Panamanıdır. Liverpooldan yola çıkacaklar için bu saydiklarımızdan başka nereye gitmek isterlerse istesinler en kısa yol Süveyştan geçendir.

Dünya Süveyş ve Panamanın olmak üzere ikiye ayrılıyor. Gerek alâkalı kit'alar gerek neticeler veren, daha şümullü bir dünya hâdisesi gibi kabul edilmelidir. Süveyş kanabın açılışı, Panamadan daha geniş neticeler veren, daha şümullü bir dünya hâdisesi gibi kabul edilmelidir.

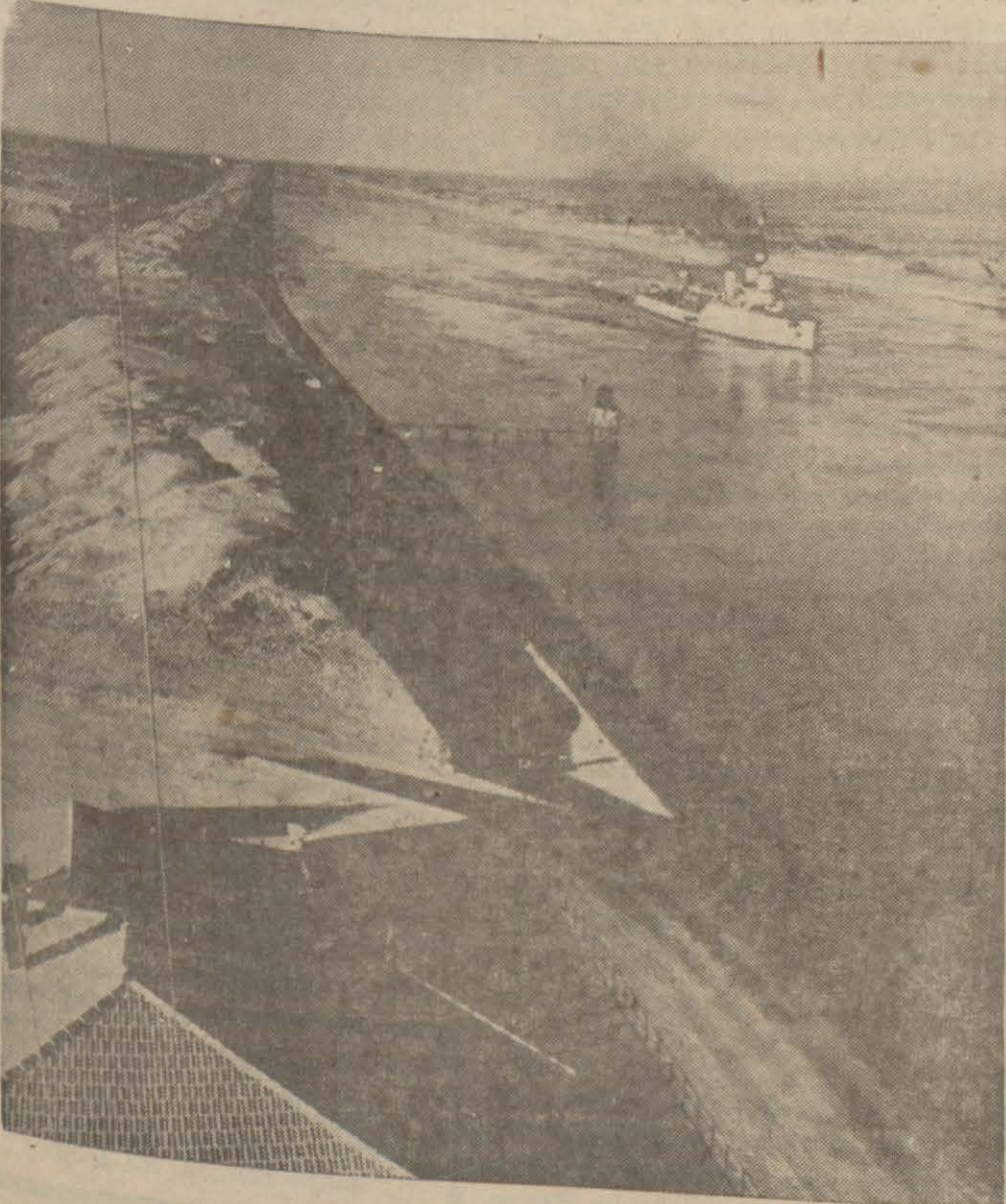
Süveyş kanab ile yapılan istihale mübadelesi son derece mühimdir. Bu sahada eski devirlerle arada aşikâr bir tezd var. Eskiden Asya ile Avrupa birbirinden yalnız fantezi ve lüks şeyler alıp verirdi. Orta çağda baharat; Asyanın başlıca ihracatıydı. Bugünkü ticaretin esası ise bambaşka... Bu ticaret; smaileşen Avrupa ile Avrupa dışında kalan ham madde dünyası arasındaki bir mübadele halindedir... Bu Avrupa - Asya, Asya - Avrupa mübadelesi kanalda kendini şimal - cenub; cenub - şimal istikametindeki iki cereyan halinde göstermektedir. Şimal - cenub cereyanı el ve makinede yapılmış - daha ziyade alât ve edevat kabilinden - şeyleri ihtiva etmektedir. Cenub - şimal cereyanında gıda maddeleri (hububat, çay, kahve, şeker), ham madde (yün ve pamuk gibi işlenmemiş mensucat maddeleri, maden) ve yakacak (bilhassa petrol) bulunmaktadır.

Bu mühim yoldan kimler istifade ediyor? Ne Akdeniz, ne kanala yakın memleketler, ne de hattâ bizzat Mısır... Sadece en uzak memleketler... Bir taraftan sanailemiş Avrupa, öbür yandan ham madde memleketleri Hindistan, Çin ve Japonya... Bu vaziyette Akdeniz bir ekonomik faaliyet merkezi olmaktan ziyade bir geçiddir.

Süveyş yolundan istifade eden memleketleri kanaldan geçen gemilerin bayrak taksimatında açıkça görebiliriz: (1870-1880) devresinde mecumun yüzde 76 sı İngiliz bayrağı, yüzde sekizi Fransız bayrağı taşıyordu. 1937 de vaziyet çok değişmiştir. İngiltere gene başta geliyor, fakat çok daha düşük bir nisbette: Yüzde 74 nisbetinde... İkinci İtalya: Yüzde 16, üçüncü Almanya: Yüzde 9, dördüncü Hollanda yüzde 8, ondan sonra Fransa: Yüzde 5.

Acaba İtalyanın Süveyşteki bu yepyeni faaliyetinin mahiyeti nedir? Bu faaliyet siyasiydir. Habeş fütuhatından ve bu harbin icab ettirdiği sevkıyattan ileri gelmiştir. Yolcuların hüviyeti de bunu teyid ediyor: 1937 de kanaldan geçen 698.006

(Devami 10 uncu sayfada)

Kanaldan bir görünüş

İzmirde lise ve kız muallim mektebinin spor bayramı

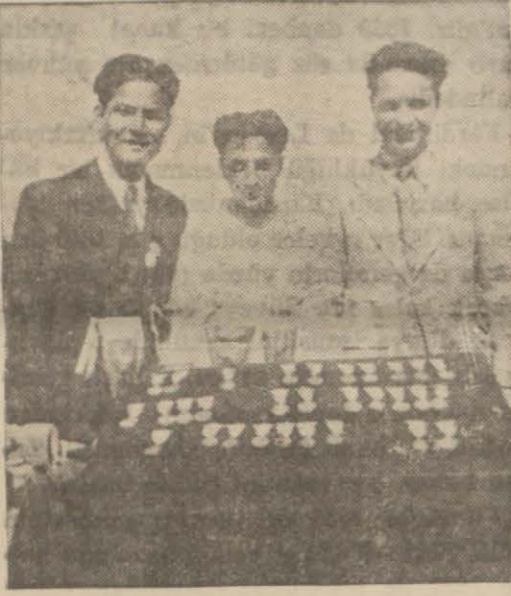
Kız Muallim mektebi talebeleri ritmik jimnastik hareketlerini

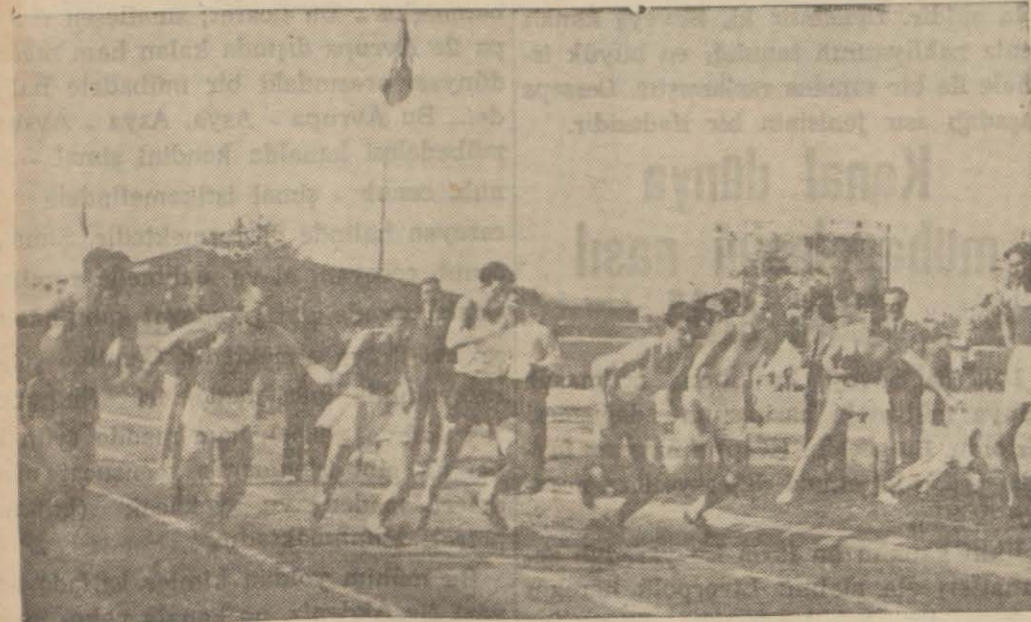
Muallim mektebi kızları jimnastik yapıyorlar

İkinci lise bayramında and için gençler

Müsabakalarda madalye ve birincilik kazanan Cemil, Süha ve Kırkor

İkinci lise bayramında 800 metre koşuya başlanırken

İzmirde Karşıyaka kız muallim mektebinin ve ikinci erkek lisesinin spor bayramları çok güzel olmuştur. Kızlarımız İstiklal marşını müteakib çok muvaffak bir geçit resmi yapmışlar, ritmik jimnastik hareketleri göstermişler, atletizmde iyi dereceler almışlardır. Erkek lisesi bayramı da Alsancak sta-

Ereğli limanında yaralanan şilep limanımıza hareket etti

Ereğli limanında İtalyan bandıralı Çitta Bergana vapur ile İstikbal vapuru arasında vukua gelen müsaatleme hakkında Deniz Ticareti Müdürlüğü tahkikat yapmaktadır. Müsademe esnasında 1, 2, 3 numaralı ambarlarının saçları çöken ve hafif bir surette yaralanan İstikbal vapuru, Ereğlide bir dalga ve ehlivükuf tarafından muayene edildikten sonra seferine müsaade olunmuş, vapur İstanbula hareket etmiştir.

İstikbal vapuru acentası, kazaya i-

Karaya oturan vapuru kurtarmak için tahliye gönderildi

Şarköy civarında karaya oturan Alman bandıralı Mitlmer adlı gaz vapuru kendi vesaitile kurtulmağa muvaffak olamamış ve tahliye gönderilmesi için Gemi Kurtarma İdaresine müracaat etmiştir. Alemdar tahliye gemisi dün kaza mahalline hareket etmiş ve kurtarma ameliyesine başlamıştır. Alman gemisinin vaziyeti tehlikelidir.

İtalyan vapurunun sebep olduğunu iddia ederek tazminat istemektedir. Kazanın mes'ulü tahkikat sonunda anlaşılacaktır.

Yurddan intibalar

(Baştarafı 8 inci sayfa)

— Bu ne iş üstad?

Umumi meclis azalarının kile itibarile en zengin olan üstad gülüyor ve:

— Tabii, diyor. Ben söz dağıtmıyorum, tuz dağıtıyorum.

Umumi Meclisten İzzet Çakmaklı ilâve ediyor:

— Sadece tuz mu ya... Sabun, kalem, kâğıd, kalemtıraş... Halkevinin hediyeleri.

Halkevi başkanının sonradan bana verdiği rakamlara göre Halkevinin o gün dağıttığı hediyeler şunlardır:

90 ev halkına (248 nüfus) sabun ve tuz. 140 talebe, kâğıd, kalem, defter, kalemtıraş. 15 çocuklu aileye muhtelif çocuk oyuncakları. 200 asker ailesine mektubluk kâğıd ve zarf.

Üstad Refet Güneş, harıl harıl bu tevziatla uğraşırken, Gaca mektebinin bir sınıfını çarçabuk pratik bir poliklinik haline koyan Halkevi doktorları hasta yurdaşlara bakıyorlar. Polikliniğe birkaç saat içindeki müracaat sayısı «353» tür.

353 hasta! Sadece kaydedilip geçilecek bir rakam değil, değil mi? Fakat müsterih olunuz, bu 353 ün pek çoğu, aspirin, kinin, tentirdiyod, pamuk gibi basit ilâçlar almak için gelen müracaatçı, hasta değil.

Şimdi 1142 si köylü olmak üzere tamam 1200 kişi neşeli bir kır yemeğine oturduk. 1200 kişinin aynı zamanda cudad şapırdatarak yemek yiyişi doğrusu görülecek şey.

Bu arada, Çelikel lisesindeki çocukların yemek tevziatı biraz gecikmiş anlaşılan... Bu gecikmeyi delikanlıların «Emineye selâm ederim» türküsünden bozma şarkılarından öğreniyoruz. Büyük kuzu kazanlarının bulunduğu yere hâkim bir tepeye turmanan çocuklar hep bir ağızdan okuyorlar:

«Dağda da davar güderiz
Açıya selâm ederiz»

Fakat delikanlılar müsterih olsunlar. İşte yarıdirektörleri Abdullah Can, askerlik ve edebiyat muallimleri kazanlara vaziyet ettiler. İki izci nöbetçi, talebeye mahsus kazanların muhafazasına memur.

★

İlk bir bahar havası içinde yemeği bitireli yarım saat kadar oluyor. Şimdi: Kara Oğuzu dinliyoruz. Halkevi başkanı: «Millî Şefimizin etrafında; tek duygu, tek inan, tek hareket ve bir vücut olarak toplandık. Başımızda ol. Benliğimiz ve yüreğimiz Atatürkün Ebedî ülkü meşalesinin alevleriyle dolul...» diyor ve sözlerini şöyle bitiriyor: «Köylüye hizmet ettikçe, köycülük çalışmalarımız güzel neticeler verdikçe; yüreğimiz sevinçle dolarken, gözlerimizin önünde Atamızın ebedî ve kutsal hayalinin tecessüm ettiği, bize gülümsediğini göreceğiz. Bu, bizim için ne ulvi bir tecellidir, ne lâhî mükâfat!»

Vahî Halid Aksoy ayağa kalktı. Çeşid çeşid, renk renk elbiselerle birer papatya ve gelincik demeti gibi kıra serilen kadın, erkekli halk arasından valî konuşuyor:

«... Büyük Millî Şefimiz, Üniversiteden gençliğe ve millete hitabelerinde buyurdular ki:

(Bizim bütün idealimiz vatan hizmetinde toplanır.)

Köylü, bu vatanın temelidir. Yurdun asıl sahibi olarak onu hakikî mevkîne çıkaran Atatürk, büyük inkişabını bu ebedî temel üstünde kurdu.

Bizde: «Bütün idallerimiz köy hizmetinde toplanır» diyerek milletin özü olan köylüye, vatanın kökü olan köye hizmetle Büyük Millî Şefimizin işaret buyurdular vatan hizmetini başarmış olacağına da inanıyoruz.

Köylerimize düzenlik, bolluk ve refah ve köylülerimize iyilik, sağlık ve bahtıyarlık dilerim.

Millî Şefimizin sevgili adını, köylü kardeşlerimizin, hepinizin bir olan duyusunu ve dil ile saygı ve minnetle anarım.»

★

Bütün bu iyi işler arasında, bermutad Zonguldak Belediyesinden bir şikâyetçi beni burada da buldu.

«Olukyanı» köy mektebinin yavrularını büyük bir haz içinde dinliyordum. Yanımdaki ihtiyar köylü yakamdaki rozeti heceleli:

«Son Posta...» Sonra da:

— Ozul dedi. Ben Gaca köyünün muh-

Süveyş Kanalı

(Baştarafı 9 uncu sayfa)

Yolcudan 366,000 askerini 300,000 i İtalyandı.

Kanalı tehdid eden tehlikeler

Bu rekabetin amilleri oldukça karışıktır. Yalnız yolların uzunluğu, kısalığı ile izah edilemez. Teknik ilerleme, su veya bu yeni muvasala vasıtalarının icadı, ehemmiyeti ve tehlikesi gittikçe artan siyasi emniyet meselesi ayrı ayrı amillerdir.

Süveyş kanalı, bütün bunlara nazaran, üç büyük rekabet ile karşı karşıya bulunuyor:

1. Deniz yollarının (Kap ve Ümidburun, Panama kanalı.)
2. Asyaya giden kara yollarının (Bağdad demiryolu, Transsibirien).
3. Hava yollarının...

İşe siyasi emniyet meselesi karışmasa idi, deniz yollarının Süveyş için bir tehlikesi olamazdı. Panama rekabeti ehemmiyetsizdir. Uzak Süveyş sahillerinde duyulmaz bile. Esasen bu kanal Süveyşle bir alakası bulunmayan ve sırf kendine mahsus bir faaliyet yaratmıştır.

Kapın vaziyeti de hemen hemen bunun gibidir. Ferdinand de Lesseps Vaxo de Gamanın bu eski yolunu tam manasile yenmiştir. Yalnız Avustralya şüpheli bir halde. Melbourn'dan veya Sidney'den gelen bir gemi Kızıldenizden mi, Atlantikten mi geçeceğinde tereddüde düşebilir ve müruriye vermeye için ikinci yolu tercih edebilir. Bilhassa navlunun düşkün zamanlarında... Bununla beraber bu ihtimal normal zamanlarda pek az gemi için varidirdir. Fakat siyasi amil burada da işe karışıyor. Son zamanlarda bu amil; sanıldığından çok daha büyük bir ehemmiyet aldı. Büyük Harbe birçok gemiler Akdenizde tehlikeye tutulmamak için Atlantikten geçtiler. O vakittenberi de hakikî bir harb hali olmadığı halde Cebelüttrıkla Portsaid arasında sık sık bir siyasi emniyetsizlikte başgösterir. Habes muharebesinde, sivil İspanya mücadelelerinde eski klasik Akdeniz yolu bütün bütün değilse de, karışıklığın devamı müddetince terkedildi. Bunlardan çıkarılacak netice şudur: Kap yolu normal zamanlarda Süveyş kanalı ile boy ölçüşemez amma ortaya siyasi gaileler çıkavince Vaxo de Gama: De Lesseps bazı cihetlerden gölgede bırakmaya başlar.

★

Kara yollarının rekabeti başka türlüdür. Onların marşandizle değil, yalnız yolcu ile münasebetleri vardır. Uzakşarık olsun, Hindistana olsun tren yapılır yapılmaz, yolcuların kara yolunu daha emniyetli sayarak tercih edecekleri muhakkaktır.

1902-1904 de yapılan Transsibirien Süveyş nazarın epey kısa bir yoldur. Moskova - Vladivostok arası 8684 kilometreden ibaret olduğu halde Kızıldenizden geçen Londra - Yokohama yolu 17892 kilometredir. Arada yarı yarıya fark var.

Bugün Moskovadan Vladivostoga şimendiferle on günde 61215 franga gidiliyor. Marsilya - Hong Kong vapuru yirmi altı gün. Bilet 97-99 sterling 17 bin franga yakın.

Bununla beraber şu noktayı unutmamak lâzım: Siberya yolunda her şeye rağmen bir emniyetsizlik var. Pasaport ve gümrük zorlukları çekmek te her zaman için mümkün... Bu yolun kanalla yapacağı rekabeti yolcu bakımından sıfırdır.

tarıyım. Bizim köyün bir mahallesi de «Kokaksu» köprüsünün yanındadır. Belediyeniz şehrin bütün pisliğini işte bu dediği myere döküyor. Hastalıktan kırılıyor. Kaç defa belediyeye başvurduğum, fakat bana:

«Sizin işi evin hatırı için biz oraya pislik dökmiyecek miyiz?» cevabı karşılaştım.

İhtiyar muhtarın şikâyetini hemen oracıkta tevsik için hazır bulunan Sıhhat Müdürlüğünden keyfiyeti sordum. Sıhhat Müdürü bana:

«Evet, dedi. Bize evvelce de böyle bir şikâyet yapılmıştı. Şikâyeti ehemmiyetle gözönüne alarak söylenen yere pislik dökülmesinin men'ini Belediyeye yazdık. Bizim yazmamıza rağmen anlaşılıyor ki oraya gene pislik dökülmektedir. Her çeşid hastalığın sırayet membaı olan bu gi-

Süveyşin bu yıl her vakitten fazla müsterisi var.

Kara yollarının ikincisi olan Bağdad demiryolu tahakkuk etmek üzere. Yakında Paristen Basraya trenle aktarmasız altı günde gidilecek. Basradan bir vapur sizi dört günde Bombaya ulaştırarak. Bu suretle Mısır'dan gidilirse on iki gün sürececek bir yolculuk Bağdad demiryolunda on güne inmiş olacak. Birçok yolcuların bu yeni yola rağbet gösterecekleri muhakkak gibi. Fakat Transsibirien hakkındaki mütalea ve mahzurlar burada da yürütülebilir. Herhalde Süveyş kumpanyası kara yolları yüzünden müşterisinden çok bir şey kaybetmeyecek.

★

Tayyarelerin rekabeti daha açık ve daha tehlikelidir. Hava seferlerinin gartları malûm. Tayyare en kestirme yoldan gider. Vapurun, etrafını doladığı büyük yarım adaları düz bir hatla keser geçer. Bugün değilse bile yarın, günde fasılasız 5000 kilometre yapabileceği şüphesizdir. Ticaret seferlerinde 3000 kilometrelik merhale şimdiden pratik bir hale girmiştir. Kısaca: Burada artık mesafenin hükmü yoktur. Acelesi olan tabii ki tayyareye biner. Tek mahzur bağız meselesidir. Tayyarede bağız nakli hem güç, hem mahduttur. Her iki vasıtanın ücret ve zamanlarını ölçelim: Hindistana vapurla 12 günde 56 sterling, yani 8963 franga, yahud (daha iyi şartlar içinde) 74 sterling - 13,172 franga gidiliyor. Tayyare ile Paristen Kalkütaya Fransız hava postaları üç buçuk gün ve on beş bin frank istiyor.

Hindi Çini; Mesajeri Maritim ile 22 gün sürüyor, ücret 13,520-14,590 arasında. Fransız hava postaları ile altı buçuk gün, 19,000 frank.

Görülüyor ki tayyare vakitten çok kazandığı halde fiyatı da pek farklı değil. Yıllar geçtikçe önce zengin ve acelecileri, sonra da alelade yolcuları kendine çekeceği muhakkak. (Daha şimdiden Hindi Çiniden muhtelif istikametlerde yola çıkanların yüzde kırkı tayyareye biniyor.) Fakat çokluk gene Kanalda kalacaktır. Bu şartlar içinde tayyare bile kanalla gerçekten tehlikeli bir rekabete girişiyor sayılmaz. Mademki arada marşandiz meselesi var.

Notice:

Ferdinand de Lesseps kanaldan yılda 3 milyon ton geminin geçeceğini tahmin etmişti. Bu miktar 1937 de (30) milyon net tonajdı. Demek kanal yaratıcısı ne kadar nikbin olsa yeni varmış. Bugün kanal ekonomik rekabetlerle başbaşa kalabilse hiçbir tehlikeye uğramış sayılmaz amma kalamıyor. Hiçbir ekonomi rekabeti onda şimdiki kadar aksi bir tesir gösteremedi. Bilâkis her yeni muvasala vasıtası onun faaliyetini azaltacağı yerde arttırmakla neticelendi. Yazık ki, ta başlangıçtanberi siyaset araya daima burununu soktu. Kanalı başına ne kadar güçlük geldiye hepsi siyasetten geldi. Siyaset onun nerede işe kazılmasına bile mâni olacaktı. Bugünkü terafiginin mâhim bir kısmını baltahyan da gene siyasettir, harb korkusudur. Fakat bütün bunlar, onun yaratıcısının dehasından hiçbir şey eksiltmez.

Süveyş kanalı insanlığın büyük eserlerinden biri oldu ve olacak. Dünya müvazenesine yeni bir vechе verdi, yeryüzü yollarını değiştirdi. Eğer kuruluşunda ve işletilişinde güçlüklerle rastlandığına bunlara sebep ne tabiat, ne de teknikti. Sadece insanlar arasındaki rekabetti.

bi hadiselerin önüne geçmek için yeniden teşebbüs yapacağız.»

Bu satırları aynen yazmakla ihtiyar muhtarın isteğini de yerine getirmiş olurum.

A. N.

Marakaz vapuru tamir edildi

Bir müddettenberi havuzlarda tamir edilmekte olan Denizbankın Marakaz vapuru dün havuzdan çıkmıştır. Vapur bugünden itibaren İstanbul - Mudanya - Bandırma hatları arasında seferlere başlayacaktır.

ÇOCUK HEKİMİ
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten
sonra Telefon No. 44620

Moskova İngilterenin teklifine cevap veriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Moskova 9 (A.A.) — Havas - İngiltere büyük elçiliğinde Seeds tarafından dün Molotofa verilen İngiliz mukabil teklifleri ne iki üç gün içinde cevap alınacağı ümit edilmektedir.

Verilen malûmata göre, Sovyet hükümeti Sovyetler Birliği dış politikasında değişiklik olmadığı ve Sovyet hükümetinin kendisine kabul edilebilir bir esas bulduğunda barışın müdafaa için İngiliz ve Fransa ile iş beraberliğine amade kalmakta olduğu hakkında Seedse teminat vermiştir.

Bu suretle, Litvinofun çekilmesinin sebebinin bazı taktik hataları olduğu, yoksun politikasının artık hoş gitmemesinden mütevellid olmadığı anlaşılmalıdır.

Fransız gazetelerine göre

Paris 9 (A.A.) — İngiliz - Rus müzakerelerini mevzuu bahseden Figaro gazetesi diyor ki:

Rusya da fikri sabit haline gelmiş bir düşünce var, o da şudur: Garb, Alman istilâsı tehlikesini Rusyaya gevirmek istiyor. Bu düşünce Moskova hükümetini hesaplarında ve hareketlerinde birçok

hatalara düşürmüştü ve Alman ordusunu Karpatlar geçidine kadar getirmiştir. Bugün, belki garb beni yalnız bırakır düşüncesiyle Polonya ve Romanya vereceği garantiyi İngiltere ile kat'i bir ittifak akdetmek suretile ödetmek istiyor. İngiltere ile kat'i bir ittifak akdi öyle pahalı bir satış ki, Rusya kendini koruyayım derken büsbütün açıkta kalmak tehlikesine maruz bulunuyor.

"Zaman lâzım"

Populaire gazetesi, İngiliz - Rus müzakerelerinin bugün memnuniyet verici bir safha arzemediğini yazıyor ve fakat şu nu ilâve ediyor:

İngiltere ve Rusya her ikisi de biliyorlar ki, eğer Mihver devletleri sulh devletleri cephesinde bir gedik bulunduğuna görürlerse bütün Avrupayı bir felâkete sürükleyebilecek teşebbüslere girişmekten tereddüd etmeyeceklerdir. Bi-naenaleyh hem İngilterenin, hem de Rusyanın müzakereleri neticelendirmek istediklerine şüphe edilemez. Fakat, Moskovanın tamamen İngiltere gibi düşünmeyeceğinin Londrada anlaşılması ve Londranın da aynen Rusya gibi düşünmeyeceğinin Moskova'da anlaşılması için zaman lâzımdır ve bunu beklemek icab eder.

Rusya da İngiltere gibi Romanya ve Polonyaya teminat veriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)
faaliyet göstermektedir.

Ankara, Sofya ve Bükreşte siyasi mühim temaslarda bulunmuş olan Sovyet hariciye komiseri muavini Potemkin, bu sabah ta Varşovaya gelmiş ve hariciye nazırı Bek'e mülâki olmuştur.

Bu mülâkatın, Polonya - Sovyet mü-nasebatının tarsini bakımından çok mühim olduğu gizlenmemektedir.

Rusya, Romanyaya teminat veriyor

Bükreş 9 (Hususî) — Potemkin ile Gafenko arasındaki dünkü mülâkat, üç saat fazla sürmüştür.

Bu mülâkatı müteakib, Sovyet Rusyanın garb hududundaki komşularına te-dafîi bir garanti vermekte olduğu bildirilmiştir.

Bu garanti, İngiltere ve Fransa tarafından Polonya, Romanya ve Yunanistana verilen garanti mahiyetinde olacaktır.

Romanyanın, böyle bir garantiyi memnuniyetle kabul edeceği anlaşılmaktadır.

Gafenko Atina ve Sofyaya gidiyor

Diğer taraftan garb hükümet merkezlerinde yaptığı seyahatten henüz dönmüş olan hariciye nazırı Gafenkunun, 15 Hazirandan sonra tekrar seyahate çıkarak Ankara, Atina ve Sofyayı ziyaret edeceği bildirilmektedir.

Gafenkunun Sofyayı ziyaretine hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir. Umumi Harbden sonra ilk defa olarak bir Rumun nazırı Bulgaristanı resmen ziyaret etmiş olacaktır.

Siyasi mahfellerde göre, bu ziyaret mü-

nasebetile Bulgaristanın arazi talepleri ve iki memleketi alâkadar eden diğer meseleler görülecektir.

Gafenko'nun Ankara seyahati

Bükreş 9 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Türk hükümeti ile mütabakat halinde, Gafenkunun Ankara seyahatinin Haziran ayının son on beş günü zarfında yapılması kararlaştırılmıştır.

Türkiyenin rolü

Londra 9 — Times gazetesi, baş makalesinde bilhassa Balkanların vaziyetini tetkik ederek Türkiye diplomatik mahafilinin cenubu şarkı Avrupası devletlerine tam bir görüş birliğinin kıymetini anlatacağı ümidinde bulunuyor ve diyor ki:

Balkan Antantına Avrupa minnet-tardır. Balkan Antantı Avrupanın bu kısmında dost milletlerden mürekkep iyi bir grup teşkil etti. Fakat bu istikrar ve birlik eseri orada haklı olarak yeri olan Bulgaristanın da girmesi ile tamamlanacaktır. Eğer Balkan memleketleri daha sıkı bir birlik vücude getirebilirlerse ecebî hulûlünden kat'iyen masun kalacaklar ve istiklallerini muhafazada hiçbir zorluğa uğramayacaklardır.

Leh Cümhurreisine geniş salâhiyet verildi

Varşova 9 (A.A.) — Diyet meclisi, Cümhurreisinc geniş salâhiyetler veren kanunu ittifakla kabul etmiştir.

Mareşal Göring İspanyada

Sânremo 9 — Alman hava nazırı Mareşal Göring, bu sabah saat 9 da Huarascon vapurile hareket etmiştir. Göring, İspanyada, Valansiya'da kısa bir tevaküftan sonra seyahatine devam ederek Hamburg'a gelecektir.

Hareketinden evvel General Richtofen tayyare ile Berlinden gelerek kendisine mülâki olmuş ve uzun müddet görüşmüştür. (A.A.)

Berlin 9 (A.A.) — Havas - Berlin siyasi mahfellerinden alınan malûmata göre Göring Valansiya'da General Franko ile görüşecektir. Resmî mahfeller, bu hususta kat'i bir gizlilik muhafaza etmek tedirler.

findan karşılanmıştır.

General Rastikis, Mareşal Smigly - Rydz'in misafiri olacaktır. Mumaleyh, mümtaz misafirlere tahsis edilmiş olan Blank sarayında ikamet edecektir. Generalin ziyareti iki gün devam edecek tir.

İktisad Vekili dün Parti Grupunda suallere cevap verdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

meseleler hakkında izahat verilmesini istediğini bildirdi.

Müteakiben İktisad Vekili Hüsnü Çakır sual takririnin ihtiva ettiği muhtelif meseleler üzerinde ve her meselenin bugün ne safhada bulunduğu dair uzun izahat verdiler.

Aynı mevzu üzerinde söz alan birçok hatibler sıra ile fikir ve mütealelerini beyan ettiler.

Bu izahat arasında İktisad Vekâletine yeniden tevcih edilen birçok suallere son defa söz alarak kürsüye gelen İktisad Vekili icab eden cevapları verdi.

Ruznamede başka bir madde olmadıktan saat 20 de müzakere nihayet buldu.

Şimal devletleri bitaraf

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Resmî tebliğ

Stokholm 9 (A.A.) — Şimal devletleri hariciye nazırlarının konferansından sonra resmî bir tebliğ neşredilmiştir.

Tebliğde şimal memleketlerinin Oslo deklarasyonuna sadık ve bu suretle gruplar haricinde kalacaklarını ve bir harb vukuunda da bitaraf kalmak için ellerinden geleni yapacaklardır. Şimal memleketleri münferiden veya müşterek bir surette az çok geniş ademi taarruz paktları sistemine iştirakteki faydayı, bu itibarla tetkik etmişlerdir.

Şimal devletleri kendi memleketlerinin bütün bütünlüğünü ve bitaraflığı diğer devletler tarafından garanti edilmek istendiği takdirde bunu memnuniyetle selâmlıyacaklardır.

Harb tehlikesine karşı olan sigortalarda tenziât yapıldı

Londra 9 (A.A.) — Sigortacılar enstitüsünün bildirdiğine göre, harb tehlikelerine karşı olan sigortalarda mühim tenzilât yapılmıştır.

Akdeniz ve Batık munzam primleri 8 şilin, Atlantik munzam primleri 3 şilin ve Karadeniz munzam primleri 10 şilin azalmıştır.

İspanyol ve Sovyet gemileri de sigorta edilebilecektir.

Papa Vatikanda bir sulh konferansı akdini teklif etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

da toplanmaya davet etmiştir. Teklif kabul edildiği takdirde, toplanma yakında yapılacaktır. Papanın hiçbir müzakereye bizzat iştirak etmeyeceği, fakat gerek şahsen, gerek kendi hariciye nazırı vasıtasıyla icabında müşavir veya ara bulucu sıfatla tavassutta bulunabileceği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Temps gazetesi de aşağıdaki haberi veriyor:

Papa mûmessili Orsenizonun Cuma günü Hitlerle yaptığı mülâkat esnasında Orsenizo, Ribbentropu, yakında Romaya gelerek görüşmelerine devam etmeye davet etmiştir.

Bu davetin kabul edilip edilmediği henüz belli değildir.

İngilterenin vaziyeti

Londra 9 (A.A.) — Danzig meselesini halletmek için Almanya, Polonya, İtalya, İngiltere ve Fransa arasında bir beşer konferansı toplanması hakkında Papanın yaptığı teklifi alâkadarlar muvafakat eylemek şartı ile İngilterenin de kabul edeceği söylenmektedir.

Almanya'da nasıl karşılandı

Berlin 9 (A.A.) — İyi haber alan mahfellerde söylendiğine göre, Almanya Papanın Polonya meselesinin müşahade bir şekilde halli lehindeki teşebbüsüne «müsbet bir şekilde» cevap vermiştir. Papanın sarfettiği gayretlerin boşa gitmesi ihtimalinin kuvvetli olduğu aynı mahfellerde söylenmektedir. Bununla beraber, bu mahfellerde, yüksek ahlâki emellere istinad eden gayretler sempati ile karşılanmaktadır.

Lehistanda

Barşova 9 (A.A.) — Dançig meselesi hâlâ Leh efkârı umumiyesinin başlıca kaygusunu teşkil etmektedir. Salâhiyettar mahfellerde söylendiğine göre Polonya hükümeti Milletler Cemiyetinin yüksek komiserini de ipka etmek şartı ile Dançig'de şimdiki statükoyu idame etmeğe çalışacaktır. Öğrenildiğine göre Polonya filhakika 15 Mayısta toplanacak olan Milletler Cemiyeti konseyinde Fransa, İngiltere ve İsveç mümessillerinden mürekkep Dançig Üçler komitesi nezdinde teşebbüste bulunarak yüksek komiserin ipkasını istiyecektir.

Tedbirler

Barşova 9 (A.A.) — Resmen teyid edildiğine göre, salâhiyettar makamlar son zamanlarda hudud mıntakasına gelerek yerleşen 300 Almanı içere göndermeği kararlaştırmıştır.

Almanya'dan çıkarılan Polonyalılar

Varşova 9 (A.A.) — Gazeteler, Almanya'daki Polonyalılar birliği azasından on beş Polonyalının Alman hududu haricine çıkarılmış olduğunu haber vermektedirler.

Almanya'da intizar

Londra 9 (A.A.) — Times gazetesinin Berlin muhabirine göre, Alman idarecileri çember siyasetinin akim kaldığına Alman milletini inandırmaya çalışılmakta ve diğer taraftan Polonya hükümetinin hareketini büyük bir dikkatle takip etmektedir. Berlin hükümeti icab eden tedbirleri almadan evvel Varşovadaki Alman büyük elçisinin raporunu bekliyor.

Türk Hava Kurumu

27 ci Tertib

BÜYÜK PIYANGOSU

Birinci Keşide: 11 / Mayıs / 1939 dadır.

Büyük ikramiye: 40.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle 20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeği ihmale tmeyiniz. Sizde piyanganonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Savaşın Sulhün

TÜRKİYE İŞ BANKASI

"Son Posta"nın Hikâyesi

Kâr ve zarar

Çeviren : İbrahim Hoyl

Karımız fena halde hasta yatarken, be-ri yandan ödenecek borçlarımız bulunur-sa, şu güneş denilen melûn insanı ne de rahatsız eder?.. Her yeri, meselâ rengi atmış küçük halı, havı dökülmüş pantolonunuzu nasıl da projektör gibi ışıldatır?..

Con Haley, yorgun gözleriyle pencere-den bakarken aklından bunları geçiriyordu. Daha bir saat evvel doktor evden çıkarken:

— Mister Haley.. demişti. Bu hastalığı önleyecek, iyi edecek bir adam var.. o da Londradadır. Amma, vizitesi yüksektir. 100 liradan aşağıya gelmez..

100 lira.. az para mıydı bu?.. Biraz evvel yazdığı mektubu titriyen ellerile ha-vaya doğru kaldırdı. Beş altı satırını okudu. Her kelimesi, kızgın bir kor gibi gözlerini kavurucasına yakıyordu. İçin-de şöyle diyordu:

«... İşte sevgili kardeşim biricik karı-mı kötürüm olmaktan kurtarmak için yegâne ümidim bu doktora. Halbuki yüz liradan aşağı gelmezmiş. Yüz liradan geç-tim, beş liram bile yok. Bana paraca yar-dım edemeyeceğini biliyorum. Fakat gene de verdiğim bir kararı sana anlatmak isterim. Kâhyalığını yaptığım binanın tamiri için, civardaki sıhhatli insanlardan topladığımız bir iki yüz lira para benim yanımda duruyor. İçinden 100 lirasını a-larak, doktoru getireceğim...»

Con birden yeise kapıldı. Mektubu ye-re fırlattı. Adeta buhran geçirir gibi ol-du. Evet.. ne hakla, kendisine aid olma-yan bir parayı kullanmaya kalkışıyordu?.. Amma, ortada hayatı kurtarılması lâzım gelen bir insan, karısı vardı... Ye-miyecek, içmiyecek, dışından tırnağından artıracak, kimseye sormadan aldığı bu parayı ödiyerek yerine koyacaktı..

Acı acı çalan saatın sesile kendisine geldi. Biraz evvel yere atmış olduğu ve kız kardeşine yazdığı mektubu aldı. Ace-le acele bitirdi. Sonra, gene iane istenil-mesi icab eden kimselerin listesini önüne çekerek basmakalıb bir mektubu kaleme aldı. Zarfladı. Üstüne de:

Mister Brant, Şehir... diye yazdı.

Birkaç saat sonra garib bir yorgunluk duyan Con Haley artık çalışamayacağını

anladı. Arkasına yaslanarak gözlerini kapadı. Birden sokak kapısı çalındı. Bir lâhza olsun dinlenemediği için, söylene söylene kapıyı açan Haley karşısında ka-sabanın en zenginlerinden ve daha o sa-bah kendisine mektub gönderdiği Brantı görünce şaşırıldı kaldı. Misafirine yol ve-rerek odasına aldı.

Brant şehrin tanınmış bir tüccarıydı. Kimse ile konuşmaz, kendi âleminde ya-şardı. Onun için, günün bu saatinde kâh-yanın evine gelişi mühim bir hâdisenin vukua geldiğine delâlet ederdi.

Brant, Haleyin gösterdiği iskemleye o-turunca, koyu mavi ve donuk gözlerini kâhyaya dikti. Sonra:

— Tuhafınıza gitti galiba.. sizinle biraz hususî görüşmek istiyordum... dedi. Arkasından duvarda asılı duran ve bir man-zarayı tasvir eden bir resme uzun uzun baktı. Fazla merak etmiş gibi ayağa kalktı. Tablonun bulunduğu tarafa gide-rek tekrar seyretti ve:

— Affedersiniz Mister Haley diye sor-du. Bunu nereden aldınız?..

Haleyin gözlerinde ölgün bir ışık yan-dı, söndü:

— Hiç dedi. Talebelik zamanımda, Lon-drada bir koltukçudan 3 liraya almış-tım, dedi.

Brant cevap vermedi. Uzanarak tablo-yu yerinden çıkardı, elinde tuttuğu per-tevsizle inceden inceye resmi muayene-ye koyuldu. Haley şaşkın bir tavırla tüc-çara bakıyordu. Brant, birden Haley'e dönerek heyecanlı bir sesle konuştu:

— Sizde böyle bir resmin bulunduğunu işitmiş, pek merak etmişim. Hakikaten dedikleri kadar varmış. Sulu boyadan anlar mısınız?..

Haley abdal abdal, hayır dermiş gibi başını salladı.

Brant sözüne devam etti:
— Bu resim, harikulâde azizim.. hari-kulâde.. eski bir İngiliz sulu boya san'at-kârının eseri.. çok kıymetli bir şey. 200 lira eder. Satarsanız, ziyadesile memnun olacağım...

Aman Allahım neler işitiyordu?.. Ha-ley, beyni duracak sandı. Zangır zangır titriyen parmaklarıyla zengin adamın ko-lunu yakaladı ve boğuk bir sesle:

— Öyle mi?.. sahiden 200 lira eder mi?.. diye söylendi.

İstifini bozmayan Brant, adeta hakare-te uğramış bir adam gibi homurdandı:

— Tabii eder. Seneierdenberid, bu iş-le uğraşıyorum.. satmak istersen çekin hazır... dedi.

Beş dakika sonra, zengin misafirinin arkasından kapıyı kapayan Haley çlgın gibi karışın odasına koştu.. karıcığım, karıcığım.. üzülme sen, merak etme.. iyi olacaksın.. diye söylendi.

Londralı doktor gelip hastayı muayene ettikten ve gehre döndükten sonradır ki Con Haley kız kardeşinden mektubuna cevap aldı. Zarfı açıp ta içinden, mahud kendi yazdığı iane mektublarından birile birkaç lira bulunca hayretten donakaldı. Hele şu satırları okuyunca da az kalsın aklını kaybedecekti.

«... Sevgili Con kardeşim. İanene elim-den geldiği kadar yardım etmek maksad-ile sana birkaç lira gönderiyorum. Fazla göndermek isterdim amma, bütçem mü-said değil. Maryon yengem nası. Bana yolladığım zarftan yalnız bu kâğıd çıktı. Başka mektub bulamayınca çok merak ettim...»

Conu bir düşüncedir aldı, kız kardeşine yazdığı mektubu kime göndermiş olabi-lerdi?.. Mektupları gönderdiği günü dü-şündü. Galiba yanlışlıkla kız kardeşinin mektubunu başka bir zarfa koymuştu. Peki amma kime yollamıştı?..

Tam bu sırada pencereden giren bir güneş hüzmesi, Brantın satın almış oldu-ğu tablonun boş kalan yamağı yerinde dalgalandı. Con oraya gözlerini dikti, içini çekerek:

— Allahım.. diye mırıldandı. Yoksa o-na mı göndermişim?..

★

Brantın karısı, köhne ceviz çerçevesi tabloya baktı. Bu münasebetsiz şeyden hiç mi hiç mi hoşlanmadı. Brant başını kaldırdı, gözlerinde neş'eli ışıklar tutu-şarak konuştu:

— Bu resmi görüyor musun Hilda, de-di. 200 liraya aldım.

Kadın, dayanamadı, sordu:

— Ne eder?

Brant, bir kahkaha fırlattı. Tabloyu da

Romanya petroları ve Almanya

(Baştarafı 7 inci sayfa da)

Elime bir kibrit kutusu verdiler:
— Haydi geliniz kuyuları gezelim! dediler.

Bir otomobile tepelerden birine ka-dar gittik. Ve işletilmeğe başlamış bir kuyunun yanına kadar vardık. Bu ku-yu günde 150 ton çıkararak bir kuyu idi.

Romanya geçen sene altı buçuk mil-yon ton petrol istihsal etmiştir.

Hesab ettim ve dedim ki:
— Demek Romanyanın petrol istih-salâtı 50 tane «iyi kuyu» nun verimine muadildir.

— Fakat hakikatte kuyuların adedi iki binden fazladır. Eğer petrol istih-salîne mâni olunmak istenilirse en a-şağı 1500 kuyunun imha edilmesi lâ-zımdır.

1500 kuyu mu? Onların dağılmak bir şekilde işgal ettikleri sahayı düşünmek bu işin ne kadar güç bir iş olduğunu anlamaya kâfidir.

— Bu istihsal çoğaltılmak istenilirse bu mümkün müdür?

— O zaman şu kolu harekete getir-mek kifayet eder. Şimdiki halde istih-sal ihtiyaca göre yapılmaktadır.

— Fakat demindenberi bir yerde bir parçacık olsun petrol görmedim!

Dedim.
Fransız mühendisi ufak bir düğme çevirdi. Bir borunun ucundan birkaç damla petrol aktı.

— İşte dedi, sizin tutuşturabileceği-niz petrol budur. Ufak bir atevcik bir kibrit alevcigi... Günlerce burada ya-nabilir ve günler sonra da gene kolay-lıklar söndürülebilir.

— Geçen sene bu mintakayı harab eden yangın...

— O başka.. sondaj sırasında olan bir

kaza ile bütün vadi petrolle dolmuştu. Çocuklar ateş yakmışlar.. fakat emin olunuz ki başka kuyular ateş almamış-tır.

— Peki 1916 da bu kuyuları istimal edilmez hale sokmak için ne yaptılar?

— O zamanlar, bu kuyular başka tür lü idi. Bugün aynı çare ile bu kuyular mahvedilemez.

— Peki bugün ne yapılabilir?

— Bugün bunları istimal edilemez bir hale sokmak için onlara mahsus olan mevaddı infilâkiye kullanılabilir.

— Peki Romanya icab ettiği dakika-da bunu yapmaya hazırlanmış mıdır?

Muhatabım elile bir hareket yaptı ve bana:

— Bu suali gidip Romanya hüküme-tine sorunuz, dedi. Buna cevap ver-mek bizim salâhiyetimiz haricindedir. Biz kuyuların yapılmasıyla meşgul o-luruz, yıkılmasıyla değil!

Tosun isimli bir komedi filme alınıyor!

(Baştarafı 7 inci sayfa da)

Ertuğrul Muhsin üzerinden zırlı zırlı akan suları görünce gülümsemekten ken-dini alamıyor, ellerini havaya kaldıra-rak:

— Allah büyüktür diyor, benim inti-kamım alındı.. cezanızı buldunuz!..

Vakiâ biz cezamız bulduk amma, onun da resmini almış bulduk. Şu halde ö-deşmiş oluyoruz. Bunu kendisine söyleye-rek Allaha ismarladık derken:

— Güle güle diyor, memnun oldum!..

Gelişimize mi, gidişimize mi. yoksa baştan aşağı bir sıcak su banyosu olarak, resim alışımızın kefareti ödeyemiyemi?

Nusret Safa Coşkun

masanın üstüne bırakarak cevap verdi:
— 3 lira cicim..

Sonra karışın ellerini tuttu. Onun inanmak istemiyen gözlerine uzun uzun baktı..

Kadın, neden sonra ağzını açtı, ve fı-sıldadı:

— O halde müthiş surette zarar ettin sevgilim!..

Brant, karışın hafifçe öptü. Ocağı doğ-ru yürüdü. Cebinden buruşmuş bir kâğıd, bir mektub çıkararak düzeltti, sonra pek te istemiyerek çıtırdayan odunların içine attı ve karışına başını sallıyarak gülüm-sedi:

— Hayır.. hayır dedi.. zarar etmedim yavrum. Hayatımda ilk defa olarak hak-kile kazandım!..

Kadın kocasının yanına yaklaştı, tutu-şarak kavrulmakta olan kâğıda baktı. Kıvrılan mektubdaki şu satırlar daha hâlâ okunuyordu:

«... İşte sevgili kardeşim biricik karımı kötürüm olmaktan...»

Yarınki nüshamızda:

Çapkın değilmiş!

Çeviren: Hatice Hatib

«Son Posta»nın edebî romanı: 11

Bülbül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

— Ne sefalet! Ne serâlet! Burada bin müşkülâtla bayram şerefine bir tatlı alınırken, iki üç adım ötedeki konakta para su gibi akıyor. Her sene olduğu gibi bu sene de şeker bayramının ilk günü Süheylâ hanımefendi ahbablarına ziyafet çekiyor. Davetlilerin hepsi İzmirin en zengin eşraf aileleri. Yarın dizi dizi otomobiller kapıya sıralana-cak, zengin esvablar içinde kâdm ve erkekler konağın muhteşem salonlarını dolduracaklar, sofralar kurulup kal-kacak, Hacı Osman zâdelerinin serveti herkesin gözlerini kamaştırarak.

Nejadın yarı ciddi yarı alaylı söy-lediği bu sözlere Nerime cevap verdi:
— Evet, bir haftadır konakta hazırlık var. Zavallı anneciğim gümüş ta-kımların, tefak ve bardakların dolap-lardan çıkarılmasına yardım ederken öyle yoruluyor ki... Düşününüz bir ke-re, senede bir iki defa kullanılan bütün bu kıymetli eşya hep onun elinden bir-er birer geçiyor. Allah vere de daha fazla hastalanmasa!

Meliha hanım piyanonun taburesi üstünde dönerek sordu:
— Annen misafirlerle beraber so-fraya oturuyacaktır değil mi?

— Tabii... Misafir geldiği vakit an-nem hiç bir zaman ortada olmaz. Öyle günlerde hizmetçiler de her vakitten fazla meşgul oldukları için ben mutfa-ğa iner, yemeğimizi bir tepsiye koyar-ak odamıza çıkarırım ve ana kız baş-başa yemek yeriz. Odamızda Süheylâ hanımla Feridun beyin ve o kibirli Nesrinin gözlerinden uzakta yemek

yemek ikimizi de öyle memnun eder ki aşağıdaki ziyafeti aklımıza bile getir-medem mes'ud oluruz.

— Hakkımız var, zavallı yavrucak; Feridun beyin karşısında sofrada o-tursam benim midem donacak ve bir lokma yemek yiyemeyeceğim.

Maamafih, hakikati itiraf etmek lâ-zım gelirse, yarın ziyafete davetli ol-sam pek hiddet etmezdim. Kimbilir ne nefis yemekler yenecek. Böyle zaman-larda bizim «İspartalı»lar hasisliklerini belli etmeden fevkalâde şeyler yapar-lar; sonradan bu mafrafın acısını çı-karmak için ortalığa eziyet ederler amma şimdi orasını geçelim!

Ah, ne olurdu, Feridun'un milyon-ları bende olsaydı; hepimiz mes'ud o-lurduk!..

Nerime gülümse başladı.
— Cebinizdeki ufaklıkların ne kadar süratle eridiğini gördüğüm için bu mil-yonların da az bir zamanda yok olaca-ğına eminim. Bana kalırsa, ne Feridun bey kadar hasis ne de sizin olduğunuz gibi müsrif olmamalı; ikisinin ortasını bulmak lâzım.

— Belki de hakkın var küçük kızım amma ben sarfetmekten, vermekten hoşlanırım. Parayı saklıyamam. Bu bizde babadan, büyük babadan kalma bir hastalık! Öyle sert sert yfzime ba-kacak ne var Nerime, yoksa bena hak-sız bulduğunu mu söylemek istiyor-sun?

— Doğrusu haksızsınız. Hepinizin çok müsrif olduğunuzu ve sağı solu düşünmeden para harcattığınızı annem de söyleyip duruyor.

— Bizim kusurumuzun başkalarına zararı değil faydası dokunuyor, halbu-ki İspartalıların bankadaki milyonla-rı neye yarıyor? Bundan kaç kişi istifade ediyor? Kaç kişi mes'ud oluyor?

Sen bunları anlamak için daha çok gençsin yavrum, birkaç sene sonra tam mânasile muhakeme edebileceksin. Şimdilik bunları düşünme!

Hala, Nerimeye baktınız mı? Başına geçirdiği şu kukuleta ile, insanları zi-yarete gelip kendisini göstermek iste-miyen bir peri kızına benzemiyor mu?

— Keşki bir peri olsaydım da ana-cığıma iyi bir hayat hazırlayabilsey-dim ve dünyadaki bunca zavallıya yar-dım etseydim!

Fakat çok gevezelik ettim; hemen gitmeliyim çünkü daha fazla geç ka-lırsam Süheylâ hanımefendinin bin bir sualine cevap vermek lâzım gelir.

— Ne esaret, zavallı Nerimecik! Dur, ben de sökağa çıkıyorum, seni kapıya kadar görürüm.

Paftosunu alarak küçük kıza beraber çıktı.

VI

Bu mevsimde gece pek erken geldiği i-çin genç adamla küçük kız karanlık bah-çede müşkülâtla yürüyerek ışıklı yola çıktılar. Tam sokağın başına geldikleri zaman, nereden geldiği belli olmayan bir hicrikir sesi kulaklarında çınladı. Nerime birden durarak, konağın yan sokaktaki duvarına dayanmış, ellerini yüzüne kapıyarak boğuluyormuş gibi sarsıla sarsıla ağlayan bir küçük çocu-ğu Nejada gösterdi:

— Bakınız bu çocuğa, zavallıcık ni-çin ağlıyor acaba?

— Dur, hemen soralım.

Nejad büyük bir merhametle küçük oğlana yaklaştı: Nerime de pek müte-essir bir halde onu takib etti.

— Niçin ağlıyorsun yavrum? Bir yer-in mi acıyor? Seni birisi mi dövdü?

Çocuk ellerini indirince, ağlamaktan

şışmış zayıf ve biçare yüzü meydana çıktı.

— Hayır, kimse bir şey yapmadı, fakat akşam fabrikadan çıkarken usta başı artık yarım gelmememi, bana iş kalmadığını söyledi. Halbuki annem hastadır; bize bakacak kimsemiz yok-tur. Ne yapacağız? Nereden ekmeç bu-lacağız şimdi?

— Sen bu fabrikada mı çalışıyordun?

Bu suali Nerime sormuştu. Nejadla küçük çocuk:

— Burada başka fabrika var mı?

Gibisinden ona baktıktan sonra, zavallı yavrucak anlatmaya başladı:

— Burada sabahdan akşama kadar çalışıp elli kuruş gündelik alıyordum; fakat son günlerde hem annem hem de küçük kardeşim hasta oldukları için sabahleyin evde iş görmiye mecbur ol-dum ve fabrikaya bir kaç dakika geç gittim. Usta başı bunu efendiye haber vermiş, efendi de:

— Burada haylazların işi yok, kapı dışarı edin... demiş. Bugün haftabaşı olduğu için paramı verirken usta başı da beni kovdu:

— Fakat annenin ve kardeşinin has-ta olduğunu biliyor muydu?

— Evet, bütün bunlar defterde yazı-lıdır amma mutlaka usta başı da ayrıca bir şey söylemiş olacak... Şimdi ben işsiz ne yapacağım? Annem de hasta yatıyor; bize kim bakacak?

Çocuk tekrar ağlamaya, hıncıkmıya başladı. Kendi sefalet ve acısıyla zaten müteessir olan Nerimenin de gözleri yaşardı ve amelinin sert elini tuttu.

— Zavallı yavrucak! Bu defalık seni affetmesi için efendiye yalvaracak bi-risini fabrikada bulamadın mı?

— Hayır efendim, hiç kimse yok; ol-sa da ona yaklaşmaya kimse cesaret edemez.

Nejad başını sallıyarak çocuğun söz-lerini tasdik etti:

— Hakkın var yavrum bunun böyle

olduğunu herkes bilir. Ne yapalım, sen de başka bir fabrikada iş bulmaya gayret et.

Küçük tekrar ağlamaya başladı.

— Beni kim yanına alır? Yaşım on iki amma çok zayıf ve gösterişsizim...

Nerime birdenbire büyük bir karar vermiş gibi başını doğrulttu ve bir bü-yük adamın ağzına yakışan şu sözler ağır bir ciddiyetle dudaklarından dö-küldü:

— Ben gidib Feridun beyle göröl-şeceğim ve sizi affetmesini valvataca-ğım.

Nejad hayretle bağırdı:

— Sen mi böyle bir şey yapacaksın Nerime? Deli mi oldun? Alacağın ce-vabtan hiç korkmuyor musun? Feri-dun bey senin ricanı kabul etmiyecek ve bundan şu çocuk bir şey kazanamı-yacak amma sen zarar göreceksin.

— Ziyamı yok; ben bir defa yalvarı-rım; belki merhametli bir gününe rast-lar da kabul eder.

— Merhamet mi? O mu? Şaşarım sana yavrum. Feridunu tanımadığım ne kadar belli... O adamın hiç kimseye a-cıdığını şimdiye kadar görmedim. Ken-di hesabıma ben böyle bir müracaat yapmaya cesaret edemem doğrusu.

— Niçin korkacakmışım? Feridun bey beni yutacak değil ya; olsa olsa ba-na acı sözler söyleyecek, yahud kolum-dan tutup kapı dışarı edecek. Ne olur-muş?

Fakat, kendi cesaretini arttırmak için tekrarladığı bütün bu sözlere rağmen Nerime geniş merdivenlerden çıkıp Feridun beyin yazıhanesine giden ko-ridora geldiği vakit korku ile tir tir titriyordu. Ömründe ilk defa ayak bas-tığı bu dairenin duvarları, kapıları ve döşemeleri bile insanda büyük bir kork-u yaratmaya kâfi geliyordu.

(Arkası var)

Son Postanın tarihi romanı: 67

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Denizde müthiş bir çarpışma

Suya batmaz birer cisme sarılara k kendilerini denize attılar

tün dünya tarihinde ebedî bir şan ve şöhret kazanmak hülyasıyla sahile asker çıkarmaya başlamıştı.

Fakat tam o anda, (Balat) ve (Fener) sahiflerinden, üzerleri ıslak mandariler ile örtülmüş ola bir takım kayıklar ileri atılmışlardı. Bu kayıkların kıç taraflarında, (mançuk) a benzeyen birer âlet vardı.

Bu kayıklar, zuhur eder etmez, Arab donanmasındaki ihanet şebekesine dahil olan kaptan ve gemiciler, derhal ortadan kayboldular. Her biri, suya batmaz birer cisme sarılarak kendilerini denize attılar. Ve sahile doğru yüz meşe başladılar... Gemilerde kalan Arablar ise, bu halden hiç bir şey anlamıyarak, telâşlarından şaşırıldılar.

Küçük Bizans kayıkları, cür'et ve pervasızlıkla, Arab gemileri arasına daldılar. Kıçlarındaki mançuk âletleri vasıtasıyla, Arab gemilerine bir takım yuvarlak cisimler fırlatmaya başladılar.

İşte o zaman, bu gemi mahşerinin üzerinde bir felâket kasırgası başgösterdi. Binlerce ağızdan, korkunç feryadlar yükseldi.

Cesur Arab askerleri, Bizanslıların bir hilesine uğradıklarını anlamışlardı. Gemilerin küpeşmelerinden, o küçük Bizans kayıkları üzerine ok ve taş yağdırıyorlardı. Fakat üzerleri yaş mında derisi ile kaplanmış kayıklara

hiç bir tesir yapamıyorlar. akıllarından ve hayallerinden geçmeyen bir ölüm kasırgası içinde eriyip gidiyorlardı.

Rum kayıklarından, mancuk âletlerle fırlatılan yuvarlaklar, topraktan yapılmış, orta cesamette balona benzeyen birer çömlekten ibaretti. Bu çömlekler, gemilerin güvertelerine ve küpeştelere çarpıp çarpmaz, derhal orada, evvelâ korkunç bir patlama işitiyor. ve sonra, simsiyah müthiş bir duman yükseliyordu. Bu duman, bir kaç saniye hava ile temas eder etmez, derhal alev halini alıyordu. Ondan sonra da, artık önüne ne geliyorsa yakıp kavuruyordu.

Arablar, tamamen şaşırmışlardı. Bu alevleri, su ile söndüreceklerini zannederek, denizden kova kova su çekip, yanan yerlere dökmeye başlamışlardı. Fakat derhal, yanıldıklarını anlamışlardı. Çünkü su bu ateşin şiddetini bir kat daha arttırıyor. hattâ, yanan gemilerden denize süzülen ateşler, dalgalarda üzerinde daha korkunç bir deşşetle yükseliyordu.

Haliç denizi, âdeta bir ateş deryası kesilmişti. Arab gemilerini, müthiş alev sütunları ihata etmişti. Gemilerde kalanlar, yürekler parçalayıcı feryadlarla çığır yayıyorlardı.

(Arkası var)

Tıp âlemimizde 50 yılın hikâyesi

(Baştafi 8 inci sayfa)

Müteakib gidişlerimden birinde, sefir Tefvik Paşa - son Osmanlı imparatorluğu sadrazamı - Abdülhak Hâmidî bana takdim ederken:

« Londrada şeref mukim Lahey sefirimiz!»

Demişti!

Abdülhak Hâmidî merhum da:

« Ne yapayım? Londradan ayrılır isem, sudan çıkmış balığa dönüyorum!»

Cevabını vermişti.

Ben, gençliğimde okuduğum romanlardaki tasvirlerden gözüm kamaştığı için, Parisi görmek ister. «Belde! nur» un hasretini çekirdim. Fakat, onu da Londra kadar sevemedim. Bütün Fransa bende şu intiba bırakmıştı: Gürültü memleketi!

Meselâ, Paristen Kaleye gelmiştim. Vapurla Dover'e geçecek idim. Kale'de, rihtim boyu öyle gürültülü idi ki sormayın: Tıpkı bizim Gaiata gibi...

Vakta ki Dover'e vardık. Rihtim, mahşer gibi kalabalık olduğu halde etrafta tis yoktu!

Londraya kongre olsun olmasın, her sene gitmeği âdet edinmiştim. Benim bu Londra seferlerim, bizim hanımın da dikkatini celbetmiş! Londra dönüşleri, İstanbul'da rahat edebilmek için bir kere de onu götürdüm!

General Şükrü Pelit biran düşündü: Sonra:

« Fakat şimdi, Büyükdayı, dünyaya değişmem! Ne kitabarımdan ayırırım,

ne de bahçemden! dedi ve ağır ağır ilâve etti:

« Sözlüme nihayet vermeden önce, hayatımın en kıymetli hatırasını da size anlatayım:

Yalova kaplıcaları henüz imar edilmiş mi! Karamürsel Belediyesinden oradaki hamamları birkaç esnaf kiralamışlar, fakat işe akılları ermediği için bana müracaat etmişlerdi.

Gittim. Mahallinde tetkikat yaptım. Yalovadaki suların şifa hassalarının çok yüksek olduğunu gördüm.

Bir gün Yalovada iken, Atatürk oraya geldi. Huzurlarında bulunduğum sırada, söz, kaplıcalara intikal etti. Kendilerine müşahedelerimi arzettim. Alâkadar oldular ve Yalovanın imarı hakkında fikirlerini beyan ettiler.

Hamam müstecirlerinin benim yaptıkları bir mukavele vardı. Onun beşinci maddesinde şu cümle yazılı idi: «Şükrü Paşaya, kaplıcaların imarı için sermayedar bulmağa salâhiyet verilmiştir.»

Atatürke bu maddeyi okudum ve:

« Efendim, bendeniz sermayedar buldum, dedim!

Sordular:

« Kimi buldun?»

Derhal şu cevabı verdim:

« Sizi buldum!

İşte, Yalovanın imarı bu muhavere ile başlamıştır.

(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

Son Posta'nın tefrihası: 108

Baron de Tott'un hâtıraları

Padişahın emri bekleniyor

Yirmi kadar haseki sopaları kaldırarak halkı geriye ittiler. Binlerce halk önümüzde kum gibi kaynaşıyordu

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Nihayet, her şey artık ocağa ateş verilecek dereceye getirildi. Ocağı madenle doldurdum. On üç saat sonra maden eridi. Bu müddet zarfında kimsenin benimle paylaşamayacağı işin bütün zahmeti bana yüklendi. Sabahleyin, şafak vakti, yirmi parça top döktüm. Türkler hayretler ve meserretler içinde kaldılar. M. Saint-Priest rahat bir nefes aldı. Ben herkesten ziyade hayret içinde idim. O zaman, sefire ömrümde ilk defa olarak bir top dökülmesini gördüğümü itiraf ettim. Giriştiğim işin cüretkârlığından titredim. Filhakika bu bir çığlık gibi görünebilirdi. Fakat inkâr olunamaz ki bir şey istemekte inad edilirse, ve icraatta ısrak gösterilirse bunlara karşı en büyük müşkülâtlar bile zorlukla mukavemet edebilirler.

Suiniyetin ve cehaletin aleyhimde yığılmış oldukları bütün manasız lâkırdılar ve iftiralar ortadan kalktı. Körüksüz top dökme imkânı isbat edilmişti. Biraz sonra, delme makinesi yeni için mükemmeliyeti hakkında hiç şüphe bırakmadı. Babâli artık amelelerin gelmesine hiç mümanaat etmiyordu. Takdim ettiğim liste kabul olundu. Fakat dökmece olarak intihab etmiş olduğum Marseille'de o kadar isabetsizlik göstermişim ki topları dökmece sırada ona daima nezaret etmek mecburiyetinde kalıyordum. Her işde kullandığım marangozum onun yerine geçebilecek bir hale gelince derhal kendisine izin verdim.

Ben İstanbul'da Türklere daha iyi toplar hazırlamakla meşgul olduğum sırada, Rusların topları Tuna üzerinde faaliyetinde buldukları için veziriazam benim mesaimi teşvik ediyordu. Kaydırmaca suretiler atılan birkaç bomba Osmanlı süvarilerini dağıttığı için, Babâli oynı surette tertib edilmiş havan topları yapılmasını ve bunları kullanabilecek humbaracıları yetiştirilmesini ısrar ile istedi. Temini bana havale edilen bu işin tecrübe sahası olarak Okmeydanı (1) intihab olundu.

Her şey hazırlanmıştı. Hakkımda bir hüküm vermeğe daima müsaraa gösteren Babâlinin nazırları, ertesi günü Okmeydanına gelip tecrübeye hazır bulunmağı kararlaştırdılar. Fakat padişah onlara işlerle meşgul olmaları hakkında emir yolladı. Okmeydanına padişah gelip tecrübeleri görecekti. Bana pek geç gelen bu haber padişahın evvel orada bulunmak için çok erkenden yola çıkmamı intaç etti, tecrübeler lüzumlu olan şeyleri bir gün evvelden hazırlamıştım. Humbaraları bizzat doldurmağa karar vermiş bulunuyordum. Bu da gösterilebilecek ufak bir ihmalden tevellüdü tabii bulunan kazalar meydan vermemek içindi. Toplanan ve her an çoğalan halk kalabalığı gösterdiğim ihtiyattan dolayı beni alkışladı. Fakat bu kalabalığın ihtiyatsızlığı cehaleti yüzünden maruz kalabileceği felâketler dolayısıyla beni korkutuyordu. Türkler havaya humbara atılmasını görmeğe alışkın oldukları için havan toponun önünde boş bir mesafeye ihtiyaç olacağını akıllarına getiremezlerdi. Topların atışını tertib için padişahın gelmesini bekledim.

Bu tecrübeye bana arkadaş olarak verilen şehremini (2) elinde beyaz deyneğe bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu (3).

Hayvanını dötrnalâ sürüp gelen bir saray zabiti şehremini padişahın attan ineceği merdivenin önüne benimle beraber dizilmesini söylerken beyaz deyneği benim ele almamda da tebliğ etti. Derhal bu deynek bana geçti.

Biraz sonra da Mustafa göründü. Beni mütefittane selâmladı. Kendisine refaikat eden oğlu Sultan Selim büyük bir dikkatle beni tepeden turnağa kadar süzdü. Bu manzarayı seyretmek merak etmiş olan Comte de Saint-Priest padişahın biraz evvel at ile gelmiş ve köşkün yakınında bir apartumana oturmuştu. Padişah ile oğlu köşkte idiler. Sefirin orada bulunduğunu Mustafa'ya haber verdiler. Sonradan duyduğuma göre, padişah M. de Saint-Priest'in canını sıracak bir şey yapmamak için çok dikkat etmişti. Bu küçük tafsilât tallük ettiği milletin ahlakını göstermeğe hizmet ettikleri iş lüzumunu görülmeyeceklerini zannedirim.

Şehremini ile ben bize tahsis edilen mevkide kalmıştık. İmparatorun emirlerini bekliyorduk. Bu sırada, silâhtaraga gelerek kaydırmaca humbaraları atmağa başlayabileceğimi tebliğ etti. Bunun üzerine, etrafımızda, kadın erkek, çocuk, sayısı yirmi bini geçen kalabalığın tamamen bir kenara çekilerek havan toponun önü açılması lüzum geleceğini söyledim.

Derhal, yirmi kadar haseki (4), sopaları kaldırarak halkı geriye ittiler. Fakat humbaracıları kâfi meydan bırakacak surette kalabalığı geri çekmeğe muvafak olamadılar. Çünkü humbaralar bir tarafa çarpıp oradan sıçramak için ufki surette endah edilmek lâzımdı. Nihayet, yirmi «tolse» genişlikte bir yer açıldı. Fakat kalabalık o kadar derindi ki humbaranın ilk sıçrayışı o istikamette vukua geleceği için arazinin bazı arızaları yüzünden humbaranın seyirine üzerine düşmesinden korkulabilirdi.

(Arkası var)

(4) Seçme bir nevi bostancılar demek olan hasekilerin bir müfrezesi daima padişaha refakat eder. Bunlar kılıçlıdır. Ellerinde beyaz bir deynek taşırlar. Bu deynek padişahın emirlerine ve hakimiyetine işaret eder. Kendileri de bu emirleri icrası vazifesini halizdirler. Saray civarındaki asayiş ile bunlar mükellettirler. Bostancılar gibi bunlar da hizmetlerini sıvırı olarak ifa ederler. Yalnız padişahın çıkışlarında, önünden yaya olarak giderler.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 9 - 5 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.93	5.93
Nev - York	126.675	126.675
Paris	8.3550	8.3550
Milano	6.6625	6.6625
Cenevre	28.4525	28.4525
Amsterdam	67.80	67.80
Berlin	50.8350	50.8350
Brüksel	21.5625	21.5625
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.56	1.56
Madrid	14.0350	14.0350
Varşova	28.8450	28.8450
Budapeşte	24.8425	24.8425
Bükreş	0.9050	0.9050
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5475	80.5475
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

Istanbul Halk Tiyatrosu
Kenan Güler ve arkadaşları:
Pergembo günü akşamı
Kuşdiliude
Kabarın Gözler
3 P.
Varyete, komedi, hokkabaz
Cuma akşamı günü Üsküdar
İNŞİRAH'da
Büyük müsamere
DEDE

(3) Bu kumanda alemtedir.

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Atas

Cesur Fransızların, mükemmel surette tertibat almış Almanlar tarafından pırasa gibi doğranacakları muhakkaktı

Fakat 1917 senesi 5 Nisanında heyecanımı nasıl gizliyebdiğime bugün bile hayret ediyorum! Çünkü 4/5 Nisan gecesi, 3 üncü ordu aynı cepheye bir keşif taarruzu yapmıştı. Alman esirler arasında, Fransızların ileri hatlarındaki bir keşif koluna kumanda eden bir de çavuş vardı. Bu çavuşun cebinde bulunan bir vesikada, o cepheye bütün kuvvetlerin yerleri, ve yakında vukua gelecek taarruzda, muhtelif kolorduların vazife ve hedefleri mufassalân kaydedilmişti.

Bir ordunun taarruz plânlarının bu kadar budalaca düşmana duyurulduğunu ömrümde ne görmüş, ne de işitmişim! En ufak bir keşif hücumile esir edilmesi mümkün olan ileri hattaki bir çavuşun üzerinde bu kadar mühim vesikalar buldurmak divanlık değil de, ne idi?

İşte ben burada ilk defa olarak kendi hatamı ve budalalığımı anlattım. Artık bu vesika da sahte olamazdı. Çünkü Fransızların taarruz hazırlıkları âyan beyan farkedilmişti başlanmıştı. bütün bu vesikaların sahte olduğunu iddia etmem için artık çok geç kalmıştım. Yapabileceğim ümid ettiğim yegâne şey, vaziyeti bizimkilere bildirerek onları bu taarruzdan vazgeçirmekti. Aksi takdirde cesur Fransızların, mükemmel surette tertibat almış, her tarafa gizli toplar ve makineli tüfekler yerleştirmiş olan Almanlar tarafından pırasa gibi doğranacakları muhakkaktı. Çünkü Almanlar, bizimkilerin taarruz plânlarını belki de bizimkilerinden daha iyi biliyorlardı. (1)

Bu hâdiseden birkaç gün sonra Hildford civarındaki Belçikalı hizmetçi kız bir mektub daha aldı. Bu defa Meyzon, mektubun muhtevasını anlamak için ancak bir iki dakikalık bir zaman sarf etti. Bu mektubun muhtevasına nazaran, bu Belçikalı hizmetçi kız anesine yazdığı bir mektubta yerini değiştirmesi ihtimalinden bahsetmiş. işte annesi de ona bu mektubla, bu mesele hakkındaki fikrini yazıyor. Annesi kızına, her ne şekilde olursa olsun yerini değiştirmemesini, şimdiki yerinin çok iyi olduğunu, binaenaleyh bulunduğu yerde kalmasını tavsiye ediyor, ve şimdiki yerini terkettiği takdirde maruz kalabileceği tehlikeleri işaret ediyordu. bir kelime ile, annesinin kızına yaptığı tavsiye yer de değiş-tirmemek noktası etrafında toplanıyordu. Kızın annesi en sonunda şu mütealede bulunuyor: Kızı mutlaka yerini değiştirmek hususunda ısrar ediyorsa, o takdirde bundan önceki mektubunda bahsettiği yere değil de, mutlaka bundan başka bir yere gitmeli idi! Bilhassa, sıhhatini nazarı itibara alarak, bundan önceki mektubunda bahsettiği şimal seyaha-tinden kat'i surette sarfinazar etmeli, sıhhatine daha uygun gelebilecek olan şarka gitmeli idi...

Yukarıda da söylediğim gibi Meyzon mektubun ne demek istediğini pek çabuk anladı. Mektubun, bilhassa Fransız taarruzunu ima ettiğini Meyzon'un anlamamasına imkân yoktu. Çünkü İngiliz taarruzu şark istikametine müteveccihdi. Fransızlar, yüzleri şimale dönük bir şekilde En nehri boyunca cephe tutmuşlardı. binaenaleyh mek-

tub açıkça onları ima ediyordu...

Benim sonradan aldığım malûmata nazaran İngiltere harbiye nezareti benim bu yazdıklarım hakkında derhal Fransızların dikkatini celbetmiş. Fakat maalesef benim bu ikazım da, bundan önceki ikazlarımın talihiine uğramış. Çünkü benim bu mektubum da, dağrudan doğruya Fransız umumî erkânıharbiyesine gönderilmiş. Bütün plânların düşman tarafından anlaşılacağını öğrenen Fransız umumî erkânı harbiyesi nasıl bir hareket tarzı ihtiyar etti? Fransız umumî erkânı harbiyesi, kelimenin tam manasile benim bu mektubumu kat'iyen nazarı itibara almamış! Fransız umumî erkânı harbiyesi, bu noktayı, hiç de işine gelmiven bir hakikat gibi telâkki ederek, bundan Fransız nazırlar meclisine bahs bile etmemiş. Peki, Fransız umumî erkânıharbiyesi niçin böyle hareket etmiş? Bunun izahı çok basittir.

Bu gibi büyük taarruzların plânlarını hazırlayanlar, bu taarruzları âdeta kendi çocukları gibi benimserler. Bu plân, aelâde bir plân olmaktan çıkarak bir ihtiras halini alır. Bu plânın hayata tatbikine mâni olacak güçlükler çoğaldığı nisbette, bu plânı tanzim e-

denler, bunun hayata tatbiki hususunda daha fazla ısrar etmeğe başlarlar. Ortaya çıkan bütün güçlükler görmezlikten gelinir. Plânın tatbikine mâni olacak her hakikat gizlenir.

Bu plânın muvaffakiyetini şüpheli gösterecek daha başka âmililer de mevcuddu: Bu plânın sahibi olan Nivel, değil yalnız kendi hükûmetinin, fakat maiyetindeki birçok salâhiyettar generallerin de itimadını kaybetmişti. Nivel, maiyetindeki generallerin, çizdiği plânın muvaffakiyetinden şüphe etmelerine, ve bu plânın bütün feerruatını Almanların haber aldıklarına iyice kâni olmalarına rağmen plânının hayata geçirilmesinde ısrar ediyordu. Halbuki bu vakialar, plânı terketmek için pek âla birer sebebi.

Bundan maada Nivel, gafil avlandıkları zamanlar bile Almanların ne kadar inadıcı bir müdafaa sistemi tatbik ettiklerini kendi tecrübeleri bilirdi. Ya böyle bütün feerruatını bildikleri bir taarruzu ne büyük bir inâdla karşılayacaklarını tahmin etmek bile güçtü. Fakat Nivel bütün bu vakialardan hiç birine ehemmiyet vermedi. (Arkası var)

Enin Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA ve YUKARDAN ASAĞI:

- 1 - Kefalet.
- 2 - İsimler - Geri vermek.
- 3 - Lâkin.
- 4 - Hissetirmek - Hamur açtıkları değnek.
- 5 - Taş baskısı.
- 6 - Krala mensub.
- 7 - İsimlerden sıfat yapmak için isimlerin sonlarına getirilen - İki dört harfli çiçek ismi - Sonundaki iki harf eklenince İstanbulda bir semt.
- 8 - Nehri lâhikası - Cakala.
- 9 - İsim - Vidanın yarısı - Hayret nidası.
- 10 - Bu dahi - Arının yaptığı.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S	E	R	L	A	V	H		S
2	E	L	I	C	A	I	Z		A
3	R	A	F	A	E	L	D		R
4	I	A	M	I	L	D	I		
5	E	T	Ç	I	A	H	U		
6	A	K	Ç	I	A	K	V		M
7	I	L	M	I	K	L	I		U
8	L	E	K	O	N	I	Z		A
9	E	M	Z	I	K		A		F
10	E	Z	U	L	Ü	M			

Şuvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında (Üniversite), Eminönünde (Hasan Hülsü), Aksarayda (Perteve), Alemdarda (Eşref Neş'et), Beyazıdada (Haydar), Fatih'te (Emilyadi), Bakırköyünde (İstanbul), Eyübdede (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Galatasaray, Garfın), Kurtuluşta (Kurtuluş), Maçkâda (Maçka), Galatada (İkiyol), Beşiktaşta (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Kadıköyünde (Halk, Hülsü Osman), Üsküdar'da (Merkez), Sarıyerde (Asaf), Büyükdâda (Şinasi Rıza).

Dir doktorun günlük notlarının an

Trahom

Sarı bir göz kapağı hastalığıdır. Bilhassa gözde çapak ve litihab ve cehalet olduğu zaman çok saridir. Süratle yanındakilere bulaşır. Trahom gerçik bir göz kapağı hastalığıdır. Fakat iyi tedavi edilmiyen ve ihmal edilen vakalarda bu hastalığın gözün şeffaf olan karniye tabakasını istilâ ederek oranını şeffaflığının zail olmasına ve gözün beyaz kapa-masına sebebiyet verir. İş bu vaziyete düşünce tedavi de çok güçtür; hastalık göz kapaklarda tedavi ile veyahud vakit vakit ameliyat ile izale edilirse de gözün şeffaf olan kısımlarında husule getirdiği derin bozuklukların tekrar şeffaf hale ifrağı artık gayri mümkün olur. Ve maalesef derece derece körlik başlar. Hayatta görme kuvvetinin ziyai hemen hemen hayatın bütün faaliyetini sarsan yaşayışı zehir eden bir malûliyettir. Gözü, bu nazik uzvu çok ihtimamla muhafaza etmek lazımdır.

Trahomun salgın şeklinde istilâsına fakrî sefaletin, meskenlerin fena oluşunun, lâyıkile nezafet ve taharete riayet edilmemesinin en büyük amillerden olduğunu da unutmamak lazımdır. Bu sebebdendir ki bir alle halkı ve hattâ bir köy halkı bu yüzden kâmilen trahoma yakalanabilirler.

Gözlerinde hattâ nezle bile olanların mendil, havlu, peçete ve yatak takımlarının tamamen ayrı olarak istimal edilmesini ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Taşocağında bir kaza oldu

Kâğıthane köyünde Samimin taşocağında bir kaza olmuş, ustabaşı Hüseyin, kırılan bir taş parçasıyla yaralanmıştır.

Hüseyin, Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

İki çocuk duvardan düşüp yaralandılar
Eminönünde Zeynebsultan sokağında 4 metre yüksekliğinde bir duvarın üstünde oynayan 15 yaşında Kadri ile 12 yaşında Hasan, yer düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Çocuklar tedavi altına alınmıştır.

Bir çocuk elini et makinesine kaptırdı
16 yaşında Mahmud Akin, Balatta Vodine caddesinde kasab dükkânında et makinesi temizler ve tamir eden kazaen elini makineye kaptırarak yaralanmıştır.

Mahmud Akin, hastaneye kaldırılmıştır.

SPOR

Bu hafta Ankaradaki mektebliler maçları kavga ile yarıda kaldı

Mülkiye mektebi salonlarında yapılan voleybol müsabakasında 600 talebe birbirine girdi, 7 talebe yaralandı.

Ankara 7 (Hususi) — Günlerden beri beklenen Mülkiye - Ziraat Enstitüsü futbol ve voleybol maçları Cumartesi ve Pazar günleri yapıldı. Maalesef her iki maç da neticesizlikle, kavga ile yarım kaldı. Bu iki karşılaşma şampiyon olacak takımı tayin edecek mahiyette olduğundan büyük bir alâka uyandırmıştı.

Futbol maçı Cumartesi günü saat 17 de Ankaragücü sahasında başlandı. İlk devre golsüz, beraberlikle bitti. İkinci devrenin 20 nci dakikasında seyirciler arasında başyhan ağır kavgası 22 nci dakikada döğüş şeklini aldı. 25 inci dakikada bu döğüşe oyuncuları da karışınca, maça gelenler 800 kişinin iştirak ettiği bir boğuşma seyrettiler. Nihayet zabitanın müdahalesi normal vaziyet avdet etti ve maç neticesizlikle hakem Asım tarafından tatil edildi.

Voleybol karşılaşması gene Mülkiye - Ziraat Enstitüsü arasında Mülkiye mektebi salonunda yapılacaktır. İki mektebin bir gün evvel kavga ile neticesiz futbol maçından sonra, bu voleybol karşılaşmasının fazla alâka uyandıracacağı tabii idi. Bu itibarla Mülkiye mektebi salonları sabah erkenden dolmağa başladı. Ovuna 9,30 da başlandı. İki takım sahaya birlikte çıktılar. Mülkiye mektebi kaptanının Ziraatçilere güzel bir buket veriş sempati ile karşılandı ve alkışlandılar.

Oyun çok sıkı ve heyecanlı oldu. İlk seti Ziraat Enstitüsü kazandı. İkinci set 13 - 8 Mülkiye lehine iken Mülkiye takımının kazandığı yeni bir sayı, her nedense, Ziraat Enstitüsü baytar kısmı talebelerini galeyana getirdi. Seyirci oldukları halde, hakeme müdahale ederek bu sayıya itiraz ettiler. Hakem pek haklı olarak seyirci talebelerin bu itirazını kabul etmedi. Bunun üzerine baytar talebeleri Mülkiye talebelerine hücum ettiler. Bir anda salonda bulunan 600 kişi birbirine girdi. Güzel bir maç seyrene gelenler 600 kişinin boğuşmasını seyrettiler. Vaziyet, üzerinde düşünmeğe değer ehemmiyetinden maada yürekler acısı bir manzara arz ediyordu. Çünkü Türkiye'nin en yüksek iki mektebin talebeleri döğüşüyorlardı. Bu arada Mülkiye talebelerinden 7 kişi yaralandılar ve hastaneye nakledildiler. İşin şayanı dikkat tarafı, bir gün evvel kavga ile biten maçtan sonra Pazar günü de bir hâdisede çıkacağından korkularak saat 9,30 da Emniyet Müdürlüğüne telefon edilmiş, polis istenmişti. Polisler saat 11 de ve kavga bittikten sonra geldiler.

Devlet, spor işlerini eline aldı. Bu kararı alkışlanamamak imkân haric... Bir Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü kuruldu. Asker ve talebeler sivil kulüblerden çekildiler. Mekteblilerin sporda ilerlemesi için Maarif Vekâletinde bir Beden Terbiyesi Müdürlüğü teşkil edildi. Buna rağmen ben, arada sırada yapılan liseler atletizm müsabakaları haric, hiçbir zaman mekteblilerin futbol ve voleybol maçlarında Beden Terbiyesi Müdürlüğü erkânından kimseye tesadüf etmedim. Maarif Vekâleti Beden Terbiyesi Müdürlüğünün Cumartesi günü yapılan kavgalı futbol maçını duyduğu muhakkak. Voleybol maçını da sahasını evvelâ ilân edip, sonradan değiştirerek Mülkiye mektebinde yapılmasına karar verdiği için bunu da bildiğini göre hemen harekete geçerek Pazar günü yapılacak voleybol maçı azamî ehemmiyet vermesi, müdürün maça gelmesi veya teşkilattan birisini göndermesi icab etmez miydi? Bu yürekler acısı vaziyet karşısında alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz. Spor sahalarının, son zamanlarda yeniden başgösteren, boğuşmalara sahne olmasını değil, dürüst ve sporcu ruhlu gençlerin bedeni kabili-

yetlerinin ölçüsünü verdikleri bir tür sahası olmasını istemek hakkındadır.

Liseler arasındaki futbol maçları
Cumartesi günü liseler arasında oynanan futbol lig maçlarında şu neticesizlikler alındı:

Erkek lisesi - Ticarete 3 - 1 gelmiş, İnşaat Usta okulu ile Mülkiye Cemiyeti lisesi 1-1 berabere kalmışlardır.

Pazar günü yüksek mektepler arasındaki futbol maçlarından Gazi Terbiye Enstitüsü, Konservatuar takımına karşı maçında Konservatuar lisanssız öğrencilerden hükmen mağlûb oldu. Ankarada yapılan hususi maçta Gazi Terbiye Enstitüsü sıfıra karşı 22 gol atarak bir rekor yapmıştır.

Atletizm müsabakaları

Bölge atletizm ajanlığının tertibiyle atletizm müsabakalarına Pazartesi günü devam edilmiş ve 300 atletin iştirak ettiği müsabakalarda bir çok dereceler ve Ankara rekorları elde edilmiştir. Neticeler şunlardır:

110 metre manialı: 1 — Faik 16 saniye, 2 — Hayri.

1500 metre: 1 — Galib 4,22,9 dakika, 2 — Ökkâş.

5000 metre: 1 — Mustafa 16,27 dakika, 2 — Ali.

(yeni Ankara rekoru), 2 — Ali. Cirit atma: 1 — Ragıp 37,52 metre.

(yeni Ankara rekoru), 2 — Osman. 300 metre: 1 — Ahmed 39,9 saniye.

(yeni Ankara rekoru), 2 — Ömer. 3000 metre: 1 — Orhan 10,31,3 dakika (yeni Ankara rekoru), 2 — Feri.

Gülle atma: 1 — Nihad 11,91 metre (yeni Ankara rekoru), 2 — Salâhaddin.

75 metre kızlar: 1 — Melâhat 11,15 saniye (yeni Ankara rekoru), 2 — Feri.

Yüksek atlama kızlar: 1 — Mübeccel 1,15 metre, 2 — Melek.

Uzun atlama kızlar: 1 — Fehime 4,23 metre (yeni Ankara rekoru), 2 — Melâhat.

Ankara güreş birincilikleri

Bölge Greko - Romen güreş birincilikleri bu hafta yapıldı ve ay sonuna yapılacak Türkiye güreş birinciliklerine iştirak edecek Ankara takımı seçildi. Neticeler şunlardır:

56 kilo: 1 — Niyazi, 2 — Halid.

66 kilo: 1 — Halid, 2 — Ali. 66 kilo: 1 — İhsan, 2 — Salim. 72 kilo: 1 — Soğancı, 2 — Demir. 79 kilo: 1 — Soğancı, 2 — Aziz. 87 kilo: 1 — Rıza, 2 — Alişan. Ağır sikkette: 1 — Osman...

At koşuları

Yarış ve ıslah encümeninin tertibiyle ilkbahar at yarışlarının birincilikleri Pazar günü yapıldı. Millî Şef İsmet Bey önü de yarış yerini şereflendirmişlerdir.

Birinci koşuda: Said Hallim Romen isimli tayı birinci oldu. İkinci yarışta Aşkın birinci, Dinç ikinci, Örnek üçüncü oldu. Üçüncü koşuda: Süflin birinci, Çelenk ikinci geldiler. Dördüncü koşuda: Tomru birinci, Komiser üçüncü, Sıпка üçüncü oldu. Beşinci koşuda: Nazlı birinci, Bintepe ikinci, Feri üçüncü geldiler.

Selim Tezcan

Bu haftaki Milli küme maçları

Bu hafta Ankara, İstanbul ve İzmir de milli küme maçlarına devam edilecektir. İstanbulda Pazar günü Vefa Beşiktaş Şeref stadında karşılaşılabileceklerdir. Fenerbahçe takımı İzmirde Cumartesi günü Ateşsporla, Pazartesi günü Doğansporla oynayacaktır.

Ankaranın iki takımı Demirspor ve Ankaragücü Pazar günü aralattıkları milli küme karşılaşmasını yapacaklardır.

Dün genç denizcilerimiz merasimle meç taktılar ve harb okuluna geçtiler

(Baştarafı 4 üncü sayfada)
Sayın amiral, nutkuna «Sevimli çocuklarım» diye başladı ve şöyle devam etti.

«Türk donanmasında vazife görmüş ve gören hepimizin feyiz aldığımız bu sevimli okulumuzda, sizlerin de nurlanarak ve feyizlenerek en gürbüz ve en zinde çağlarımızla temiz ve kâmil ahlâklarımızla donanmaya ayak basmak üzere bulunduğunuz göğsüm kabarakla iftiharla görüyorum. Şerefli cumhuriyet donanmasında bugün başhyan deniz hayatınızın bütün müddet millete ve mesleğe verimliliklerle dolu ve başarılı olarak geçmesini ve mutlu olmasını bütün gönüllümlerimle dilerim. Şu fırsatla da mensub bulunduğunuz çok temiz aileleriniz vasıtasıyla, büyük milletimizin tevarüs ettiğiniz temiz mevcudiyetlerinizi en titiz kiskançlıklarla, en iyi terbiye eden yüksek komuta ve idare heyetine ve bu kıymetli mevcudiyetleri nize nur ve feyiz dolduran bilgili ve kıymetli öğretmenlerinize minnettar takdirlerimi arzeder, hepsine ayrı, ayrı teşekkürlerimi sunarım.» Amiralın nutku şiddetli alkışlarla karşılandı.

Gemiye hareket
Bundan sonra resmi geçid yapıldı ve davetliler mektebin iç salonlarında hazırlanan büfeye geçtiler. Davetlilerin bir kısmı, bandomun çaldığı nefis bir tango ile dansettiler.

Müteakiben Şükrü Okan merasimle gemiye uğurlandı. Bu sırada mektebin en genç talebesi birinci sınıftan 15 yaşında Turgud, harb sınıfına geçen mezunlara hitaben çok güzel birkaç söz söyledi. Ve bu ayrılmaya duyduğu acı ile beraber sevinç ve iftiharını anlattı. Bundan başka harb sınıfına geçen mezun talebeden Nuha da mezunların ihtisas ve intibalarını teberrüz ettiren heyecanlı bir mukabelede bulundu.

Böylece nihayet bulan törenden sonra 33 genç mezun, harb stajlarını görmek üzere rihimde bekleyen romörkörlerle binerek Ada önünde demirli bulunan Ha-

miydiye mekteb gemisine doğru arkadaşlarının veda selâmlarıyla uğurlandılar. Hamidiye gemisindeki gemi komutanlığına teslim edilen mezun talebelere, mekteb komutanı Ruhi Develioğlu sıcak ve temiz hislerle dolu çok heyecanlı bir veda nutku söyledi.

Mekteb komutanının nutku

Sayın komutan Ruhi Develioğlu fazilet, feragat ve sebat tavsiyeleriyle başladığı uzun ve çok kıymetli nutkunu şu sözlerle bitirdi.

«Sizlere büyük bir iman ve inanca baktığımız söylemek istiyorum. Donanmamızda çok çalışmanızı, bu çalışmalarda Atatürkün gençlere bıraktığı emanetleri muhafaza etmeği unutmamanızı, onun açtığı yolun en nurlu, en kutsal ve en feyizli bir yol olduğunu hatırdan çıkarmamanızı ve hepimizin bu yolun yolculuğunda muvaffak olmanızı dilerim. Bugün girdiğiniz bu yeni yolculukta yolunuz açık olsun. Allaha ısmariyadik çocuklarınız.»

Şiddet ve heyecanla alkışlanan komutan, göz yaşları ve saygı nidaları arasında uğurlanırken göğsünün iftiharla ve gönlünün zevk ve sevinçle dolu olduğu belli idi.
A. K. M.

Bir saat hırsız mahkûm edildi

Akif isminde 17 yaşında bir genç, Yeşildirekte pantolon tamiri bahaneyle terzi Saadın dükkânına gitmiş tir.

Akif, bir aralık terzinin dalgınlığından bilistifade duvarda asılı bulunan bir altın saati çalarak kaçmıştır.

Suçlu, çaldığı saati Beyoğlunda satarken yakalanarak, dün adliyyeye teslim edilmiştir.

Akif, Sultanahmed 3 üncü sulh cezasına muhakeme edilerek 3 ay müddetle hapse mahkûm edilmiş ve derhal tevkif olunmuştur.

Elektrik Mühendisi Aranıyor Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları cer servisinin elektrik şubelerini müstakillen idare edecek mühendis ihtiyacı vardır. Taliblerin askerlik vazifelerini bitirmiş olmaları şarttır. İhtisas ve kabiliyeti imtihan neticesinde beğenilenlere 208 liraya kadar aylık verilecektir. Taliblerin hüsnühal ve diploma kâğıdılarile en geç 8.6.939 tarihine kadar Ankara'da cer dairesine tahriri müracaat etmeleri ilân olunur. «3184»

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Yapılacak iş	Muhammen bedeli	Teminatı	İhale günü
Tedavi kliniğine yapılacak mobilya.	1090	81.75	25/5/1939 Perşembe günü saat 15 de
Göz kliniğine yapılacak tahta mobilya.	1854	140	»
Guraba hastanesinde yapılan pavyonların su santrali	4431.25	332.34	»

Yukarıda yazılı üç iş Üniversite Rektörlüğünde ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin mobilyalar için en az 1200 liralık bu gibi işler yaptıklarına dair Üniversite mimarlığından ve su santrali için de İstanbul Nafia Müdürlüğünden 10.000 liralık vesika getirmeleri, şartname hergün Rektörlükte görülür. (3222)

Ma'rif Vekillik'in:

1 — Devlet memurları maaşlarının tevhid ve teadülüne dair olan 8 Mayıs 1929 tarihli ve 1452 sayılı kanunun yedinci maddesine göre 14 üncü ve 11 inci derecelerden bir derece daha yüksek memuriyetlere alınmalarını isteyenler için Vekillikimizce kabul olunan talimatname hükümleri dairesinde, İstanbul Üniversitesi Ankara Tarih - Dil - Coğrafya Fakültesinde 31 Mayıs 1939 Çarşamba günü bir yabancı dil sınavı yapılacaktır.

2 — Sınav girmek isteyenler 25 Mayıs tarihine kadar bir dilekçe ile Vekillikimize müracaat etmelidirler. Bu dilekçe hangi garb dilinden nerede sınav gireceğinin yazılması ve dilekçe sahiblerinin mensub oldukları daireden alınmış hüviyetlerle maaş derecelerini gösterir tasdikli bir belge ve ayrıca 4.5 x 6 boyunda dört fotoğraf göndermeleri icab eder.

3 — Sınavda garb dilinde yazılmış en az üç sahifelik bir parça türkçeye ve türkçe yazılmış bir ibare garb diline çevrilecektir. Sınavda lûgat kullanılmayacaktır. Her iki tercüme doğru yapanlar muvaffak olmuş sayılacaktır. «1684» «3121»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 496.100 lira olan 62 kalem bakır lokomotif ocakları ve teferriatı 20/Haziran/1939 Salı günü saat 11 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da ihale binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (23594) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler (2480) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3054)

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA 10/5/939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği. Çalanlar: Zühtü Bardakoğlu Refik Fersan, Kemal Niyazi, Seyhun, Cevdet Çağla, Necmi Rıza Ahiskan. 1 — Sultanî yegâh peşrevi. 2 — Leminin sultanî yegâh şarkısı: (Andıkça geçen günleri). 3 — Leminin fersaheza şarkısı: (Dinlendi başım dün gece). 4 — Zühtü Bardakoğlu: Santur taksimi. 5 — Yesari Asımın sultanî yegâh şarkısı (Biz Heybelide her gece.) 6 — Halk türküsü: (Meconunam Leylâmi gör düm). 7 — Halk türküsü: (Şu dağları del-meli). 13.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Riyaseticimhur bandosu - Şef: İhsan Küncer) 1 — Blankenburg - Marş. 2 — Leo Fall - Dollar Prenslarının valsleri. 3 — Auber - Yemin operasının uvertürü. 4 — E. Launay - Bülbül ve Çalkışu (2 piston için parça). 5 — Offenbach - Güzel İlavantacı kız operatından Potpurî.

18.30 Program. 18.35 Müzik (Aryalar) Pl. 19.00 Konuşma. 19.15 Türk müziği (fasıl heyeti) Celâl Tokses ve Safiye Tokayın iltira - kile.20.00 Memleket, saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Türk müziği. Çalanlar: Fahri Fersan, Refik Fersan, Zühtü Bardakoğlu, Cevdet Çağla. Okuyunlar: Sadı Hoşses, Melek Tokgöz. 1 — Rast peşrevi 2 — Şükürün rast şarkısı: (Uyusam göğsüne koysam). 3 — Fâik Beyin rast şarkısı: (Nihansın dideden). 4 — Cevdet Çağla: Viyola taksimi. 5 — S. Kambayın nihavend şarkısı: (Gönlümün ebedî bir yerel). 6 — Rast türkî: (Çalma bak efede). 7 — Rast türkî: (Ye-menimde hare var). 8 — Haşim Beyin hicazkâr şarkısı: (Seb ta seher akar). 9 — Lâtif Ağanın hicazkâr şarkısı: (Yoktur zaman gel). 10 — Osman Nihadın hicazkâr şarkısı: (Şu yazıf göğsüm içinde). 21.00 Haftalık posta kutusu. 21.15 Esham, tahvilât, kambiyo - nukud ve ziraat borsası (fiat). 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Münik (mandolinata) - Şef: Sadık Talu idaresinde. 22.00 Müzik (küçük orkestra - Necib Aşkın) 1 — Hanschmann - Andalusia - İspanyol vals. 2 — Benatzky - Grinzinge bir daha gitmeliyim. 3 — Paul Lincke - Kapri (Serenad). 4 — Ziehrer-Der Schatzmeister operatından valsler. 5 — Gounde - Ave Maria. 6 — Ganglberger - Aşk çanları - Şarkı. 7 — Fritz Rechtenwald - Grinzinge (Potpurî). 23.00 Son ajans haberleri ve yarınki program. 23.15 - 24 Müzik (cazband).

Letonya sergisi yarın açılıyor

Letonya ihraat malları nümune sergisi yarın saat onda Tophane yolcu salonunda açılacaktır. Sergi 2 gün devam edecek ve Leton sanayinin mütekâmil nünuneleri ve sair Leton ihraat emtiası teşhir edilecektir.

İstanbul Komutanlığı İlanları

7 çeşid yapı malzemesi satın alınacaktır. Pazarlığı 16/Mayıs/939 Salı günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gemeleri. «3236»

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi.
Yerebatan, Çatışçesme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yzzi ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1	6	3	1
Senesi	Ay	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	100
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedelli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâve lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Tesviyeci ve tornacı Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkaledeki fabrikamızda çalıştırılmak üzere iyi tesviyeci ve tornacı alınacaktır. İsteklilerin imtihanları yapılmak üzere Kırıkkale Grup Müdürlüğü ile Ankara, İzmir ve Zeytinburnu silah fabrikalarımız Müdürlüklerinden birine müracaatları. (3098)

Kimyager alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:
Küçük Yozgat'ta çalıştırılmak üzere kimyager alınacaktır. İsteklilerin istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. «2953»

Haricî Askerî Kitaatı İlanları

800:1000 baş top koşumu beygir ve kısarak kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Behar baş hayvan için tahmin edilen fiyat 400 liradır. İhalesi 16/5/939 Salı günü saat 11 dedir. İlk teminat 19750 liradır. Evsaf ve şartnamesi 20 lira mukabilinde Ankara'da M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınır. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankara'da M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna vermeleri. «907» «1959»

Hepsine tahmin edilen fiyatı 61350 lira olan 27 kalem sıhhi alâat ve malzeme kapalı zarf ile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 22/5/939 Pazartesi günü saat 15 de M. M. V. Satınalma Ko. dadır. İlk teminatı 4317 lira 50 kuruş olup şartnamesi

307 kuruş mukabilinde Ko. dan alınabilir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle teklif mektublarını eksiltme saatinden en az bir saat evveline kadar Ankara'da M. M. V. Satınalma Ko. na vermeleri. «934» «2268»

Hepsine tahmin edilen fiyat 7990 lira olan 50 adet mikroskop müteahhid nam ve hesabına açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 29/5/939 Pazartesi günü saat 11 dedir. İlk teminat 600 lira olup şartnamesi bedelsiz olarak hergün Ankara'da M. M. V. Sa. Al. Ko. dan alınır. Eksiltmeye gireceklerin teminatları ile ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale gün ve saatinde Ankara'da M. M. V. Sa. Al. Ko. da hazır bulunmaları. «945» «2414»

İstanbul Askerî Levazım Âmirliği İlanları

Cinsi	Miktarı K.lo	T. Bedeli Lira Ku.	İlk Teminatı Lirü Ku.
Anadolu ciheti yoğurt	22250	3560 00	267 00
Şir dahili yoğurt	70144	11924 48	894 34
Şir har'ci yoğurt	15380	2858 40	214 33

İstanbul Levazım Âmirliğine bağlı müessesat için yukarıda miktarları, tahmin bedeli ve teminatları yazılı yoğurt 26/Mayıs/939 Cuma günü saat 15 de kapalı zarf ile alınacaktır. Heyeti umumiyesi bir müteahhide verilebilecektir. İsteklilerin

kanunî vesikalariyle beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Tophanede Âmirlik Satınalma Ko. na vermeleri. «652» «3085»

2000 ton kadar buğday kırılacaktır. Kapalı zarf ile eksiltmesi 11/5/939 Perşembe günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 12994 lira 94 kuruştur. İlk teminatı 974 lira 62 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri. (637) (2836)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. su	Cinsi	Muhammen aylığı Lira Kr.
Saraçhanebaşı, Mimar Ayas	Mimar Ayas ca-mii avlusunda		Helâlar	20 00
Vefa, Mollahüsrev	Taş tekneler	32	Ev	5 00
Mevlevihane kapısı	Mevlevihane tek-kesi müstemilâ-tından.	1-34	Hünkâr mahfeli ve kütübhane binası	8 00
Mollagürani, Nevbahar	Kızıl Elma	1-21	Meşrutahane	9 00
Unkapanı, Haraççı	Hisaraltı	65	Ev	7 00
Karamehmed	Üskübi		Haraççı Karameh-med camii	5 00
Unkapanı, Haraççı	Üskübi	211-213	Dükkân	5 00
Eyüb, Hacıhüsrev	Savaklar	35-63	»	4 00
Sekbanbaşı Yakubağa	Simitçi	7-9	» ve üstünde oda	4 00

Yukarıda yazılı mahaller 940 senesi Mevâris sonuna kadar kiraya verilme üzere açık arttırıma çıkarılmıştır. İstekliler 16/Mayıs/939 Salı günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar klemine gelmeleri. (3117)

İzmir Telefon Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için dört pozisyonlu bir telefon şehirlere arası masası kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2 — Muhammen bedeli «9,950» dokuz bin dokuz yüz ellî lira, muvakkat teminat «746,25» yedi yüz kırk altı lira yirmi beş kuruş olup eksiltmesi 16 Haziran 1939 Cuma günü saat 10 da İzmirde Telefon Müdürlüğü binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Talibler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubule kanunî vesaik muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 9 a kadar mezkûr Komisyonuna vereceklerdir.
4 — Şartnameler hergün İzmir Telefon Müdürlüğü ile İstanbul Telefon Müdürlüğü Levazım Âmirliğinden parasız verilecektir. «1406» «2934»

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Alemdağında Sultan çiftliği önünde vakfa aid çayır otu pazarlıkla satılacağından isteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (3219)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET, İŞTİHA ŞURUBU

Umum doktorların müteffakan takdir ve milyonlarca vatandaşa itimadla tavsiye ettikleri en mükemmel bir kuvvet şurubudur. Daima kana tazeleyip çoğaltır. Tatlı bir iştiha temin eder. Her zaman gençlik, dinçlik verir, zekâ ve hafıza kudretini yükseltir. Sinirleri, adaleleri kuvvetlendirerek, uykusuzluk, halsizlik, feza düşünceleri giderir, vücut makinesine lâzım olan bütün enerji ve kabiliyeti vererek insanı daima azım, irade, neşe sahibi eder. Mide, Barsak tembelliğinden fleri gelen muannit inkıbazlarda, bel gevşekliği ve ademi iktidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

FOSFARSOL'u Diğer bütün Kuvvet ilâçlarından ayıran başlıca hassa

Devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha yaratması ve ilk kulanlanlarda bile, mucize tesirini derhal göstermektedir. Tifo Grip, Zatürree, Sıtma ve umum kansızlıkla neticelenen tehlikeli hastalıkların nekahat devrelerinde en mükemmel bir derman şurubudur. Sihat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir.

Her eczanede bulunur

FOSFARSOL

Bütün Ada çamlarının ve lâvanta çiçeklerinin sıhhi kokularını terkinde saklayan

VENÜS ÇAM Kolonyası

ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASI'nın formülü bir sırdır.

Taklitleri onun yerini tutmaz,

Umumî deposu: Nureddin Evliyazade, A.âit, Ecza ve İtiryat deposu. İstanbul

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

- I — Çamaltı tuzlası için şartnamesi mucibince «160.000» Kg. ağır dizel yağı kapalı zarf usulüne eksiltmeye konmuştur.
- II — Muhammen bedeli 11200 muvakkat teminatı 840 liradır.
- III — Eksiltme 25/V/939 Perşembe günü saat 14 de Kabataşta Levazım Şubesi Müdüriyetinde; Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
- V — İsteklilerin kanunî vesaike % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «3203»

İstanbul Belediyesi İlanları

	Senelik muhammen kirası	İlk teminatı
Çenberlitaşa küçük Vezir hanının 6 No. odası	30,00	2,25
» Mollafenarı mahallesinin Çenberlitaş sokağında 70/72 No. üstündeki odalar, kahve.	240,00	18,00
Kapalı çarşıda Divrik sokağında 50/52/54 No. dükkân	65,00	4,95
» » Bat pazarında 190/192 No. dükkân	120,00	9,00
» » Kalpakçılar sokağında 11 No. dükkân	123,00	9,23
Vefada Mollahüsrev mahallesinde Koğacılar sokağında 25/66 No. defterdar Recai efendi mektebi.	48,00	3,60
Vefada Mollahüsrev mahallesinde Koğacılar sokağında 83 No. ekmeğe başı Ahmedpaşa medresesi.	190,00	14,25
Sultanhamamında Hoca Hayrettin mahallesinde Sabunhane sokağında Leblebiçi hanının üst katında 17 No. oda.	36,00	2,70
İshakpaşa mahalle ve sokağında 35/13 No. İmrahor Ali-ağa mektebi.	24,00	1,80
Divanyolunda Hüseyinağa mahallesinde Yeniçeriler sokağında 38 No. Sinanpaşa medresesi.	540,00	40,50
Sultanhamamında Hoca Alâeddin mahallesinin Çiçekpazarı sokağında 20 No. Haseki Mustafağa mektebi.	312,00	23,40

Yukarıda semti, senelik muhammen kiraları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren birer sene müddetle kira ya verilmek üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile birlikte 15/5/939 Cuma günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (I.) (3247)

Tephiranelere lüzumu olup 1200 lira bedel tahmin olunan bir tane tazyikli seyyar etüv makinesi açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ve 90 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile birlikte 15/5/939 Pazartesi günü saat 14.30 da Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (2999)

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

MÜSEVİD VE DAKTİLO ARANIYOR

Dikkatli müsvedde yapan bir kâtip ve s.ri, yanlışsız makine kullanan ve tahsili iyi olan taliplerin el yazılarıyla yazacakları tercüme hallerini ve isteyecekleri ücret miktarını büyük postane post restan H. H. rumuzuna bildirmeleri.

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Beloğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç
S. Rağıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Herkesin Uğradığı Gişe

İstanbul İş Bankası karşısında 15 numarada

MALÛL CEMAL GİŞESİDİR.

Talihli vatandaşlar her ayın on birinci ve on ikinci günleri mezkûr gişede birbirlerine randevu verirler.

Demir köprü inşaatı Nafia Vekâletinden

1 — Balıkesir vilâyetinde Balıkesir - Kepsut yolundaki «Simav» ve «Kille» köprülerinin kenar ayakları kâğır, orta ayak ve kirişleri demir ve döşemesi betonarme olarak yeniden inşaatı (92500) lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 2-6-939 tarihine müsadif Cuma günü saat (16) da Nafia Vekâletinde göşe ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (463) kuruş mukabilinde adı geçen reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair müteahhidlik vesikasını almaları lâzımdır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 4 üncü maddede bahsedilen vesika ile Ticaret Odası vesikasını ve (5875) liralık muvakkat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifâtı dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. «1365» «2567»

Şehir hatları vapurları kahve ocakları

1 Haziran 1939 dan itibaren bir sene müddetle açık arttırma ile kiraya verilecektir. Arttırma 18/5/939 saat 14 te Denizbank Kamara Servisinde yapılacaktır. (1500) liralık teminat lâzımdır. Şartları öğrenmek için hergün mezkûr servise müracaat edilebilir.

Denizyolları Kooperatifi İdare Meclisi Riyasetinden :

19.4.1939 tarihinde toplanan celsenin devamı olarak 8.5.939 tarihinde içtima eden umumî heyetimizde bilançonun tetkiki için evvece seçilen 5 kişilik heyet henüz tetkikatını bitirmediği anlaşıldığından heyetin talebi üzerine Ticaret Kanununun 376 nci maddesi mucibince içtima 15 gün sonra talik olunmuştur. 26 Mayıs 1939 Cuma günü saat on dörtte ortakların Tophanede sabık muhabebe salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Müzake-e Ruznamesi

- 1 — Tetkik heyetinin raporunun okunması.
- 2 — 1938 senesi bilançosunun tasdiki ve idare meclisinin ibrası.
- 3 — Kâr ve zarar hakkında karar itası.
- 4 — Devreleri biten idare meclisi azalarının ve murakıpların yeniden intihabları.

Edirne belediye riyasetinden

45 gün müddetle ve kapalı zarf usulilemünakasaya konulan ve 25 Nisan 939 tarihine müsadif Salı günü ihale edileceği ilân olunan 72822 lira 61 kuruş bedelli keşifli soğukhava deposu ve buz fabrikasının inşasına birçok talib zuhur edip elde projelerin mevcudu kalmamasından ve teksir olunan projelerin de vakit ve anında gönderilmemesinden tetkike zaman bırakmak için münakasa müddeti bir ay temdid edilmiştir. Şartnamesinin 12 nci maddesinde gösterilen iki şık ve sırf nıftan yalnız elektrik kısmı kabul edilmiş olduğundan tekliflerin ona göre yapılması lâzımdır. Taliblerin 2490 sayılı kanuna tevfi kan hazırlanmış mektublarını 24/Mayıs/939 Çarşamba günü saat 16 ya kadar Edirne belediyesine makbuz mukabili tevdi etmeğe mecburdur. İhale 25 Mayıs Perşembe günü saat 16 da Edirne belediye encümene yapılacaktır. Proje ve keşifname ve şartname 360 kuruş bedel mukabilinde Edirne belediyesinden tedarik edilebilir. (2738)